

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
"УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ"**

КАФЕДРА ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ

**НАСКРІЗНА ПРОГРАМА ПРАКТИК СТУДЕНТІВ В
СИСТЕМІ ПІДГОТОВКИ МАГІСТРІВ ФІЗИЧНОЇ
КУЛЬТУРИ І СПОРТУ**

Ужгород-2019

Товт В.А. Маріонда І. І., Сивохоп Е. М.

Навчальний посібник «Наскрізна програма практик в системі підготовки магістрів фізичної культури і спорту» Укладачі: Товт В.А., Маріонда І. І., Сивохоп Е.М.,— Ужгород, ТОВ «РІК-У», 2019. – 176 с.

ISBN 978-617-7692-51-4

Навчальний посібник «Наскрізна програма практик в системі підготовки магістрів фізичної культури і спорту» призначений для керівників практик та студентів. Його розроблено у відповідності до освітньо-професійної програми підготовки магістра за спеціальністю 8.017 Фізична культура і спорт, галузь знань - 01 Освіта/Педагогіка. У навчальному посібнику викладені загальні положення проходження студентами передбачених навчальним планом практик, наскрізний план їх проведення, обов'язки та права студентів і керівників, методичні рекомендації для практикантів, основні цілі та завдання, зміст проходження виробничої тренерської практики з обраного виду спорту, педагогічної практики у ВНЗ, а також виробничої переддипломної практики за спеціальністю. Визначені вимоги щодо оформлення необхідної документації, форми і методи контролю набутих студентами практичних умінь та навичок, методика оцінювання якості виконання. Представлено перелік нормативної та науково-методичної літератури.

Рецензенти:

Тулайдан В.Г. – кандидат наук з фізичного виховання та спорту, доцент
Ужгородського національного університету

Молнар М. В. – кандидат наук з фізичного виховання та спорту, доцент
Ужгородського національного університету

*Рекомендовано до друку
Редакційно-видавничою радою ДВНЗ «УжНУ»,
Протокол № 6, від 20.06.2019 р.*

*Рекомендовано до друку
Вченою радою ДВНЗ «УжНУ»,
Протокол № 7, від 25.06.2019 р.*

ЗМІСТ

СПИСОК УМОВНИХ СКОРОЧЕНЬ	5
ВСТУП	6
ЗАГАЛЬНИЙ ПОЛОЖЕННЯ	9
1. МЕТА, СПРЯМУВАННЯ ТА ЗМІСТ ПРАКТИК	13
2. ЗАГАЛЬНІ ОБОВ'ЯЗКИ СТУДЕНТІВ І КЕРІВНИКІВ ПРАКТИКОЮ	17
3. ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ	23
4. МАТЕРІАЛЬНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАКТИКИ	27
5. ВИРОБНИЧА ТРЕНЕРСЬКА ПРАКТИКА З ОБРАНОГО ВИДУ СПОРТУ	29
5.1. Мета та завдання виробничої тренерської практики з обраного виду спорту	31
5.2. Зміст виробничої тренерської практики з обраного виду спорту	33
5.3. Керівництво виробничою тренерською практикою з обраного виду спорту	37
5.4. Обов'язки студентів-практикантів	38
5.5. Обов'язки керівника педагогічної практики від університету	39
5.6. Обов'язки керівника практики від бази	40
5.7. Види та методи контролю практики	41
5.8. Перелік звітних документів для заліку	44
5.9. Критерії оцінювання студентів-практикантів	46
5.10. Методика оцінювання роботи студентів в період проходження практики	49
5.11. Взірці документів для заліку з захисту практики	53
5.12. Перелік контрольних питань до заліку виробничої тренерської практики з обраного виду спорту	67
5.13. Список рекомендованої літератури	69
6. ПЕДАГОГІЧНА ПРАКТИКИ У ВНЗ	72
6.1. Мета та завдання педагогічної практики у ВНЗ	74
6.2. Зміст педагогічної практики у ВНЗ	76
6.3. Керівництво практикою	82
6.4. Обов'язки студентів-практикантів	82
6.5. Обов'язки керівника практики від університету	83
6.6. Обов'язки керівника практики від бази	84
6.7. Форми та методи контролю педагогічної практики у ВНЗ	85
6.8. Перелік звітних документів для заліку з педагогічної практики у ВНЗ	88

6.9. Критерії оцінювання студентів-практикантів	89
6.10. Методика оцінювання роботи студентів в період педагогічної практики у ВНЗ	93
6.11. Взірці документів для заліку з захисту педагогічної практики у ВНЗ	96
6.12. Перелік контрольних питань до заліку з педагогічної практики у ВНЗ	116
6.13. Список рекомендованих нормативних документів та літератури	118
7. ВИРОБНИЧОЇ ПЕРЕДДИПЛОМНОЇ ПРАКТИКИ ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ	122
7.1. Мета та завдання виробничої переддипломної практики за спеціальністю	125
7.2. Зміст виробничої переддипломної практики за спеціальністю	129
7.3. Керівництво виробничої переддипломної практики за спеціальністю	132
7.4. Обов'язки студентів-практикантів	133
7.5. Обов'язки керівника виробничої переддипломної практики за спеціальністю від університету	134
7.6. Обов'язки керівника виробничої переддипломної практики за спеціальністю від бази	135
7.7. Форми та методи контролю	136
7.8. Перелік звітних документів для заліку з виробничої переддипломної практики за спеціальністю	139
7.9. Критерії оцінювання студентів-практикантів	141
7.10. Методика оцінювання роботи студентів в період виробничої переддипломної практики за спеціальністю	144
7.11. Взірці документів для заліку з захисту виробничої переддипломної практики за спеціальністю	148
7.12. Перелік контрольних питань до заліку з виробничої переддипломної практики за спеціальністю	162
7.13. Список рекомендованих нормативних документів та літератури	164
ВИСНОВКИ ТА РЕКОМЕНДАЦІЇ	169
ДОДАТКИ	170

СПИСОК УМОВНИХ СКОРОЧЕНЬ

ГСВ	– Група спортивного вдосконалення
ДВНЗ	– Державний вищий навчальний заклад
ДСШ	– Дитяча спортивна школа
ДЮСШ	– Дитяча юнацька спортивна школа
ЗОШ	– Загальноосвітня школа
ЗМС	– Заслужений майстер спорту
КМС	– Кандидат у майстри спорту
МОН	– Міністерство освіти і науки
МС	– Майстер спорту
МСМК	– Майстер спорту міжнародного класу
ОПП	– Освітньо-професійна програма
ТМФВ	– Теорія і методика фізичного виховання
СДЮСШОР	– Спеціалізована дитячо-юнацька спортивна школа олімпійського резерву
СК	– Спортивний комплекс
СМГ	– Спеціальна медична група
УжНУ	– Ужгородський національний університет
ФЗФВ	– Факультет здоров'я та фізичного виховання
ФКіС	– Фізична культура і спорт
ФК	– Фізична культура
ФП	– Фізична підготовка
ШВСМ	– Школа вищої спортивної майстерності

ВСТУП

Педагогічні та виробничі практики є однією з основних форм освітньо-професійної підготовки студентів, органічною складовою педагогічного процесу в ДВНЗ «Ужгородський національний університет». Вони забезпечують органічне поєднання теоретичної підготовки майбутніх магістрів фізичної культури і спорту та набуття ними необхідного професійного досвіду практичної роботи за своєю спеціальністю. В кінцевому результаті, комплекс всіх передбачених програмою практик створює умови для формування компетентностей, необхідних для виконання професійних обов'язків магістра фізичної культури і спорту (Рис. 1).

Рис. 1. Практика створює умови для формування компетентностей, необхідних для виконання професійних обов'язків магістра фізичної культури і спорту.

Наскрізна програма практик – це основний навчально-методичний документ, що регламентує мету, зміст, міждисциплінарний зв'язок і послідовність їх проведення. В цьому документі визначено форму підведення практик, методику підведення підсумків, рекомендації щодо видів і форм контролю рівня знань, умінь і навичок, яких студенти мають набути під час проходження кожного виду практики. Наскрізна програма практик включає програми всіх етапів практичної підготовки магістрів за спеціальністю, а саме: формування загальних компетентностей; формування професійних компетентностей. Зміст наскрізної програми включає такі види практик: виробничої тренерської практики з обраного виду спорту та педагогічної

практики у ВНЗ, а також виробничої переддипломної практики за спеціальністю. Кожному виду практики відведено в навчальному посібнику окремий розділ. В кінці кожного розділу міститься список рекомендованої нормативної та науково-методичної літератури.

Комплекс всіх практик студента спрямований на практичне пізнання закономірностей роботи магістра фізичної культури і спорту, формування цілісної картини майбутньої професійної діяльності. Проходження практик також сприяє інтеграції знань, сформованих під час теоретичного навчання. За час практики знання, отримані студентами, набувають практичного змісту та трансформуються у звичні професійні уміння та навички. Практична діяльність спонукає студентів в процесі практичної роботи шукати найкращі способи вдосконалення змісту, методів та форм функціонування фізичного виховання і спортивної діяльності, а саме виконання обов'язків інструктора фізкультурно-спортивної організації; тренера з виду спорту; викладача фізичного виховання ЗВО.

Рис.2. Перед початком студентської практики керівниками практики від кафедри фізичного виховання проводиться загальний інструктаж.

Перед початком студентської практики керівниками практики від кафедри фізичного виховання проводиться загальний інструктаж, на якому студенти знайомляться з метою, завданнями, порядком проходження практики, її змістом та критеріями оцінювання (Рис.2).

Загальне керівництво студентською практикою, контроль за її проходженням здійснює завідувач випускової кафедри.

Безпосереднє керівництво практикою покладається на науково-педагогічних працівників випускової кафедри, призначених спеціальним наказом ректора (Рис. 3).

Керівництво практикою за місцем її проходження здійснюється керівником від бази практики.

Місцем проходження студентських практик залежно від її спрямованості можуть слугувати заклади вищої освіти, фізкультурно-спортивні організації (спортивні клуби, спортивні школи, спортивні товариства, федерації з видів спорту), оздоровчі табори для школярів.

Місце проходження виробничої переддипломної практики за спеціальністю визначається з урахуванням освітньо-професійної програми, теми дипломної роботи за кваліфікаційним рівнем магістра та чинних угод ДВНЗ «Ужгородський національний університет» з закладами вищої освіти та закладами фізкультурно-спортивного спрямування. В окремих випадках вибір бази практики може залежати від вибору студента-практиканта, який самостійно у визначені терміни підпише проект угоди з установами, які відповідають вимогам освітньо-професійної програми.

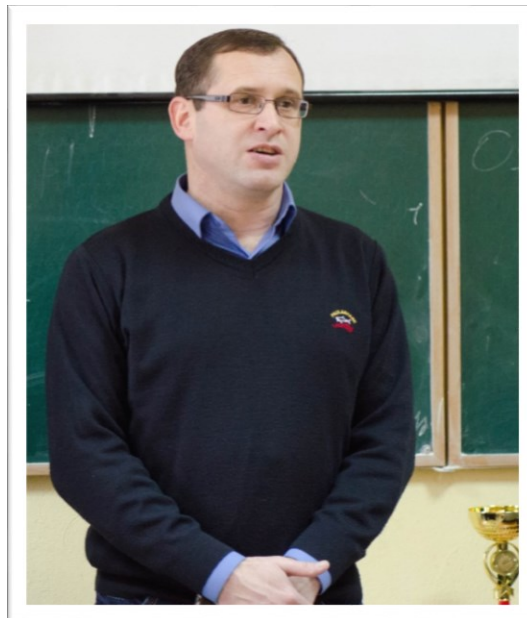

Рис. 3. Загальне керівництво практикою, контроль за її проходженням здійснює завідувач випускової кафедри.

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

В Законі України "Про вищу освіту" пріоритетними завданнями національної реформи освіти є забезпечення умов для оволодіння студентами системою знань, які визначають його професійні компетентності. В Законі наголошується, що підготовка сучасного спеціаліста, це не просто набуття теоретичних знань у певній галузі, а що не менш важливо, підготовка молоді до подальшої практичної діяльності, молоді, яка є конкурентно спроможною на світовому ринку праці.

Рис. 4. Виховання у студентів практичних навичок самостійної роботи, здатності до пошуку нової інформації.

Це передбачає виховання у студентів під час навчання у вищому навчальному закладі практичних навичок самостійної роботи, здатності до пошуку нової інформації, формування високої відповідальності за результати своєї діяльності.

Ці здібності у студентів формуються як під час аудиторних занять в виші, так і під час проходження практик.

Практиками передбачено проведення науково-дослідницької роботи та збору первинного матеріалу досліджень (Рис. 4).

Магістр з фізичної культури та спорту має бути здатним засвоювати і реалізовувати у своїй професійній роботі досягнення світової цивілізації, володіти сучасною методологією обґрунтування рішень і вибору ефективних стратегій з урахуванням загальнолюдських цінностей, особистісних, суспільних, державних та виробничих інтересів, а також уміти швидко адаптуватися до ринкових відносин та бути пристосованим до роботи в умовах, які швидко змінюються. Він має бути здатним виконувати типові практичні завдання, а отже має добре орієнтуватись як у теоретичних, так і прикладних проблемах фізичного виховання і спорту.

У сфері його компетентностей особливе місце займає науково-дослідна та практична робота, яка дозволяє випускнику вищого освітнього закладу самостійно приймати правильні рішення, невпинно вдосконалювати особисту

професійну майстерність. Для цього фахівець з фізичної культури та спорту повинен вільно володіти професійними знаннями в галузі освіти/педагогіки, вміти застосовувати ці знання в своїй повсякденній діяльності. Зазначені компетентності спеціаліста фізичної культури і спорту неможливо сформулювати без відповідного професійного стажування під час педагогічних та виробничих практик.

Студенти денної та заочної форми навчання, які навчаються за спеціальністю 8.017 фізична культура і спорт, відповідно до освітньо-професійної програми з підготовки магістрів залежно від етапу навчання проходять наступні види практик: виробничої тренерської практики з обраного виду спорту, педагогічної практики у ВНЗ, а також виробничої переддипломної практики за спеціальністю. Тривалість кожної з практик визначається базовим навчальним планом, який пройшов відповідне ліцензування. В навчальному плані також вказуються терміни проходження практики: навчальні семестри та порядкові номери тижнів.

Студенти **денної форми навчання** проходять три види практик: виробничу тренерську практику з обраного виду спорту, педагогічну практику у ВНЗ, а також виробничу переддипломну практику за спеціальністю (табл. 1).

Таблиця 1. Види практик, семестри проходження і тривалість (денна форма навчання)

Види практик	Семестр	Тижнів
Виробнича тренерська з обраного виду спорту	1	3
Педагогічна у ВНЗ	2	3
Виробнича переддипломна за спеціальністю	3	6
Разом		12

Так, виробнича тренерська з обраного виду спорту для студентів денної форми навчання проходить під час 1 навчального семестру. Її тривалість складає 3 тижні (табл. 1). Навчальними базами цієї практики є дитячі спортивні школи (ДСШ), дитячі юнацькі спортивні школи (ДЮСШ), спортивні товариства, спортивні клуби, федерації з видів спорту інші спортивні організації м. Ужгорода, Закарпатської області, України. Можливе проходження студентами цієї практики за кордоном у відповідності до укладених договорів та чинного законодавства України. Головне завдання практики, сформулювати у студентів навички роботи тренера з виду спорту, спортивного інструктора, керівника спортивного закладу чи організації.

Тривалість педагогічної практики у ВНЗ (ЗВО), що проходить під час 2 навчального семестру, для студентів денної форми навчання складає 3 тижні (табл. 1). Навчальними базами цієї практики є заклади вищої освіти м.Ужгорода та Закарпатської області. Можливе проходження студентами цієї практики за кордоном у відповідності до укладених договорів та чинного законодавства України. Головне завдання практики, сформувати у студентів навички роботи викладача ЗВО з фізичного виховання.

Виробнича переддипломна за спеціальністю для студентів денної форми навчання проходить під час 3 навчального семестру. Її тривалість складає 6 тижнів (табл. 1). Навчальними базами цієї практики є ЗВО, дитячі спортивні школи (ДСШ), дитячі юнацькі спортивні школи (ДЮСШ), спортивні товариства, спортивні клуби, федерації з видів спорту інші спортивні організації м. Ужгорода, Закарпатської області і України. Можливе проходження студентами цієї практики за кордоном у відповідності до укладених договорів та чинного законодавства України. Головне завдання практики, сформувати у студентів професійні компетентності, необхідні для виконання посадових обов'язків викладача ЗВО, тренера з виду спорту, спортивного інструктора, керівника спортивного закладу чи організації.

Студенти **заочної форми навчання** проходять три види практик: виробничу тренерську практику з обраного виду спорту, педагогічну практику у ВНЗ, а також виробничу переддипломну практику за спеціальністю (табл. 2).

Таблиця 2. Види практик, семестри проходження і тривалість (заочна форма навчання)

Види практик	Семестр	Тижнів
Виробнича тренерська з обраного виду спорту	1	1
Педагогічна у ВНЗ	2	1
Виробнича переддипломна за спеціальністю	3	2
Разом		4

Так, виробнича тренерська з обраного виду спорту для студентів заочної форми навчання проходить під час 1 навчального семестру. Її тривалість складає 1 тиждень (табл. 2). Навчальними базами цієї практики є дитячі спортивні школи (ДСШ), дитячі юнацькі спортивні школи (ДЮСШ), спортивні товариства, спортивні клуби, федерації з видів спорту інші спортивні організації м. Ужгорода, Закарпатської області, України. Можливе проходження студентами цієї практики за кордоном у відповідності до укладених договорів та чинного законодавства України. Головне завдання

практики, сформувати у студентів навички роботи тренера з виду спорту, спортивного інструктора, керівника спортивного закладу чи організації.

Тривалість педагогічної практики у ВНЗ (ЗВО), що проходить під час 2 навчального семестру, для студентів заочної форми навчання складає 1 тиждень (табл. 2). Навчальними базами цієї практики є заклади вищої освіти м. Ужгорода та Закарпатської області. Можливе проходження студентами цієї практики за кордоном у відповідності до укладених договорів та чинного законодавства України. Головне завдання практики, сформувати у студентів навички роботи викладача ЗВО з фізичного виховання.

Виробнича переддипломна за спеціальністю для студентів денної форми навчання проходить під час 3 навчального семестру. Її тривалість складає 6 тижнів (табл. 2). Навчальними базами цієї практики є ЗВО, дитячі спортивні школи (ДСШ), дитячі юнацькі спортивні школи (ДЮСШ), спортивні товариства, спортивні клуби, федерації з видів спорту інші спортивні організації м. Ужгорода, Закарпатської області і України. Можливе проходження студентами цієї практики за кордоном у відповідності до укладених договорів та чинного законодавства України. Головне завдання практики, сформувати у студентів професійні компетентності, необхідні для виконання посадових обов'язків викладача ЗВО, тренера з виду спорту, спортивного інструктора, керівника спортивного закладу чи організації.

Наскрізна і робочі програми практики затверджуються керівником вищого навчального закладу, або факультету. За умови, коли галузеві міністерства і відомства мають наскрізні (типові) програми практик за спеціальностями, в закладах вищої освіти такі програми не розробляються. Заклади вищої освіти можуть розробляти, окрім наскрізної і робочих програм практик, інші методичні документи, які сприятимуть досягненню високої якості професійної підготовки студентів.

1. МЕТА, СПРЯМУВАННЯ ТА ЗМІСТ ПРАКТИК

Метою всіх практик студентів є оволодіння сучасними методами, формами організації та спортивною інфраструктурою в галузі їх майбутньої професії, формування у них, на базі одержаних у вищому навчальному закладі знань, професійних умінь та навичок для прийняття самостійних рішень під час конкретної роботи в реальних ринкових і виробничих умовах, виховання потреби систематично поновлювати свої знання та творчо їх застосовувати в практичній діяльності.

Завданнями практик є підготовка студентів до роботи за фахом (Рис. 1.1.):

- викладача фізичного виховання у закладах вищої освіти;
- інструктора фізкультурно-спортивної організації;
- тренера з виду спорту.

Кожен вид студентської практики вирізняється своїми спрямуваннями та змістом. Проводяться вони на відповідних: базах спортивних, вузівських, а також в керівних установах фізичної культури і спорту. Попередньо з кожною базою практик підписується договір встановленого взірця.

Рис. 1.1. Завданнями практик є підготовка студентів до роботи за фахом.

Так, **виробнича тренерська з обраного виду спорту** проводиться в дитячо-юнацьких спортивних школах (ДЮСШ); спеціалізованих дитячо-юнацьких спортивних школах олімпійського резерву (СДЮСШОР); школах вищої спортивної майстерності (ШВСМ); спортивних клубах; федераціях з видів спорту; фітнес-центрах; центрах «Спорт для всіх», інших спортивних установах.

Таблиця 1.1. Бази, види, спрямування і зміст студентських практик

Вид	База практики	Спрямування	Зміст
Виробнича тренерська з обраного виду спорту	Дитячо-юнацькі спортивні школи (ДЮСШ); Спеціалізовані дитячо-юнацькі спортивні школи олімпійського резерву (СДЮСШОР); Школа вищої спортивної майстерності (ШВСМ); Спортивні клуби; Федерації з видів спорту; Фітнес-центри; Центри «Спорт для всіх», ін.	Підготовка до роботи спортивним інструктором, тренером з виду спорту, керівником спортивної організації	Формування здатностей виконувати посадові обов'язки тренера з виду спорту, спортивного інструктора фітнес-центру, центру «Спорт для всіх»; члена федерації з виду спорту; формування умінь та навичок планування процесу спортивного тренування, методики його проведення, організації спортивних заходів, вдосконалення управлінських навичок та навичок спортивного менеджменту.
Педагогічна у ВНЗ	Навчальні заклади вищої освіти	Підготовка до роботи викладачем закладу вищої освіти на кафедрах фізкультурного та спортивного спрямування	Формування здатностей виконувати посадові обов'язки викладача закладу вищої освіти; ознайомлення з структурою і організацією роботи кафедр фізкультурного та спортивного спрямування; формування умінь та навичок планування процесу фізичного виховання студентів, методики проведення учбових занять та занять спортивного вдосконалення.
Виробнича переддипломна за спеціальністю	Заклади вищої освіти, Дитячо-юнацькі спортивні школи (ДЮСШ); Спеціалізовані дитячо-юнацькі спортивні школи олімпійського резерву (СДЮСШОР); Школа вищої спортивної майстерності (ШВСМ); Спортивні клуби; Федерації з видів спорту; Фітнес-центри; Центри «Спорт для всіх», ін.	Підготовка до виконання посадових обов'язків викладача ЗВО, спортивного інструктора, тренера з виду спорту, організатора спортивних заходів, члена федерації з виду спорту	Формування здатностей виконувати посадові обов'язки викладача закладу вищої освіти; тренера з виду спорту, спортивного інструктора фітнес-центру, центру «Спорт для всіх»; члена федерації з виду спорту; вдосконалення умінь та навичок планування процесу спортивного тренування, проведення самостійних наукових досліджень, використання інноваційних технологій проведення тренувань з обраного виду спорту, самостійної підготовки та проведення спортивних заходів.

Її спрямування - формування здатностей виконувати посадові обов'язки тренера з виду спорту, спортивного інструктора фітнес-центру, центру «Спорт для всіх»; члена федерації з виду спорту; формування умінь та навичок планування процесу спортивного тренування, методики його проведення, організації спортивних заходів, вдосконалення управлінських навичок та навичок спортивного менеджменту.

Педагогічна у ВНЗ проводиться в навчальних закладах вищої освіти (Рис. 1.2.). Її спрямування - підготовка до роботи викладачем закладу вищої освіти на кафедрах фізкультурного та спортивного спрямування. Її змістом є формування здатностей виконувати посадові обов'язки викладача закладу вищої освіти; ознайомлення з структурою і організацією роботи кафедр фізкультурного та спортивного спрямування; формування умінь та навичок планування процесу фізичного виховання студентів, методики проведення учбових занять та занять спортивного вдосконалення.

Рис. 1.2. Педагогічна у ВНЗ проводиться в навчальних закладах вищої освіти.

Виробнича переддипломна практика за спеціальністю проводиться в закладах вищої освіти, дитячо-юнацьких спортивних школах (ДЮСШ); спеціалізованих дитячо-юнацьких спортивних школах олімпійського резерву (СДЮСШОР); школах вищої спортивної майстерності (ШВСМ); спортивних клубах; федераціях з видів спорту; фітнес-центрах; центрах «Спорт для всіх», інших спортивних установах.

Спрямуванням переддипломної практика за спеціальністю є підготовка до виконання посадових обов'язків викладача ЗВО, спортивного інструктора, тренера з виду спорту, організатора спортивних заходів, члена федерації з виду спорту. Змістом цієї практики є формування здатностей виконувати посадові обов'язки викладача закладу вищої освіти; тренера з виду спорту, спортивного інструктора фітнес-центру, центру «Спорт для всіх»; члена федерації з виду спорту; вдосконалення умінь та навичок планування процесу спортивного тренування, проведення самостійних наукових досліджень, використання інноваційних технологій проведення тренувань з обраного виду спорту, самостійної підготовки та проведення спортивних заходів.

2. ЗАГАЛЬНІ ОBOB'ЯЗКИ СТУДЕНТІВ І КЕРІВНИКІВ ПРАКТИКОЮ

Обов'язки студентів

Відповідно до Положення про практику студентів Державного вищого навчального закладу «Ужгородський національний університет», уведеного в дію Наказом ректора ДВНЗ «УжНУ» № 388/01-17 від 24.02.2017 року, студенти зобов'язані:

Перед початком проходження практики отримати загальний інструктаж (інструктивну нараду) від керівника практики і ознайомитися з порядком проходження практики та її змістом (Рис. 2.1).

Рис. 2.1. Перед початком практики студенти отримують загальний інструктаж (інструктивну нараду) від керівника практики і знайомляться з порядком проходження практики.

Особисто отримати від керівника практикою консультацію щодо мети, завдань, бази проходження майбутньої практики.

За необхідністю пройти медичний огляд та отримати медичну картку-допуск з дозволом роботи в навчальних закладах вищої освіти, лікувально-профілактичних чи реабілітаційних закладах.

Оформити програму стажування та всі необхідні документи (щоденник проходження практики, план індивідуальних занять тощо).

Своєчасно прибути на базу практики, доповісти керівникові від бази про прибуття, отримати інструкції про обов'язки практиканта, особливості проходження практики в закладі, інформацію про заходи безпеки.

Під час проходження практики в повному обсязі виконувати завдання, передбачені програмою практики.

Регулярно та сумлінно вести записи в робочому щоденнику практики за встановленою формою.

Під час проходження практики дотримуватися правил охорони праці, техніки безпеки, виробничої санітарії та гігієни.

Після проходження практики підготувати встановлену нормативними актами звітну документацію та скласти залік відповідно до чинних програм і правил.

За попереднім узгодженням з керівниками від бази або за їх завданням студенти можуть брати участь у методичних семінарах, інструктивних та організаційних нарадах, що проводяться для співробітників закладів чи організацій, на базі яких вони проходять практику, а також проводити просвітницьку роботу з дітьми, учнями і їхніми батьками, студентами, клієнтами, пацієнтами.

У разі надання відповідного обґрунтування з дозволу кафедри та деканату студент може самостійно вибрати для себе місце проходження практики при наявності підписаної угоди керівником бази практики.

Студенти-практиканти готують таку документацію:

1. Копію розпорядження від відповідної кафедри ДВНЗ «УжНУ» на проходження практики;
2. Індивідуальний план роботи на період проходження практики.
3. Щоденник практики;
4. При проходженні педагогічної практики у ВНЗ студенти приймають участь в розробці робочих програм з фізичного виховання для різних вікових категорій студентів, готують плани-конспекти занять з фізичного виховання та спортивного вдосконалення, приймають участь в організації і проведенні спортивних заходів, виконують завдання керівників практики, які сприяють формуванню їх професійних компетентностей (копії зазначених документів докладають до звіту з практики за вказівкою керівника практики від університету);
5. Звіт про роботу за період практики;
6. Робочий зошит студента-практиканта (за вказівкою керівника практики від університету);
7. Плани-конспекти занять (за вказівкою керівника практики);
8. Документи з проведення спортивних заходів для виробничої тренерської практики з обраного виду спорту (положення про змагання чи спартакіаду,

наказ на його проведення, протоколи змагань, наказ з підведення підсумків змагань);

Обов'язки керівників практикою від ДВНЗ «УжНУ»

Для керівництва практиками ректором університету призначаються керівники практикою від ДВНЗ «УжНУ» (Рис. 2.2).

Рис. 2.2. Для керівництва практиками ректором університету призначаються керівники практикою від ДВНЗ «УжНУ».

Для цього видається спеціальний наказ по університету. Керівники практикою несуть відповідальність за організацію, проведення і підведення підсумків практики. В їх обов'язки входить:

1. Вивчити документацію, яка стосується порядку проведення практики: накази МОН України, ректора, рішення вчених і методичних рад, навчальну програму, рекомендації кафедри ін.

2. Перевірити чинність угод з базами практики та при необхідності поновити терміни їх дії.

3. Підготувати проект наказу ректора, узгодити його з завідувачем кафедри, деканом, відповідальною особою від ДВНЗ «УжНУ» та подати на затвердження ректору.

4. Вивчити наскрізну і робочу програми та скласти загальний план практики, відвідати бази проходження практики, узгодити питання з її

проходженням з керівником школи чи спортивної установи, підготувати необхідні умови для практичної роботи студентів.

5. Разом з керівником школи (установи), де запланована практика, визначити керівників від бази практики, довести до їх відому програму практики та вимоги до практикантів, забезпечити керівників практикою від бази необхідними методичними матеріалами.

6. Перед початком практики провести зі студентами інструктивну нараду. Надати студентам персональні консультації щодо конкретизації мети, спрямування та завдань практики.

7. Ознайомитися з можливостями баз, де проходитиме практика, їх інфраструктурою та матеріальним оснащенням;

8. Провести інструктаж про порядок проходження практики, підготовки необхідної документації, ведення щоденника, організації самостійної роботи студентів та виконання ними індивідуальних завдань, дотримання правил безпеки.

9. Повідомити студентів про вимоги до звітності та оцінювання результатів з кожного виду практики.

10. Регулярно здійснювати контроль за ходом проходження практики студентами-практикантами.

11. Контролювати виконання студентами-практикантами правил внутрішнього розпорядку ЗВО (спортивної установи), скласти таблицю відвідування студентами бази практики.

12. Контролювати якість оформлення та ведення необхідної документації (щоденників практики тощо).

13. Під час проходження виробничої переддипломної практики за спеціальністю надавати консультаційну допомогу з самостійного проведення науково-дослідницької роботи за темою дипломної роботи, обраної студентом.

14. Прийняти залік з практики й виставити кожному практикантові диференційовану оцінку, яка є підставою для зарахування, чи не зарахування проходження практики.

15. Подати завідувачу кафедри та голові вченої ради факультету письмовий звіт про проведену практику із зауваженнями і пропозиціями щодо їхнього вдосконалення, надати вченій раді письмовий й усний звіт про результати практики для їх обговорення.

16. Виконати рекомендації завідувача кафедри та вченої ради факультету щодо усунення недоліків і вдосконалення організаційних чи методичних засад практики.

Обов'язки керівників практикою від кафедри педагогіки (для педагогічної практики):

На керівника практикою від кафедри педагогіки ДВНЗ «УжНУ» покладаються такі обов'язки:

- підготовка навчальної документації та методичних рекомендації з педагогічної практики;
- участь у проведенні інструктивної наради перед початком проходження практики;
- проведення загальних та індивідуальних консультацій;
- проведення контролю виконання завдань у процесі проходження практики (за вказівкою завідувача кафедри педагогіки);
- участь у роботі з підведення підсумків практики.

Обов'язки керівників від бази практики:

Окрім керівників практикою від ДВНЗ «УжНУ» (факультету здоров'я та фізичного виховання і кафедри педагогіки) безпосереднє керівництво практикою на місцях її проходження здійснюють керівники від бази практики.

Після прибуття студента на базу практики, відповідальною особою (деканом факультету, завідувачем кафедри, директором спортивної установи, іншими посадовими особами) призначаються керівники від бази практики. Ними можуть бути керівники підрозділів установи чи тренери фізкультурно-спортивних організацій, викладачі фізичного виховання, голови федерацій з виду спорту інші особи.

На керівників від бази практики покладаються такі обов'язки:

1. Ознайомитися з метою, завданням та програмою практики.
2. У перший день проходження практики ознайомити студента-практиканта з структурою, графіком та особливостями роботи закладу (установи, федерації з виду спорту, спортивної організації, спортивного клубу), з роботою служб і кабінетів, допоміжним персоналом, особливостями ведення документації.
3. Провести інструктаж з техніки безпеки.
4. Розподілити студентів-практикантів по робочим місцям, здійснювати щоденний контроль за їхньою роботою, дотриманням трудової дисципліни.
5. Після завершення практики затвердити щоденник студента-практиканта особистим підписом і печаткою установи з датами прибуття на практику і вибуття до вузу.

6. Надати студентові письмовий відгук, в якому відзначити рівень його теоретичної підготовленості, ступінь оволодіння практичними навичками, вміння застосовувати теоретичні знання на практиці, ділові та організаторські якості, активність та ініціативність у професійній діяльності, ставлення до роботи, дисциплінованість, професійну придатність.

Керівник практикою від бази може також надавати рекомендації щодо доцільності майбутнього працевлаштування студента-практиканта в даній установі.

3. ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

Під час проходження практики студент повинен оволодіти вміннями та навичками:

1. Ефективно використовувати теоретичні знання, набуті в процесі навчання на факультеті здоров'я та фізичного виховання;
2. Вивчати особистісні якості студентів, спортсменів, фізкультурників, клієнтів фізкультурно-спортивної установи (організації);
3. Здійснювати поточне і загальне планування навчально-виховного чи тренувального процесу;
4. Використовувати різноманітні форми й методи організації та проведення педагогічної, тренерської, інструкторської, виховної, навчально-пізнавальної, творчої, інших видів діяльності;
5. Аналізувати елементи своєї професійної діяльності, коригувати її в разі потреби, активно співпрацювати з колегами, педагогами, тренерами, інструкторами, спортсменами, студентами, вивчати досвід роботи досвідчених працівників;
6. Самостійно проводити наукові дослідження, готувати первинний матеріал, проводити його обробку методами математичної статистики для дипломної магістерської роботи (під час виробничої переддипломної практики за спеціальністю).

Рис. 3.1. У процесі підготовки і проходження всіх видів практик студенти зобов'язані використовувати всі набуті ними знання, вміння та навички.

У процесі підготовки і проходження всіх видів практик студенти зобов'язані використовувати всі набуті ними знання, вміння та навички роботи для виконання в повному обсязі завдань того чи іншого виду практики (Рис. 3.1).

Для виконання кожного конкретного завдання студенти повинні керуватися положеннями цієї Програми, робочими програмами практик, рекомендованими підручниками, нормативними документами та усними й письмовими вказівками відповідальних керівників від університету і бази практики, а також правилами безпеки і розумної доцільності прийнятих рішень.

Основні методи і прийоми практичної роботи студента передбачають виконання таких дій:

1. Аналіз літератури та конспектування основних положень (постанов уряду, наказів, інструкцій, планів і розпоряджень міністерства освіти і науки, молоді та спорту, керівників установ і закладів, де проводиться практика; підручників і методичних порадників; наукових та науково-популярних видань).

2. Ознайомлення з навчально-виховним процесом студентів, тренувальним процесом спортсменів, методикою планування та проведення занять з фізичного виховання; ознайомлення з процесом спортивних тренувань, організацією та проведенням спортивних заходів тощо.

3. Конспектування і вивчення змісту занять, спортивних тренувань усних інструкцій, порад і вказівок керівників практикою.

4. Аналіз рішень нарад, зборів, інструктажів та іншої інформації, що стосуються організації навчально-виховного та тренувального процесу, з нотуванням основних положень отриманої інформації (за необхідністю).

5. Участь у диспутах, семінарах, інтерв'юванні, бесідах, обговореннях з проблемних питань педагогічної роботи науково-педагогічних працівників ЗВО, тренерів з виду спорту, керівників навчальних та спортивних закладів, особливостей роботи з студентами чи спортсменами.

6. Участь у розробці планових, облікових, звітних документів з фізичної культури, спорту, підготовка копій цих документів для їх долучення до звіту з практики.

7. Участь в організації та проведенні учбових занять з фізичного виховання, спортивного вдосконалення, спортивних тренувань, змагань, оздоровчо-рекреаційних заходів, які проводяться на базі практики, з наступним письмовим аналізом помилок та можливих шляхів удосконалення використаних засобів і методів роботи.

8. Вивчення досвіду роботи фахівців із фізичної культури та спорту (форм, методів, засобів організаційної, навчальної та виховної роботи з

студентами чи спортсменами). Письмове формулювання власних висновків та пропозицій з цих питань.

9. Організація та самостійне проведення науково-дослідницької роботи за попередньо узгодженим з керівниками практик планом.

Після закінчення терміну практики студенти звітують про виконання програми та індивідуального завдання. Характерна форма звітності за практику - це подання письмового звіту, підписаного і оціненого безпосередньо керівником від бази практики. Письмовий звіт разом із щоденником та іншими документами з практики студент подає керівнику практики від кафедри.

Звіт повинен містити відомості про виконання студентом усіх розділів програми практики та індивідуального завдання. Звіт з практики захищається студентом (з диференційованою оцінкою) при комісії, призначеній завідувачем кафедри або деканом факультету. До складу комісії повинні входити керівники практики від кафедри та факультету. У роботі комісії можуть брати участь й інші викладачі кафедри.

Рис. 3.2. Підсумки практики обговорюються на засіданнях кафедри, вченої ради факультету та, в окремих випадках, Вченої ради університету.

Комісія приймає залік у студентів в останні дні проходження практики або протягом перших десяти днів семестру, який починається після літньої практики (якщо практика проводилася наприкінці другого семестру). Оцінка за практику вноситься у відомість обліку успішності, індивідуальний навчальний план та залікову книжку студента за підписами всіх членів комісії. Оцінка за практику враховується стипендіальною комісією при призначенні стипендії.

Студенти, які не виконали програму практики з поважних причин, може бути надано право проходження практики за індивідуальним графіком. Студенти, які не виконали програму практики з неповажних причин, отримали незадовільну оцінку і не ліквідували академічну заборгованість у встановлений термін - відраховуються з університету.

В кінці кожного навчального року факультетські керівники практики подають керівнику виробничої практики університету узагальнений звіт про проходження практики студентами факультету. За ті практики, де на факультетське керівництво години не передбачені, узагальнений звіт подають завідувачі кафедр. Підсумки практики обговорюються на засіданнях кафедри, вченої ради факультету та, в окремих випадках, Вченої ради університету (Рис. 3.2).

4. МАТЕРІАЛЬНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАКТИКИ

Джерела фінансування практики студентів університету визначаються формою замовлення на спеціалістів: державні або регіональні, кошти підприємств, організацій, установ усіх форм власності, закордонних замовників або кошти фізичних та юридичних осіб.

Суб'єкти-замовники спеціалістів перераховують університету кошти на практику студентів у терміни і в обсягах, передбачених відповідними статтями договорів чи контрактів на підготовку спеціалістів (з урахуванням інфляційних процесів).

Витрати на практику студентів університету входять складовою частиною в загальні витрати на підготовку спеціалістів. Розмір витрат на практику студентів визначається кошторисом-калькуляцією, що розробляє університет і погоджує з базами практики, із розрахунку вартості проходження практики одного студента за тиждень.

Основними статтями калькуляції витрат на практику можуть бути:

- оплата праці безпосереднього керівника практики;
- оплата відряджень, пов'язаних з вирішенням питань організації практики та її проведенням.
- витрати на розмножувальні роботи, придбання матеріалів і канцприладдя, експлуатацію обладнання та інше;
- оплата екскурсій та інших одноразових загальних заходів, які можуть проводитися спеціалістами баз практики, та інше.

Форма оплати праці спеціалістів баз практики вказується в договорі і може проводитись через фінансові органи баз практики або безпосередньо університетом за трудовою угодою.

Оплата праці керівника від бази практики за керівництво педагогічною практикою студентів здійснюється за рахунок коштів університету, передбачених в кошторисах на практику за нормативами погодинної оплати на основі відомості на оплату.

Оплата лекцій, практичних, лабораторних і семінарських занять, консультацій і екскурсій (загальною тривалістю не більше шести годин на тиждень на групу студентів), які проводяться на базах практики кваліфікованими спеціалістами структурних підрозділів цих баз (які не керують практикою студентів), здійснюється за фактично виконані години за нормами погодинної оплати згідно з чинним законодавством України за рахунок коштів університету.

Під час практики у період роботи на вакантних посадах з виплатою заробітної плати за студентами зберігається право на одержання стипендії за результатами підсумкового контролю.

Студентам останніх курсів університету (які навчаються без відриву від виробництва і відповідно з рішенням кафедри направляються для проходження практики) керівники підприємств, організацій і установ усіх форм власності надають додаткову місячну відпустку без збереження заробітної плати на підставі довідки університету про терміни проходження практики.

Усім студентам денної форми навчання на період практики, що проводиться за межами місця знаходження університету, сплачуються добові за рахунок витрат на практичну підготовку в розмірах, встановлених чинним законодавством. При цьому враховується час перебування в дорозі до бази практики і назад.

Університет може утримувати зі студентів добові за пропущені з неповажних причин дні практики, зазначені у таблиці відвідування баз практики відповідними керівниками.

Проїзд студентів університету залізничним, водним і автомобільним транспортом до місця знаходження баз практики і назад сплачується за рахунок витрат на практику. Проїзд до баз практики і назад міським і приміським (до 50 км) транспортом сплачується студентами за свій рахунок.

Проживання студентів-практикантів у гуртожитках навчальних закладів інших міст (за договорами між навчальними закладами про взаємообмін місцями у гуртожитках) сплачується студентами за свій рахунок за нормами, встановленими для цих гуртожитків. Проживання студентів-практикантів у гуртожитках інших установ сплачується на умовах, передбачених у договорах про проведення практики.

Оплата відрядження керівника практики від кафедри здійснюється університетом згідно з чинним законодавством.

5. ВИРОБНИЧА ТРЕНЕРСЬКА ПРАКТИКА З ОБРАНОГО ВИДУ СПОРТУ

Виробнича тренерська практика з обраного виду спорту - перший етап в практичній підготовці магістрів фізичної культури та спорту. На цьому етапі підготовки практика сприяє закріпленню знань, отриманих студентами з таких навчальних дисциплін: педагогіка та психологія спорту; загальна теорія підготовки спортсменів; допоміжні засоби у спортивному тренуванні; теорія і методика юнацького спорту; теорія і практика інваспорту; діагностика спортивних споруд та обладнання; основи моделювання та прогнозування процесу підготовки спортсменів.

5.1. Виробнича тренерська практика з обраного виду спорту проходить в місцях максимально наближених до справжніх умов майбутньої професійної діяльності студентів.

Виробнича тренерська практика з обраного виду спорту проходить в місцях максимально наближених до справжніх умов майбутньої професійної діяльності студентів (Рис. 5.1). Вона проводиться на базах дитячо-юнацьких спортивних шкіл (ДЮСШ), спеціалізованих дитячо-юнацьких спортивних школах олімпійського резерву (СДЮСШОР), школах вищої спортивної майстерності (ШВСМ), спортивних клубах; федераціях з видів спорту; фітнес-центрах; центрах «Спорт для всіх», інших спортивних організаціях.

Виробнича тренерська практика з обраного виду спорту спрямована загалом на підготовку до роботи спортивним інструктором, тренером з виду спорту, керівником спортивної організації. Вона сприяє інтеграції знань, отриманих студентами під час теоретичного навчання. Практична діяльність в системі спортивного тренування спонукає студентів шукати свої індивідуальні способи вдосконалення змісту, методів і форм роботи тренера з обраного виду спорту.

В процесі виробничої тренерської практики з обраного виду спорту у студентів формуються наступні загальні компетентності:

– здатність до організаційної роботи, взаємодії в колективі, вміння враховувати психоемоційні особливості окремих осіб, зокрема, та колективу, загалом;

– здатність до самоосвіти і самовдосконалення, постійного підвищення особистого рівня кваліфікації;

– здатність у процесі навчання та при самостійній підготовці до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел, вміння використовувати інформаційні та комунікаційні технології;

– здатність визначати і формулювати професійні завдання, приймати обґрунтовані рішення;

– здатність працювати самостійно та в команді, виконувати роботу в групі під керівництвом лідера, мати навички, що демонструють можливості до врахування вимог трудової дисципліни і інтересів колективу;

– здатність вести діловодство та ділову кореспонденцію і ефективно використовувати офісну оргтехніку та засоби зв'язку;

– здатність організовувати маркетингову діяльність у сфері фізичної культури і спорту.

Виробнича тренерська практика з обраного виду спорту формує такі професійні компетентності:

– здатність визначати перспективні шляхи використання засобів фізичного виховання і спорту для дітей, молоді та дорослих з врахуванням їх рівня підготовленості, мотивації, умов проведення занять та соціальних потреб;

– здатність до саморозвитку і самовдосконалення протягом життя, здатність нести відповідальність за навчання інших;

– здатність моделювати та прогнозувати процес підготовки спортсменів з обраних видів спорту, моделювати та прогнозувати процес підготовки спортсменів в інваспорті;

– здатність планувати, організовувати оздоровчо-розважальні і спортивні заходи, бути обізнаним у правилах суддівства спортивних змагань, проводити оцінювання рівня фізичної підготовленості;

- здатність визначати роль рухової активності для формування здорового способу життя, збереження й зміцнення здоров'я, проводити ефективну агітацію і пропаганду серед населення;
- здатність проводити діагностику спортивних споруд та обладнання, визначати заходи безпеки в спорті та профілактики спортивного травматизму;
- здатність використовувати засоби інваспорту для реабілітації осіб з обмеженими можливостями, проводити навчання і виховання осіб з особливими освітніми потребами, здійснювати тренування та організовувати спортивні змагання відповідно до нормативних документів;
- здатність до використання ефективних методів дослідження і аналізу результатів у фізичній культурі та спорті, вміти здійснювати пошук спеціальної інформації у вітчизняній та іноземній літературі.

Ці компетентності вважаються базовими. Вони покладені в основу виконання професійних обов'язків тренера.

5.1. Мета та завдання виробничої тренерської практики з обраного виду спорту

Головні цілі виробничої тренерської практики з обраного виду спорту полягають у формуванні знань про діяльність фізкультурно-спортивних організацій, опануванні сучасними методами і формами організації роботи тренера з виду спорту, формуванні на базі отриманих знань практичних навичок та умінь, необхідних для здійснення професійної діяльності.

Рис. 5.1.1. Практика формує у студентів вміння самостійно приймати рішення, творчо використовувати свої знання у практичній діяльності.

Зазначена практика формує у студентів вміння самостійно приймати рішення, творчо використовувати свої знання у практичній діяльності (Рис. 5.1.1).

Поставлені цілі досягаються наступним:

- 1) ознайомленням студентів зі структурою та змістом роботи спортивних організацій, що є базами практики - СДЮШОР, ДЮСШ, ШВСМ;
- 2) створенням цілісного уявлення про зміст і характер тренерської діяльності (організаційна, виховна, навчально-спортивна, науково-дослідна, адміністративно-господарча, суддівська та представницька);
- 3) формуванням первинних навичок організації, планування та проведення навально - тренувального процесу, а також контролю за його ефективністю;
- 4) навчанням студентів передових методів організації і планування діяльності тренера з обраного виду спорту.

В процесі тренерської практики студенти отримують з предметної області такі знання:

- спортивне тренування в спортивній школі як багаторічний педагогічний процес;
- нормативно-правова база в спортивній роботі;
- мета, завдання, засоби та методи роботи в спортивній школі;
- методика побудови тренувального процесу та підготовки до змагань в спортивній школі;
- формування знань, умінь та навичок, необхідних для найбільш ефективного вирішення педагогічних завдань спортивного тренування;
- використання оздоровчого впливу фізичних вправ на стан здоров'я спортсменів при різних формах організації тренувального процесу;
- організація і проведення спортивних змагань;
- правила суддівства змагань з обраного виду спорту.

За умови успішного проходження практики студенти повинні знати:

- нормативну базу організації спортивної роботи з різними категоріями населення та правила суддівства змагань з обраного виду спорту;
- мету, завдання, зміст, засоби, методи та організаційні форми роботи в спортивній школі;
- систему найпоширеніших науково-методичних положень, що відображають сучасний стан тренувального процесу в спортивній школі, створюють основу для подальшого вдосконалення педагогічної майстерності майбутнього тренера.

За умови успішного проходження практики студенти повинні вміти:

- організувати та проводити тренувальний процес в спортивній школі;
- планувати тренувальні заняття в спортивній школі;
- оцінювати фізичний розвиток та функціональний стан спортсменів;
- проводити виховну роботу в спортивних колективах, застосовувати на практиці набуті знання;
- самостійно працювати з науковою та методичною літературою, удосконалювати свою професійну майстерність.

Обґрунтування вибору засобів та методів практичної підготовки студентів для виробничої тренерської практики з обраного виду спорту здійснюється з урахуванням отриманих ними знань з навчальних дисциплін: педагогіка та психологія спорту; загальна теорія підготовки спортсменів; допоміжні засоби у спортивному тренуванні; теорія і методика юнацького спорту; теорія і практика інваспорту; діагностика спортивних споруд та обладнання; основи моделювання та прогнозування процесу підготовки спортсменів.

Основні завдання виробничої тренерської практики з обраного виду спорту є такими:

- 1) ознайомлення зі структурою, формами, методами та змістом роботи спортивних організацій (баз практики) на основі вивчення нормативної організаційно-методичної, фінансової документації та проведення бесід з керівним складом організацій;
- 2) вивчення структури та змісту роботи тренера на різних етапах підготовки спортсмена, а саме: в шкільній спортивній секції; в дитячо-юнацькій спортивній школі; в спеціалізованій дитячо-юнацькій спортивній школі; в школі вищої спортивної майстерності; в центрі олімпійської підготовки; спортивному клубі; федерації з виду спорту; інших спортивних організаціях;
- 3) формування навичок організації, планування, проведення навчально-тренувального процесу, здійснення контролю за ним та організації змагальної діяльності спортсменів;
- 4) формування професійних навичок та вмінь щодо організації та проведення тренувального процесу з обраного виду спорту;
- 5) підготовка до самостійної роботи тренером з виду спорту, спортивним інструктором.

5.2. Зміст виробничої тренерської практики з обраного виду спорту

Змістом виробничої тренерської практики з обраного виду спорту є такі види роботи: організаційна; навчально-тренувальна; виховна;

профорієнтаційна; адміністративно-господарська та фінансова; науково-методична (Рис. 5.2.1).

Рис. 5.2.1. Види робіт, що складають зміст виробничої тренерської практики з обраного виду спорту.

1. Організаційна робота.

1.1. Участь студентів в організації семінарів, конференцій, спортивних заходів.

1.2. Знайомство з роботою спортивної школи, ДЮСШ, СДЮСШОР та їх спортивною базою.

1.3. Отримання інструктажу від директора ДЮСШ, заступника директора, старшого тренера, лікаря команди (якщо така посада передбачена штатним розписом).

1.4. Вивчення загального річного плану роботи спортивних груп.

1.5. Підготовка звітної документації.

2. Навчально-тренувальна робота.

2.1. Ознайомлення з плануванням та обліком роботи спортивних груп.

2.2. Вивчення методів навчально-тренувальної роботи в спортивних групах.

2.3. Складання поурочних робочих планів в закріплених групах (початкової підготовки, навчально-тренувальної групи і групи спортивного вдосконалення).

2.4. Складання поурочних планів-конспектів для закріплених груп (по 2 на кожну вікову групу).

2.5. Ведення спостереження та аналіз відкритих тренувальних занять, що проводяться тренерами з виду спорту, вивчення процесу підготовки до тренувального процесу.

2.6. Проведення педагогічних аналізів 4-х тренувальних занять.

2.7. Проведення хронометражу динаміки фізичного навантаження та побудова фізіологічної кривої тренуваного заняття.

2.8. Участь у проведенні навчально-тренувального заняття в ролі помічника тренера

2.9. Самостійне проведення в ролі тренера не менш п'яти навчально-тренувальних занять за весь період практики.

2.10. Проведення обліку успішності навчально-тренувальної та змагальної діяльності спортсменів в закріпленій групі (з другого тижня практики).

3. Виховна робота.

3.1. Участь в організації та проведенні спортивних та фізкультурно-оздоровчих заходів під час практики.

3.2. Проведення не менш 2-х бесід з спортсменами в закріпленій групі.

3.3. Участь в організації та проведенні спортивних змагань з виду спорту, передбаченого Календарним планом спортивних заходів від бази практики.

4. Профорієнтаційна робота.

4.1. Виявлення інтересів до занять спортом та відповідних здібностей в учнів закладів загальної середньої освіти за допомогою опитування чи анкетування.

4.2. Проведення індивідуальних бесід з учнями випускних класів про роботу факультету здоров'я та фізичного виховання ДВНЗ «УжНУ».

4.3. Участь у розробці сценарію, організації та проведення спортивного свята.

4.4. Підготовка та розповсюдження наочної інформації про факультет здоров'я та фізичного виховання, спортивних досягненнях студентів факультету та університету.

5. Адміністративно-господарська та фінансова діяльність.

5.1. Вивчення фінансових документів спортивної організації, на базі якої проходить практика.

5.2. Оформлення документації (або участь в їх оформленні) для проведення навчально-тренувальних зборів спортивних змагань, інших спортивно-масових

заходів.

5.3. Ознайомлення з порядком складання фінансових звітів про проведення спортивних заходів та відряджень.

5.4. Ознайомлення з технологією придбання спортивної форми, інвентарю, обладнання, його списання.

5.5. Ознайомлення з методикою складання угоди на оренду спортивних приміщень та майданчиків.

6. Методична та наукова робота.

6.1. Вивчення нормативних документів з питань організації спортивної роботи.

6.2. Вивчення методичних посібників з організації, проведення та управління навчально-тренувальним процесом і тренерською діяльністю.

6.3. Проведення індивідуальних та участь у групових дослідженнях за програмою практики.

6.4. Узагальнення та аналіз даних тестування в процесі тренувальних занять та результатів спортивних змагань.

6.5. Виконання наукової роботи за темою, визначеною керівником практики.

6.6. Участь у роботі тренерської ради, педагогічної ради, федерації з виду спорту

6.7. Читання лекцій на спортивну тематику, виконання завдань з шефської допомоги школам та іншим спортивним організаціям (за згодою керівника практики від бази).

6.8. Ознайомлення з плановою та звітною документацією бази практики.

За час проходження виробничої тренерської практики з обраного виду спорту студенти-практиканти зобов'язані виконати всі розділи програми у відповідності до індивідуального плану практики. Розрахунок годин за розділами програми корегується з врахуванням особистого досвіду студента, набутих ним навичок, умінь та знань та об'єктивних обставин організації практики.

У навчально-тренувальному процесі студенти орієнтуються на план роботи тренерів від бази практики. Водночас кожний практикант зобов'язаний проявити особисту ініціативу і творчість, уникати шаблонів і формалізму в проведенні навчально-тренувальних занять та інших фізкультурно-спортивних заходів. З цією метою практикант зобов'язаний:

1. Проводити навчально-тренувальні заняття з дітьми різних вікових категорій;

2. Планувати проведення занять як в приміщенні, так і на відкритих майданчиках;
3. Урізноманітнювати зміст занять та методи їх проведення;
4. Застосовувати різноманітні технології організації тренувального процесу;
5. Використовувати різні методи тренування: змагальний, груповий, індивідуальний та інші;
6. Приймати участь в агітаційній та роз'яснювальній роботі, в оформленні наочних засобів інформації;
7. Впроваджувати в процес тренування передові наукові та науково-інформаційні технології.

5.3. Керівництво виробничою тренерською практикою з обраного виду спорту

Безпосередню відповідальність за організацію практики та контроль за її проведенням покладається на керівника виробничої тренерської практики з обраного виду спорту від університету. Керівник практики від університету призначається наказом ректора з числа науково-педагогічних працівників кафедри фізичного виховання факультету здоров'я та фізичного виховання (Рис. 5.3.1).

Керівник виробничої тренерської практики з обраного виду спорту від університету контролює готовність бази практики до початку її проведення. На керівника покладається обов'язок підготовки проекту наказу ректора з проходження практики, письмових направлень студентів на бази практики, щоденники практики. Перед початком практики керівник проводить необхідні організаційні заходи: інструктаж студентів про порядок проведення практики; надає студентам-практикантам необхідну документацію тощо. По закінченню практики керівник проводить диференційований залік, де приймає та оцінює звіти студентів про проходження практики.

До керівництва виробничою тренерською практикою з обраного виду спорту також залучаються досвідчені тренери від бази практики. Тренерський склад від бази практики забезпечує високу якість виконання кожним студентом його індивідуального плану роботи. Керівники від бази створюють студентам необхідні умови роботи. Вони відповідальні за проведення інструктажів щодо охорони праці та техніки безпеки. На керівників від бази покладені обов'язки контролю за проведенням студентами навчально-тренувальних занять, спортивних заходів дотриманням правил внутрішнього розпорядку. Свої зауваження та рекомендації керівники від бази практики заносять в журнал обліку проходження тренерської практики.

Рис. 5.3.1. Керівник практики від університету призначається наказом ректора з числа науково-педагогічних працівників кафедри фізичного виховання.

5.4. Обов'язки студентів-практикантів

Під час виробничої тренерської практики з обраного виду спорту на студентів-практикантів покладаються такі обов'язки:

- 1) до початку практики бути присутнім на консультації, засвоїти мету та завдання практики; отримати інформацію про базу, де проходитиме практика; підготувати програму стажування та всі необхідні документи;
- 2) за необхідністю пройти медогляд та отримати медичну картку з дозволом роботи у фізкультурно-спортивних організаціях;
- 3) своєчасно прибути на базу практики, доповісти керівнику практикою від бази про прибуття, отримати інструкції про особливості проходження практики в спортивному закладі, яка є базою практики, ознайомитися з заходами безпеки;
- 4) в повному обсязі виконати всі завдання, передбачені програмою практики;

- 5) вести записи у робочому щоденнику практики за встановленою формою;
- 6) вивчити та суворо дотримуватися правил охорони праці, техніки безпеки, виробничої санітарії та гігієни;
- 7) нести повну відповідальність за якість своєї роботи та здоров'я спортсменів під час тренувань чи спортивних змагань;
- 8) своєчасно скласти звіт та диференційований залік з практики.

У разі надання відповідного обґрунтування і дозволу кафедри, деканату та при наявності підписаного договору з базою практики студент може самостійно вибрати для себе місце проходження виробничої тренерської практики.

Для попередження неправомірних дій та нещасних випадків всю практичну роботу з спортсменами студенти-практиканти проводять тільки під наглядом керівників від бази та з їх згоди.

Студенти-практиканти готують такі документи:

1. Індивідуальний план роботи на період проходження практики.
2. Звіт про роботу за період проходження практики;
3. Щоденник практики;
4. Плани-конспекти навчально-тренувальних занять;
5. Копії документів проведення спортивних заходів (положення про змагання, наказ на його проведення, протоколи змагань, наказ з підведенням підсумків змагань);
6. Інші документи (за необхідністю).

5.5. Обов'язки керівника практики від університету

Керівник виробничої тренерської практики з обраного виду спорту від університету зобов'язаний:

- 1) підготувати робочу програму практики, критерії оцінювання практики, проект наказу про практику (для денної форми навчання) та проект розпорядження по факультету (для заочної форми навчання), індивідуальні направлення на відповідні бази практик для студентів, щоденники практики для кожного студента;
- 2) вивчити програму практики, відвідати базу та підготувати, умови необхідні для початку практичної роботи студентів;

- 3) забезпечити проведення необхідних організаційних заходів перед початком практики: провести інструктаж про порядок проходження практики, заходів безпеки, критеріями оцінювання;
- 4) забезпечити студентів необхідними документами: направленнями на практику, програмою практики, щоденниками, методичними рекомендаціями ін.;
- 5) ознайомити практикантів з порядком звітності щодо виконань завдань практики;
- 6) у тісному контакті з керівництвом від бази практики забезпечити її високу якість проходження, згідно з програмою;
- 7) проводити контроль умов праці студентів та дотримання ними правил техніки безпеки та охорони праці;
- 8) проводити контроль виконання студентами-практикантами правил внутрішнього розпорядку та графіків роботи бази практики.
- 9) у складі комісії, визначеної завідувачем кафедри, та у встановлений розкладом час, забезпечити складання заліку з практики;
- 10) по завершенню практики подати завідувачу кафедри письмовий звіт про її проведення з особистими зауваженнями та пропозиціями щодо її вдосконалення.

5.6. Обов'язки керівника практики від бази

Керівник виробничої тренерської практики з обраного виду спорту від бази зобов'язаний:

- 1) ознайомити студентів-практикантів з працівниками спортивної установи, інфраструктурою та змістом роботи бази практики;
- 2) забезпечити умови для виконання програми практики, в першу чергу, надати доступ студентів до роботи з нормативними та методичними документами;
- 3) ознайомити студентів з особливостями проведення тренувальних занять та спортивних заходів;
- 4) залучати студентів до проведення тренувань та спортивних змагань;
- 5) ознайомити практикантів з діяльністю тренерської ради, громадського активу, сприяти встановленню ділових стосунків з працівниками бази практики;
- 6) залучати практикантів до участі у проведенні відкритих та методичних занять;
- 7) консультувати студентів з усіх питань, що виникають в процесі проходження практики;

8) надавати письмові характеристики професійним здібностям студентів та оцінку якості виконання ними програми практики.

Головним завданням керівника від бази (тренера) є створення найбільш сприятливих умов для ефективного виконання студентами програми практики, забезпечення організаційно-методичної допомоги.

Керівник від бази практики здійснює свою роботу у тісному контакті із керівником практики від університету.

5.7. Види та методи контролю практики

Керівники виробничої тренерської практики з обраного виду спорту при оцінюванні студентів враховують рівень професійних умінь і навичок за такими критеріями:

- повнотою виконання програми практики;
- ефективністю методів і прийомів, які використовував студент для досягнення мети та вирішення завдань практики;
- способами вирішення труднощів, що виникали у процесі проходження практики;
- характером відгуків спортсменів про роботу практиканта та його моральні якості;
- вмінням практикантом приймати нестандартні та самостійні рішення;
- випадками порушення трудової дисципліни під час проходження практики.

Контроль виконання студентами завдань практики здійснюється керівником практики від університету та керівником від бази практики. Для цього керівники практики проводять оперативний, поточний та підсумковий контроль.

Оперативний контроль проводиться безперервно протягом всієї практики; оперативний контроль передбачає збір інформації про виконання студентом кожного конкретного завдання, передбаченого планом проходження практики, дотримання вимог трудової та навчальної дисципліни, правил безпеки. Результати оперативного контролю повинні своєчасно доводитися до відому студентів. Важлива інформація може фіксуватися керівником у письмовій формі. Загалом, метою оперативного контролю є оперативне реагування на

можливі відхилення практиканта від програми та надання допомоги у своєчасному виправленні помилок.

Поточний контроль проводиться наприкінці виконання того чи іншого розділу програми практики, для прикладу, проведення спортивного змагання, етапу наукового дослідження, ін. Мета поточного контролю – оцінити якість виконаної роботи та допомогти практикантам провести об'єктивний аналіз її результатів, акцентувавши увагу на позитивних результатах та допущених помилках. З висновками поточного контролю та оцінкою роботи керівники практики повинні одразу ознайомити практикантів.

Підсумковий контроль проводиться по завершенню виробничої тренерської практики з обраного виду спорту з метою оцінки ефективності виконання програми. Оцінювання ефективності виконання програми практики проводиться у формі диференційованого заліку. Диференційований залік з виробничої тренерської практики з обраного виду спорту проводяться комісією, призначеною завідувачем кафедри, до складу якої обов'язково входять 3 особи. Обов'язковими членами комісії є керівник практики від університету та завідувач кафедри. Під час проведення заліку студент у присутності всієї навчальної групи доповідає публічно про виконану роботу та відповідає на питання членів комісії. При оцінюванні результатів проходження практики враховується відгук керівника від бази, оцінює усний звіт студента про виконану під час практики роботу та перевіряється якість підготовки документів, передбачених планом практики.

До диференційованого заліку з виробничої тренерської практики з обраного виду спорту допускаються студенти, які виконали наступні вимоги:

- надали щоденник практики;
- надали позитивну характеристику про проходження практики, підписану відповідальним від бази та затверджену юридичною особою від бази практики (підпис затверджено печаткою);
- надали для перевірки конспекти проведених під час проходження практики тренувань та письмового матеріалу про виконання завдань практики (копії журналів тренувань, протоколів спортивних змагань, відомостей проведених тестувань, копії наказів та розпоряджень, документів обліку, тощо);
- не отримали серйозних зауважень про порушення трудової дисципліни.

Результати складання диференційованого заліку оцінюються у відповідності до вимог «Положення про порядок та методичку проведення

семестрових (курсних) екзаменів і заліків в Ужгородському національному університеті» затвердженого наказом ректора ДВНЗ «УжНУ» №698/01-17 від 08.05.2015 р. Оцінювання проводиться в трьох шкалах оцінок: рейтинговій, ECTS та національній (Таблиця 5.7.1.)

Відповідно до зазначеного Положення, диференційованим заліком вважається форма підсумкового (семестрового) контролю, що полягає в оцінці засвоєння студентом навчального матеріалу з дисципліни, де не передбачено складання екзамену. Диференційованим заліком оцінюються результати захисту виробничої тренерської практики. Залік з виробничої тренерської практики виставляється з урахуванням виконаної студентом роботи та на підставі звіту. Оцінка з диференційованого заліку виставляється на підставі результатів захисту студентом звіту перед спеціальною комісією, визначеною кафедрою, за участю керівників практики (Рис. 5.7.1). В комісії повинно бути не менше трьох осіб.

Рис. 5.7.1. Оцінка з диференційованого заліку виставляється на підставі результатів захисту студентом звіту.

Оцінки за залік з тренерської виробничої практики заносяться до екзаменаційних відомостей і залікових книжок студентів.

Шкали оцінювання: рейтингова, ECTS та національна

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Студенти, які не з'явилися на залік з практики, за рішенням декана складають його у визначений графіком час. Студентам, які одержали з практики оцінку «незадовільно», може призначатися повторне проходження практики або повторний залік у термін, визначений деканом факультету.

Повторний залік з практики складається з дозволу декана факультету в присутності комісії з трьох осіб, до складу якої входять керівник практики від університету і завідувач кафедри.

5.8. Перелік звітних документів для заліку

До заліку з захисту практики студенти готують такі звітні документи: щоденник практики; відгук керівника від бази практики; копії первинних письмових матеріалів; документи проведення спортивних заходів під час виробничої тренерської практики; звіт про педагогічну практику та його презентацію (Рис. 5.8.1).

- 1 • Щоденник практики
- 2 • Відгук керівника від бази практики
- 3 • Копії первинних письмових матеріалів
- 4 • Документи проведення спортивних заходів під час виробничої тренерської практики
- 5 • Звіт про педагогічну практику та його презентаці

Рис. 5.8.1. Перелік звітних документів для заліку з виробничої тренерської практики.

1. Щоденник практики.

Щоденник практики є звітним документом, має визначенні кафедрою структуру і зміст. У щоденнику студент-практикант у довільній формі занотовує виконану ним роботу. Щоденник ведеться кожним студентом особисто.

2. Відгук керівника від бази практики.

У відгуку керівник від бази практики дає стислу характеристику та оцінку роботи студента з висновками і пропозиціями.

3. Копії первинних письмових матеріалів.

Студенти представляють копії первинних письмових матеріалів (керівних, організаційних та облікових документів) – розгорнутий план-конспект залікового навчально-тренувального заняття і плани-конспекти проведених навчально-тренувальних занять, план конспект виховного заходу (конспект бесіди, сценарій або положення про проведення змагань), протоколи, відомості, інші копії документів, передбачених програмою практики.

4. Документи проведення спортивних заходів.

Студенти готують такі копії документів: Положення про проведення змагань з виду спорту; Наказ на проведення спортивних змагань; протоколи змагань; Наказ з підведення підсумків змагань; заявка на участь команди у змаганнях; графік проведення змагань.

5. Звіт про практику та його презентація.

У звіті на титульному аркуші вказується назва ЗВО, факультету, кафедри, вид практики, прізвище, ім'я по батькові студента, який проходив практику; посади, наукові ступені і вчені звання керівників практикою від ЗВО та бази.

В основній частині, яка складається з трьох розділів, вказуються: основні відомості про роботу практиканта; результати практики; результати власних досліджень.

У розділі «Основні відомості про роботу практиканта»: зазначаються мета і завдання практики, план і терміни її проходження, методи роботи студента практиканта.

У розділі «Результати практики»: кількість опрацьованої наукової літератури, керівних документів, посібників; докладний зміст діяльності студента під час проходження практики, зі вказівками на зміст конкретних завдань, проведених заходів, а також на долю участі студента в їх проведенні, на повноту виконання індивідуального плану практику.

У розділі «Результати власних досліджень»: подаються результати досліджень, висновки та рекомендації щодо підсумків дослідницької роботи, а також практичні рекомендації щодо використання результатів досліджень у практичній роботі.

5.9. Критерії оцінювання студентів-практикантів

В таблиці 5.9.1. представлені складові рейтингового оцінювання залікового модульного контролю.

Таблиця 5.9.1.

Складові рейтингового оцінювання залікового модульного контролю

Показники	Бали
1. Оцінка за щоденник практики	0-20
2. Відгук керівника від бази практики	0-20
3. Оцінка первинних письмових матеріалів	0-20
4. Оцінка документів проведених спортивних заходів під час виробничої тренерської практики	0-20
5. Оцінка за презентацію звіту	0-20
Залікова рейтингова оцінка	0-100

До складових рейтингового оцінювання залікового модульного контролю належать: оцінка за щоденник практики; відгук керівника від бази практики; оцінка первинних письмових матеріалів; оцінка документів проведених спортивних заходів під час виробничої тренерської практики з обраного виду спорту; оцінка за презентацію звіту.

Критерії оцінювання якості оформлення щоденника

18-20 балів - щоденник з виробничої тренерської практики з обраного виду спорту оформлений у відповідності до всіх вимог, його зміст повністю відображає результати виконання завдань практики;

15-17 балів - щоденник оформлений у відповідності до вимог, його зміст достатньо повно відображає результати виконання основних завдань практики;

12-14 балів - щоденник оформлений у відповідності до вимог, але його зміст не достатньо відображає результати виконання основних завдань практики;

0-11 балів - щоденник наближено відображає результати виконання основних завдань практики, або він не наданий для перевірки та оцінювання.

Критерії оцінювання відгуку керівника від бази практики

18-20 балів - відгуку керівника від бази практики містить позитивну характеристику роботи студента та високу оцінку його професійним якостям;

15-17 балів - відгуку керівника від бази практики містить загалом позитивну характеристику роботи студента та задовільну оцінку його професійним якостям;

12-14 балів - відгуку керівника від бази практики містить загалом позитивну характеристику роботи студента з зазначенням окремих недоліків та посередню оцінку його професійним якостям;

0-11 балів - відгуку керівника від бази практики містить негативну характеристику студента з зазначенням недоліків в його роботі та незадовільну оцінку його професійним якостям.

Критерії оцінювання первинних письмових матеріалів

18-20 балів - представлено копії первинних письмових матеріалів в повному об'ємі; документи оформлені відповідно до вимог стандартів державного діловодства;

15-17 балів - представлено копії первинних письмових матеріалів в повному об'ємі; документи оформлені відповідно до вимог стандартів державного діловодства але містять деякі неточності;

12-14 балів - представлено копії первинних письмових матеріалів в повному об'ємі; документи оформлені не у відповідності до вимог стандартів державного діловодства але містять деякі неточності;

0-11 балів - представлено не всі копії первинних письмових матеріалів; документи оформлені з значними відхиленнями від вимог стандартів державного діловодства; або документів не було представлено.

Критерії оцінювання документів проведених спортивних заходів

18-20 балів - представлено копії документів проведених спортивних заходів в повному об'ємі; документи оформлені відповідно до державних стандартів та правил проведення спортивних змагань;

15-17 балів - представлено копії документів проведених спортивних заходів в повному об'ємі; документи оформлені відповідно до державних стандартів та правил проведення спортивних змагань але деякі з них містять неточності;

12-14 балів - представлено копії документів проведених спортивних заходів в повному об'ємі; оформлення документів не відповідає встановленим стандартам та правилам проведення спортивних змагань;

0-11 балів - представлено не всі копії документів проведених спортивних заходів; оформлення документів не відповідає встановленим стандартам та правилам проведення спортивних змагань; або документів не було представлено.

Критерії оцінювання презентації звіту за виробничу тренерську практику з обраного виду спорту представлені в таблиці 5.9.2.

Критерії оцінювання презентації звіту з виробничої тренерської практики з обраного виду спорту

Оцінка	Критерії оцінювання
Відмінно (18-20 балів)	Студент у повному обсязі доповів про виконання програми практики та зачитав схвальний відгук керівника від бази практики. Під час захисту виявив всебічні, глибокі теоретичні та методологічні знання побудови навчально-тренувального процесу та вміння вирішувати типові завдання професійної діяльності тренера з обраного виду спорту. Виявив методичні вміння і навички складання та оформлення робочої документації.
Добре (15-17 балів)	Студент у повному обсязі доповів про виконання програми практики та зачитав схвальний відгук керівника від бази практики. Під час захисту виявив достатньо глибокі знання побудови навчально-тренувального процесу, вміння вирішувати типові завдання професійної діяльності тренера з обраного виду спорту. Виявив достатні вміння і навички складання та оформлення робочої документації.
Задовільно (12-14 балів)	Студент не впевнено доповів про виконання програми практики та зачитав схвальний відгук керівника від бази практики. Під час захисту виявив не достатньо глибокі знання з основ побудови навчально-тренувального процесу та задовільну здатність вирішувати типові завдання професійної діяльності тренера з обраного виду спорту.
Незадовільно (0-11 балів)	Студент не виконав програму практики.

5.10. Методика оцінювання роботи студентів в період проходження практики

Методика оцінювання планів-конспектів навчально-тренувальних занять:

5 балів виставляється студенту-практиканту в тому випадку, якщо він при складанні плану-конспекту тренувального заняття передбачив таке:

- 1) записав завдання тренувального заняття, враховуючи вікові особливості учнів;
- 2) зазначив пріоритетний розвиток фізичних якостей для тренувального заняття та оптимальний об'єм фізичного навантаження;

- 3) вказав адекватні методи фізичного виховання спортсменів;
- 4) передбачив місця проведення тренувань, необхідне обладнання та конкретні засоби навчання для окремого уроку;
- 5) в плані-конспекті тренувального заняття зазначив його розділи, засоби і тривалість кожного розділу уроку;
- 6) описав детально зміст тренувального заняття;
- 7) передбачив нестандартні педагогічні ситуації, які можуть виникати під час проведення тренувального заняття, можливі ускладнення та шляхи їх вирішення;
- 8) надав список наукової, методичної літератури, яка була використана під час написання плану-конспекту.

4 бали виставляється студенту-практиканту в тому випадку, якщо він при складанні плану-конспекту тренувального заняття передбачив таке:

- 1) записав завдання тренувального заняття, враховуючи вікові особливості учнів;
- 2) зазначив пріоритетний розвиток фізичних якостей для тренувального заняття;
- 3) вказав методи фізичного виховання спортсменів;
- 4) передбачив місця виконання спортивних вправ, необхідне обладнання та конкретні засоби навчання;
- 5) в плані-конспекті тренувального заняття зазначив його розділи, засоби і тривалість кожного розділу тренувального заняття;
- 6) описав достатньо детально зміст тренувального заняття.
- 7) надав список наукової, методичної літератури, яка була використана під час написання плану-конспекту.

3 бали виставляється студенту-практиканту в тому випадку, якщо він при складанні плану-конспекту тренувального заняття передбачив таке:

- 1) записав завдання тренувального заняття;
- 2) зазначив пріоритетний розвиток фізичних якостей під час уроку;
- 3) вказав методи фізичного виховання спортсменів;
- 4) в плані-конспекті тренувального заняття зазначив його розділи, засоби і тривалість кожного розділу тренувального заняття;
- 5) описав не достатньо детально зміст тренувального заняття.
- 6) надав список наукової, методичної літератури, яка була використана під час написання плану-конспекту.

2 бали виставляється студенту-практиканту в тому випадку, якщо він при складанні плану-конспекту тренувального заняття передбачив таке:

- 1) не записав завдання тренувального заняття в повному об'ємі;
- 2) не зазначив пріоритетний розвиток фізичних якостей для тренувального заняття;

3) в плані-конспекті тренувального заняття зазначив його розділи, засоби і тривалість кожного розділу тренувального заняття;

4) описав не достатньо зміст тренувального заняття.

5) не надав список наукової, методичної літератури, яка була використана під час написання плану-конспекту.

1 бал виставляється студенту-практиканту в тому випадку, якщо він при складанні плану-конспекту тренувального заняття передбачив таке:

1) не записав завдання тренувального заняття;

2) не зазначив пріоритетний розвиток фізичних якостей під час тренувального заняття;

3) в плані-конспекті тренувального заняття зазначив його розділи, засоби і тривалість кожного розділу тренувального заняття, але припустився помилок;

4) описав не достатньо зміст тренувального заняття.

5) не надав список наукової, методичної літератури, яка була використана під час написання плану-конспекту.

0 балів виставляється студенту-практиканту в тому випадку, якщо він не підготував плану-конспекту тренувального заняття.

Методика оцінювання проведення навчально-тренувального заняття:

5 балів виставляється студенту, якщо тренувальне заняття або його частини проведено на високому організаційно-методичному рівні; на тренуванні обґрунтовано висувались і ефективно розв'язувались освітні, оздоровчі та виховні завдання; раціонально застосовувались новітні методи навчання та прийоми мотивації спортсменів з урахуванням їх вікових і особистісних характеристик; підтримувалась на належному рівні навчальна дисципліна; було проявлено творчу ініціативність у використанні дидактичного матеріалу; проведено на належному рівні підсумки тренувального заняття;

4 бали - виставляється студенту, якщо тренувальне заняття або його частини проведено на організаційно-методичному рівні; на тренуванні доводились і ефективно розв'язувались освітні, оздоровчі та виховні завдання; раціонально застосовувались методи навчання та прийоми мотивації спортсменів з урахуванням їх вікових і особистісних характеристик; підтримувалась на належному рівні навчальна дисципліна; було проявлено ініціативність у використанні дидактичного матеріалу; проведено на належному рівні підсумки тренувального заняття;

3 бали - виставляється студенту, якщо тренувальне заняття або його частини проведено на задовільному організаційно-методичному рівні; на тренуванні доводились і розв'язувались освітні, оздоровчі та виховні завдання; застосовувались сучасні методи навчання спортсменів з урахуванням їх вікових і особистісних характеристик; підтримувалась на належному рівні

навчальна дисципліна; було проявлено ініціативність у використанні дидактичного матеріалу; проведено підсумки тренувального заняття;

2 бали - виставляється студенту, якщо тренувальне заняття або його частини проведено на задовільному організаційно-методичному рівні; на тренуванні не ефективно розв'язувались освітні, оздоровчі та виховні завдання; застосовувались методи навчання спортсменів без урахуванням їх вікових і особистісних характеристик; підтримувалась не на належному рівні навчальна дисципліна; не було проявлено ініціативність у використанні дидактичного матеріалу; проведено підсумки тренувального заняття;

1 бал - виставляється студенту, якщо тренувальне заняття або його частини проведено на недостатньому організаційно-методичному рівні;

0 балів - виставляється студенту, якщо тренувальне заняття або його частини не були проведені.

5.11. Взірці документів для заліку з захисту практики

Документ А.

ХАРАКТЕРИСТИКА

на студента-практиканта _____
(прізвище, ім'я та по батькові)

Студента ____-го курсу факультету здоров'я та фізичного виховання ДВНЗ «УжНУ», який проходив виробничу тренерську практику з обраного виду спорту на базі _____ в період з _____ до _____ 201__ року

Загальні дані про студента-практиканта, його теоретичну, методичну та практичну підготовку:

- мотивація студента-практиканта до практики, його навчальна дисципліна, сумлінність, ініціативність, активність і самостійність в роботі;
- наявність знань, умінь і навичок при складанні навчальної документації, планування всіх форм роботи, звітних документів;
- педагогічні навички в проведенні навчально-тренувальних занять, вміння організувати самостійну роботу;
- вміння оцінювати й врахувати рівень фізичного розвитку і фізичної підготовленості вікові та індивідуальні особливості;
- організаційні здібності, вміння підготувати і провести спортивні заходи, проводити виховну і агітаційно-пропагандистську роботу;
- схильність до наукової, аналітичної діяльності; володіння сучасними методами наукових досліджень, знання інтернет-технологій;
- вміння використовувати у педагогічній роботі сучасні наукові досягнення, знання наукової літератури, спеціалізованих періодичних видань; вміння оцінити сучасний стан розвитку сфери спортивного тренування;
- вміння студента-практиканта критично оцінити проведену роботу, врахувати і виправити допущені помилки;
- інші особисті якості та властивості, проявлені в період практики, які характеризують його професійну підготовку і майбутню навчально-тренувальну діяльність.

Студент (ка) _____ обсяг програми тренерської практики виконав (ла) повністю і вчасно. По завершенню навчання здатен(на) обіймати посаду тренера з _____ виду спорту.

Оцінка за тренерську практику: _____.

Підписи:

Керівник
(печатка)

(підпис) (прізвище, ініціали)

Тренер-керівник бази практики

(підпис) (прізвище, ініціали)

**План-конспект
навчально-тренувального заняття № __**

Тема: _____

Мета: _____

Група _____

Дата проведення «__» _____ 201_ р.

Місце проведення: _____

Завдання : 1. _____

2. _____

3. _____

Інвентар та обладнання : _____

Оцінка за конспект: _____

Оцінка за проведення: _____

№	Зміст	Дозування	Організаційно методичні вказівки
I.	Підготовча частина		
1.1.	_____		
1.2.	_____		
II.	Основна частина		
2.1.	_____		
2.2.	_____		
2.3.	_____		
...		
III.	Заключна частина		
3.1.	_____		
3.2.	_____		

Список використаної літератури

1.

2.

3.

4.

5.

Студент-практикант _____

Підпис

(_____)

Прізвище, ініціали

Індивідуальний план роботи виробничої тренерської практики з обраного виду спорту

студента 3-го курсу ФЗФВ ДВНЗ «УжНУ»

_____ (прізвище, ім'я, по-батькові)

в період з « ____ » _____ до « ____ » _____ . 201_

м. Ужгород

Види роботи	Термін виконання	Відмітка про виконання
1. Організаційна робота. 1.1 1.2.....		
2. Навчально-тренувальна робота. 2.1 2.2.....		
3. Виховна робота. 3.1 3.2.....		
4. Профорієнтаційна робота. 4.1 4.2.....		
5. Адміністративно-господарська та фінансова діяльність. 5.1 5.2.....		
6. Методична робота 6.1 6.2.....		

Студент-практикант _____

Підпис

(_____)

Прізвище, ініціали

Варіант аналізу плану-конспекту учбово-тренувального заняття

Аналіз завдань тренувального заняття:

- а) відповідність робочому плану тренера, умовам проведення;
- б) правильність формулювання завдань;
- в) відповідність оформлення плану-конспекту навчально-тренувального заняття рекомендованій формі.

Аналіз графи "Зміст":

- а) правильність запису вправ (термінологія);
- б) відповідність якості та кількості вправ у підготовчій частині до сформульованих завдань, їх відповідність руховим можливостям спортсменів, чи забезпечують ці вправи загальну функціональну готовність до виконання основної частини навчально-тренувального заняття;
- в) в основній частині аналізують зміст та якість вибраних вправ, наявність основних і допоміжних вправ, чи забезпечують вони вирішення завдань тренувального заняття;
- г) у заключній частині конспекту аналізують, чи забезпечують застосовані засоби відновлення організму.

Аналіз графи "Дозування":

- а) доцільність дозування фізичного навантаження згідно з методичними рекомендаціями щодо розвитку рухових якостей;
- б) методична доцільність розподілу часу на вирішення завдань тренування.

Аналіз графи "Організаційні і методичні вказівки":

- а) визначається наявність та доцільність записів про методи організації спортсменів;
- б) визначається доцільність використання засобів тренування (фізичних вправ);
- в) визначається доцільність інтервалів відпочинку,;
- г) визначається характер виконання фізичних вправ (темп, швидкість, амплітуда) та ін.

Варіант аналізу проведеного студентом спортивного тренування

Аналіз проведення тренування передбачає оцінювання реалізації оздоровчих, освітніх та виховних завдань.

Аналіз вирішення освітніх завдань включає:

- а) загальну ефективність виконання освітніх завдань в тренувальному процесі;
- б) відповідність застосованих на навчально-тренувальному занятті засобів тренування до зазначених у конспекті засобів;
- в) відповідність застосованих методів навчання фізичній готовності та стану здоров'я спортсменів;
- г) якість демонстрації вправ та супровідних пояснень;
- д) знання спеціальної спортивної термінології;
- е) використання допоміжних та підготовчих вправ, методика страхування, надання допомоги.

Аналіз вирішення оздоровчих завдань включає:

- а) відповідність дозування фізичного навантаження віковим та психологічним можливостям спортсменів;
- б) наявність диференційованого підходу в процесі тренування з урахуванням рівня фізичного розвитку, фізичної підготовленості та стану здоров'я спортсменів;
- в) тривалість інтервалів відпочинку під час повторного виконання вправ та їх методична виправданість;
- г) відповідність інвентарю та обладнання, що використовується на тренуванні, віковим особливостям контингенту;
- д) надання індивідуальних рухових завдань спортсменам для самостійної роботи.

Аналіз вирішення виховних завдань включає:

- а) оцінка діяльності практиканта стосовно виховання в спортсменів почуття колективізму, товариської допомоги, самостійності, критичного ставлення до своїх успіхів і невдач;
- б) дотримання вимог навчальної (трудової) дисципліни;
- в) рівень вимогливості та об'єктивність ухвалення дисциплінарних рішень.

ЗВІТ

 прізвище, ім'я, по батькові

 про проходження виробничої тренерської практики з обраного виду спорту за
 період з ___ __ по ___ __ 20 ___ р.

м. Ужгород

№ з/п	Зміст виконаних робіт	Результат
<i>I. Організаційна робота</i>		
1.	Участь в зборах, семінарських заняттях, конференціях (загальна кількість)	
2.	Знайомство з спортивною базою та працівниками ДЮСШ, СДЮСШОР (список приміщень, інвентарю, обладнання, список працівників, контактні телефони)	
3.	Отримання інструктажу директора бази практики, заступника директора, тренера, лікаря, якщо такий передбачений штатним розписом (кількість бесід)	
4.	Вивчено нормативних документів та документів планування тренувального процесу (список вивчених документів)	
5.	Прийнято участь у підготовці документів планування тренувального процесу (список підготовлених документів)	
<i>II. Навчально-тренувальна робота</i>		
1.	Підготовлено поурочних робочих планів (кількість планів)	
2.	Складено планів-конспектів тренувальних занять (кількість планів-конспектів)	
3.	Проведено спостережень відкритих тренувальних занять (кількість занять)	
4.	Проведено педагогічний аналіз тренувального заняття (кількість занять)	
5.	Проведено навчально-тренувальних занять в ролі помічника (кількість занять)	
6.	Проведено навчально-тренувальних занять в ролі тренера (кількість занять)	
7.	Проведено тестування фізичної підготовленості спортсменів (кількість спортсменів)	

III. Виховна робота		
1.	Надано допомогу в проведенні фізкультурно-оздоровчих та рекреаційних заходів (кількість заходів)	
2.	Проведено індивідуальних бесід з спортсменами (кількість бесід)	
IV. Профорієнтаційна робота		
1.	Проведено опитування чи анкетування з виявлення інтересів до занять спортом в ЗОШ (кількість класів)	
2.	Залучення нових учнів до занять з виду спорту (кількість учнів)	
3.	Підготовлено та розповсюджено наочної інформації про факультет здоров'я та фізичного виховання (кількість опублікованих в ЗМІ повідомлень, інтерв'ю)	
4.	Зустрічі з випускниками ЗОШ та проведені бесіди про ФЗФВ (кількість виступів перед випускниками ЗОШ)	
V. Адміністративно-господарська та фінансова діяльність		
1.	Ознайомлено з порядком складання фінансових звітів про проведення спортивних заходів (+ або -)	
2.	Ознайомлено з технологією придбання спортивної форми, інвентарю, обладнання, його списання (+ або -)	
3.	Ознайомлено з методикою складання угоди на оренду спортивної бази (+ або -)	
4.	Ознайомлено з порядком підготовки спортивних команд до відряджень (+ або -)	
VI. Методична та наукова робота		
1.	Вивчено методичних документів з організації тренерської роботи (назви документів)	
2.	Вивчено методичних посібників з питань організації, проведення та управління навчально-тренувальним процесом і тренерською діяльністю (назви методичних посібників)	
3.	Участь у роботі тренерської ради, педагогічної ради, федерації з виду спорту	
4.	Узагальнення та аналіз даних тестування фізичної підготовленості, показників здоров'я, антропометрії (назви тестів, основні результати висновки)	

Студент-практикант _____

Підпис

(_____)

Прізвище, ініціали

ВЗІРЕЦЬ ПОЛОЖЕННЯ ПРО ПРОВЕДЕННЯ СПОРТИВНИХ ЗМАГАНЬ

ЗАТВЕРДЖУЮ
начальник управління
молоді та спорту
Закарпатської ОДА
_____ **В.Й.Ерфан**
« ____ » січня 2019 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ
директор Ужгородської
ДЮСШ
_____ **А.І. Крижанівський**
« ____ » січня 2019 р.

ПОЛОЖЕННЯ

**про проведення змагань з спортивної гімнастики на першість
Закарпатської області до Дня працівника фізичної культури**

1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ

1.1. Спортивні командно-особистісні змагання з гімнастики серед збірних команд міст і районів Закарпатської області проводяться за планом Ужгородської ДЮСШ з метою відзначення Дня працівника фізичної культури.

1.2. Головні завдання змагань:

- привернути увагу громадян до занять спортом;
- сприяти загартуванню та оздоровленню школярів та студентської молоді засобами фізичної культури і спорту;
- популяризувати серед громадян міста Ужгорода та населення Закарпаття здоровий спосіб життя.

2. МІСЦЕ І ТЕРМІНИ ПРОВЕДЕННЯ

2.1. Змагання з гімнастики проводитимуться на базі спортивного комплексу «Юність» (Ужгород, вул. _____ (тел. (031-22) 61-29-78) 8 січня 2019 р. Початок змагань: 10.00 годині.

3. КЕРІВНИЦТВО ТА ФІНАНСУВАННЯ

3.1. Безпосереднє керівництво змаганнями здійснюється Управлінням молоді та спорту Закарпатської ОДА.

3.2. Управління у справах фізичної культури і спорту Закарпатської ОДА несе витрати на придбання одного кубка, 18 грамот для переможців, оплату харчування суддів та медичне обслуговування змагань, придбання протоколів.

3.3. Управління у справах фізичної культури і спорту при МОН України надає для проведення змагань спортивний зал, роздягальні для учасників та забезпечує гучномовною апаратурою.

3.4. Проїзд, розміщення та харчування учасників за рахунок відряджуючої організації.

4. УМОВИ ПРОВЕДЕННЯ ЗМАГАНЬ

4.1. Командно-особистісні змагання з гімнастики на першість Закарпатської області проводитимуться за правилами змагань; для I дорослого розряду, КМС та МС до оцінок надаються коефіцієнти відповідно 1,1, 1,2 та 1,3.

4.2. Змагання серед чоловіків проводитимуться на 6 олімпійських гімнастичних приладах; серед жінок - на 4 гімнастичних приладах з проведенням фінальних змагань в стрибках та вільних вправах.

5. ВИМОГИ ДО КОМАНД ТА УЧАСНИКІВ

5.1. До участі у змаганнях допускаються збірні команди міст і районів Закарпатської області. До складу команд входять ветерани війни в Афганістані та члени їх сімей віком від 16 до 28 років, які включені до заявки на участь, підписаної директором ДЮСШ, мають при собі відповідні посвідчення про належність до спортивної школи;

5.3. Склад команди згідно заявки - до 6 чоловік (3 жінки та 3 чоловіка). Заліковими у командній першості є по два кращих результати на кожному приладі.

6. ПОРЯДОК ВИЗНАЧЕННЯ ПЕРЕМОЖЦІВ

6.1. Місця серед команд визначатимуться за максимальною сумою балів, отриманих всіма заліковими учасниками з врахуванням коефіцієнтів.

6.2. Особистісна першість визначатиметься в кожному із заявлених розрядів за максимальною сумою балів, набраних у багатоборстві та на окремих приладах у фінальних змаганнях

7. ПІДВЕДЕННЯ ПІДСУМКІВ ТА НАГОРОДЖЕННЯ

7.1 Нагородження трьох команд переможців кубками, медалями і грамотами проводять організатори змагань одразу після закінчення змагань.

7.2. Нагородження переможців особистої першості в кожному розряді медалями, грамотами, цінними призами проводиться по закінченню фінальних змагань.

ВЗІРЕЦЬ НАКАЗУ НА УЧАСТЬ КОМАНДИ У ЗМАГАННЯХ

**ЗАКАРПАТСЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ
ЗАКАРПАТСЬКИЙ ОБЛАСНИЙ ПАЛАЦ ДИТЯЧОЇ ТА ЮНАЦЬКОЇ
ТВОРЧОСТІ**

НАКАЗ

27.02.2019 р.

м. Ужгород

№ 19-Р

Про організацію та участь спортивної команди
Закарпатського обласного палацу дитячої та юнацької творчості у чемпіонаті
міста Ужгорода з гімнастики

У відповідності з Планом-календарем 2019 року федерації гімнастики
міста Ужгорода , а також для широкого залучення дітей до участі у спортивних
змаганнях

НАКАЗУЮ

1. Організувати збірну команду з гімнастики Закарпатського обласного палацу дитячої та юнацької творчості у складі 6 осіб і прийняти участь у чемпіонаті міста з цього виду змагань.
2. Відповідальним за організацію заходу призначити ЗАСТУПНИКА директора ПАДЮОНу; старшим команди – тренера з гімнастики В.Бахтеєва.
3. Головному лікарю Ужгородської міської поліклініки забезпечити медичне обслуговування спортсменів під час змагань.
4. Для організованого виїзду учасників до місць змагань орендувати автотранспорт.
5. Головному бухгалтеру передбачити кошторис розходів на оплату суддівства, транспорту, придбання гімнастичної екіпіровки, прання та поладження спортивної форми, нагороди кращим гравцям.
6. Контроль за виконання наказу покласти на проректора з виховної роботи.

Директор

С. Ганущина

Наказ підготував В.Бахтеєв

Бухгалтерія, секція спортивної гімнастики, заступники директора.

ВЗІРЕЦЬ ЛИСТА-ЗАЯВКИ НА УЧАСТЬ У ЗМАГАННЯХ

Затверджую
декан факультету
здоров'я та фізичного виховання і спорту
І.С.Миронюк
“ _____ ” квітня 2019 року

Лист-заявка
на участь команди ДВНЗ „УжНУ” в чемпіонаті міста Ужгорода зі
спортивної гімнастики

№ п. п	Прізвище та ім'я	Рік народження	Спорт. розряд	Примітки	Допуск лікаря
1	Шкура Валерій	1980	1		<i>допущений</i>
2	Габор Микола	1980	1		<i>допущений</i>
3	Мовнар Мар'ян	1979	2		<i>допущений</i>
4	Шпак Вікторія	1980	3		<i>допущена</i>
5	Горзов Вікторія	1980	3		<i>допущена</i>
6	Дворник Маріанна	1980	3		<i>допущена</i>

Представник команди _____
Капітан команди _____
Лікар _____

О. Бабанін
В. Шкуратов
А. Мусієнко

**ПЕРЕЛІК ОСНОВНИХ ДОКУМЕНТІВ
ДЛЯ ПРОВЕДЕННЯ СПОРТИВНИХ ЗМАГАНЬ**

1. Положення про проведення змагань.
2. Наказ на проведення змагань.
3. Оголошення про змагання.
4. Програма змагань.
5. Графік проведення змагань.
6. Склад суддівських бригад.
7. Пам'ятки суддям з витягом із правил суддівства змагань.
8. Листи-заявки на участь команд у змаганнях.
9. Робочі протоколи по видам багатоборства (гімнастичним приладам).
10. Зведений протокол змагань особистої та командної першості.
11. Звіт головного судді про змагання.
12. Підсумковий наказ про проведені змагання.
13. Прес-реліз з повідомленням про результати змагань для засобів масової інформації.
14. *(інші документи готуються за необхідністю).*

ВЗІРЕЦЬ ДОГОВОРУ ПРО ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИКИ СТУДЕНТІВ

ДОГОВІР № ____
про проведення практики студентів
факультету _____
Державного вищого навчального закладу «Ужгородський національний
університет»

Місто Ужгород

« ____ » _____ 20 __ р.

Ми, що нижче підписалися, з однієї сторони, факультет

Державного вищого навчального закладу «Ужгородський національний університет» в особі декана факультету _____ що діє на підставі Положення про факультет Державного вищого навчального закладу «Ужгородський національний університет», і, з другої сторони (назва підприємства, організації, установи) (надалі - База практики) в особі _____, діючого на підставі (посада, прізвище та ініціали) _____ (далі - сторони), уклали між собою договір: (статут підприємства, розпорядження, доручення)

1. База практики зобов'язується:

1.1. Прийняти студентів (список додається у направленні) на проходження практики згідно з графіком навчального процесу:

№ з/п	Напрямок підготовки/ спеціальність	Курс	Вид практики	Кількість студентів	Термін практики (початок - кінець)

1.2. Призначити наказом кваліфікованих фахівців для керівництва практикою.

1.3. Створити належні умови для виконання студентами програми практики, не допускати їх використання до виконання робіт, що не відповідають програмі практики та майбутньому фаху.

1.4. Забезпечити студентам умови безпечної праці на конкретному робочому місці. Проводити обов'язкові інструктажі з охорони праці: вступний та на робочому місці. У разі потреби навчати студентів-практикантів безпечних методів праці.

1.5. Надати студентам можливість користуватися матеріально-технічними засобами та інформаційними ресурсами, необхідними для виконання програми практики.

1.6. Забезпечити облік виходів на роботу студентів-практикантів. Про всі порушення трудової дисципліни, внутрішнього розпорядку та про інші порушення повідомляти вищий навчальний заклад.

1.7. Після закінчення практики надати характеристику на кожного студента-практиканта, в котрій відобразити виконання програми практики, якість підготовленого ним звіту тощо.

1.8. Надавати студентам можливість збору усєї необхідної інформації для написання курсових та дипломних робіт (проектів) за результатами діяльності підприємства, що відповідають програмі практики і не становлять комерційної таємниці.

2. Вищий навчальний заклад зобов'язується:

2.1. До початку практики надати Базі практики для погодження витяг з робочої програми практики, а не пізніше ніж за тиждень - список студентів, яких направляють на практику.

2.2. Призначити керівниками практики кваліфікованих викладачів.

2.3. Забезпечити дотримання студентами трудової дисципліни і правил внутрішнього трудового розпорядку. Брати участь у розслідуванні комісією Базі практики нещасних випадків, якщо вони сталися зі студентами під час проходження практики.

2.4. Не розголошувати використану студентами інформацію про діяльність Базі практики.

3. Відповідальність сторін за невиконання договору:

3.1. Сторони відповідають за невиконання покладених на них обов'язків щодо організації і проведення практики згідно із законодавством про працю в Україні.

3.2. Усі суперечки, що виникають між сторонами за договором, вирішуються у встановленому порядку.

3.3. Договір набуває сили після його підписання сторонами і діє до кінця практики згідно з календарним планом.

3.4. Договір складено у двох примірниках: один для Базі практики, один для Університету.

Юридичні адреси та підписи сторін

Державний вищий навчальний заклад
«Ужгородський національний
університет»

Адреса: 88000, м. Ужгород, вул.
Підгірна, 46

(підпис) (посада, прізвище та ініціали)

М.П «__» _____ 20__ р.

База практики:

Адреса: _____

(підпис) (прізвище та ініціали)

М.П «__» _____ 20__ р.

5.12. Перелік контрольних питань до заліку виробничої тренерської практики з обраного виду спорту

1. Назвати вимоги до спеціаліста з фізичного виховання, тренера з виду спорту.
2. Розкрити діяльність тренера з виду спорту на етапі спеціальної підготовки у тренувальному процесі.
3. Розкрити суть спортивних змагань та змагальної діяльності в обраному виді спорту.
4. Назвати основні документи, необхідні для підготовки і проведення спортивних змагань з виду спорту.
5. Пояснити, з яких розділів складається заявка на участь у змаганнях і порядок її оформлення.
6. Оформити відповідну документацію для відрядження команди (спортсменів) для участі у змаганнях або навчально-тренувальних зборах.
7. Оформити документи звіту про відрядження команди чи окремих спортсменів на змагання або навчально-тренувальні збори.
8. Назвати функціональні обов'язки представника команди на спортивних змаганнях.
9. Скласти перелік інвентарю та обладнання, необхідних для проведення навчально-тренувального процесу.
10. Назвати методи визначення рівня функціональної підготовленості спортсменів групи, закріпленої за студентом-практикантом.
11. Назвати контрольні вправи і тести, що застосовуються при відборі учнів для занять з виду спорту.
12. Скласти форму індивідуального щоденника тренувального процесу спортсмена, пояснити порядок його ведення та аналізу даних.
13. Розкрити схему положення про змагання з виду спорту міського чи районного рівня та зміст його розділів.
14. Розкрити методику планування (побудови) тренувального процесу у макроциклі з обраного виду спорту для спортсменів-розрядників.
15. Розкрити методику планування (побудови) тренувального процесу в мезоциклі з обраного виду спорту для спортсменів-розрядників.
16. Дати характеристику основної документації обліку роботи тренера.
17. Назвати мету, завдання, засоби, методи і принципи тренувального процесу з обраного виду спорту.
18. Назвати необхідні документи для оформлення спортивних розрядів та звань.
19. Розкрити схему проведення семінару з підготовки суддів з виду спорту.
20. Розкрити сутність і зміст структури підготовки спортсмена (фізична,

технічна, тактична, психічна, теоретична).

21. Розкрити теоретичні, методичні та організаційні основи планування, обліку, організації та контролю навчально-тренувального процесу.

22. Пояснити, як і з якою метою робиться педагогічний аналіз навчально-тренувального заняття.

23. Назвати розділи кошторису на проведення навчально-тренувальних зборів чи участі у змаганнях.

24. Пояснити, як скласти відомість на видачу талонів на харчування та добових учасникам на навчально-тренувальних зборах чи у відрядженні.

25. Охарактеризувати порядок придбання, видачі та списання спортивного одягу та інвентарю.

26. Охарактеризувати структуру плану-конспекту навчально-тренувального заняття.

27. Розкрити основні напрями роботи головної суддівської колегії спортивного змагання з виду спорту.

28. Охарактеризувати навчальну програму з виду спорту для ДЮСШ.

29. Охарактеризувати навчальну програму з виду спорту для ШВСМ.

30. Дати практичні рекомендації до показників навантаження одного тренувального заняття юних спортсменів.

31. Дати характеристику перспективного, поточного і оперативного планування тренувального процесу з обраного виду спорту.

32. Дати характеристику етапного, поточного і оперативного контролю тренувального процесу з обраного виду спорту.

33. Охарактеризувати етап початкової підготовки у побудові тренувального процесу.

34. Охарактеризувати етап попередньої базової підготовки в побудові тренувального процесу.

35. Охарактеризувати етап спеціалізованої базової підготовки в побудові тренувального процесу.

36. Охарактеризувати етап тренувального циклу в змагальний період підготовки.

37. Охарактеризувати перехідний етап тренувального циклу в міжзмагальний період підготовки.

38. Розкрити функціональні обов'язки тренера на спортивних змаганнях з виду спорту.

39. Назвати документи планування навчально-тренувального процесу в ДЮСШ.

40. Назвати документи планування спортивних заходів.

5.13. Список рекомендованих нормативних документів та літератури

Нормативні документи:

1. Конституція України. 28 червня 1966 року. – ст. 3, 8, 28, 32, 45, 49, 57, 58.
2. Закон України «Про фізичну культуру і спорт», від 24 грудня 1993 року № 3809- XII. – ст. 1-5, 41.
3. Цільова комплексна програма «Фізичне виховання – здоров'я нації». / Указ Президента України 01.09.1998 р. № 963\98.
4. Головні напрями фізкультурно-оздоровчої та спортивної діяльності в Україні \ Міносвіти України, Держкомспорт України. –1999-2001 роки.
5. Положення про державні тести і нормативи оцінки фізичної підготовленості населення України / Постанова Кабінету Міністрів України від 15 січня 1996 р. № 80.
6. Наказ МОН України № 188 від 25.05.1998 р. «Державні вимоги до системи фізичного виховання дітей, учнівської та студентської молоді», Державні вимоги до навчальних програм з фізичного виховання в системі освіти. – К.: МОН України, 1988. – 20 с.
7. Концептуальні засади подальшого розвитку фізичної культури і спорту в Україні / Проект державного комітету з фізичної культури і спорту в Україні. - К, 1997.–16 с.
8. Про стан та перспективи розвитку фізичного виховання в системі освіти України. – Рішення колегії МОН України від 25.02. 1997 р., прот. № 7/6-3.
9. Про координацію роботи з фізичного виховання і спорту в навчально-виховних закладах галузі. – Рішення колегії МОН України від 25.02. 1998 р., протокол № 2/9-19.
10. Закон України «Про фізичну культуру і спорт» (1993, 2002).
11. Державна програма розвитку фізичної культури і спорту в Україні (1994).
12. Цільова комплексна програма «Фізичне виховання - здоров'я нації» (1998).
13. Концепція фізичного виховання в системі освіти України (1997).
14. Державна національна програма «Освіта». Україна ХХІ століття (1994).
15. Державні тести і нормативи оцінки фізичної підготовленості населення України (1997).
16. Національна доктрина розвитку фізичної культури і спорту (2005).

17. Указ Президента України від 04.07.2005 р. № 4013 «Про невідкладні заходи щодо забезпечення функціонування та розвитку освіти в Україні».

18. Рішення колегії Міністерства освіти України від 25.02.1998 р., протокол № 2/9-19 «Про координацію роботи з фізичного виховання і спорту в навчально-виховних закладах галузі».

19. Наказ Міністерства освіти і науки України від 22.03.2002 р. «Про утворення фізкультурно-спортивних клубів та їх осередків у вищих, середніх і професійно-технічних навчальних закладах».

20. Лист Міністерства освіти і науки України від 10.12.2004 р. №1/9-634 «Про зміну назви навчальної дисципліни».

21. Наказ Міністерства освіти і науки України від 02.08.2005 р. № 458 «Про затвердження Положення про організацію фізичного виховання і масового спорту в дошкільних, загальноосвітніх та професійно-технічних навчальних закладах України».

22. Наказ Міністерства освіти і науки України від 11.01.2006 р. № 4 «Про затвердження Положення про організацію фізичного виховання і масового спорту у вищих навчальних закладах».

23. Наказ Міністерства освіти і науки України № 93 від 08.04.1993 «Про затвердження Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України». К: МОН України. – 16 с.

24. Положення про порядок та методику проведення семестрових (курсівих) екзаменів і заліків в Ужгородському національному університеті, затверджене наказом ректора ДВНЗ «УжНУ» № 698/01-17 від 08.05.2015 р. - Ужгород–35 с.

25. Положення про практику студентів державного вищого навчального закладу «Ужгородський національний університет», введене в дію Наказом ректора ДВНЗ «УжНУ» № 388/01-17 від 24.02.2017 року. – 35 с.

Навчально-методична література

1. Гаценко В.П. Тренерська практика в вищому навчальному закладі / Гаценко В. П., Слаутіна Н. В.; Черкас. нац. ун-т ім. Б. Хмельницького, Навч.-наук. ін-т фіз. культури, спорту і здоров'я, Каф. теорії і методики фіз. виховання. - Черкаси : [Вид. від. ЧНУ ім. Б. Хмельницького], 2010. - 44 с.

2. Основи теорії фізичного виховання. Посібник для студентів фак. фіз. виховання пед ін-тів / За ред. М.Є.Догадіна. К.: «Рад. школа», 1967. 289 с.

3. Теория и методика физического воспитания. Учебник для ин-тов физ. культуры. / Под общей ред. Л.П.Матвеева и А.Д.Новикова. Изд. 2-е, испр. и доп. (в 2-х т.). М.: «Физкультура и спорт», 1976. – 303 с.; 255 с.

4. Спортивная метрология. Учебник для ин-тов физ. культуры. / Под ред.

В.М. Заціорського. – М.: «Фізкультура і спорт», 1982. – 256 с.

5. Лянной Ю., Кравченко А. Рухливі ігри як засіб фізичної реабілітації учнів в загальноосвітній школі // Фізичне виховання у школі. – 1999.- № 2 (74639) – с. 23-25.

6. Тупайло Г. Методичний поради́ник для занять з тягарами (важкою атлетикою) у таборах активної реабілітації для осіб, котрі пересуваються у кріслі-візку за методикою REKRYTERINGS GRUPPEN (Швеція) – Львів: ЛДЦФК, 1998. – 14 с.

7. Матвеев Л.П. Основы общей теории спорта и системы подготовки спортсменов. К.: Олимпийская литература, 1999. – 318 с.

8. Педагогика: Учебник для ин-тов физ. культуры / Под общей ред. В.В.Белюсовой и И.Н.Решетень. - Изд. 2-е, испр. и доп. М.: «Фізкультура і спорт», 1986. – с. 288.

9. Гимнастика и методика преподавания: Учебник для ин-тов физ. культуры / Под общей ред. В. М. Смолевского. - Изд. 3-е, перер. и доп. М.: «Фізкультура і спорт», 1987. – с. 336., ил.

10. Управление физической культурой и спортом: Учебник для ин-тов физ. культуры / Переверзин И.И., Бугров Н.Н., Вилькин Я.Р. и др. - М.: «Фізкультура і спорт», 1987. – с. 336., ил.

11. Управление физкультурным движением: Учебник для ин-тов физ. культуры / Под общей ред. В.А.Ивонина и К.А.Куликовича. - М.: «Фізкультура і спорт», 1977. – с. 287.

12. Деркач А.А., Исаев А.А. Педагогическое мастерство тренера / Предисл. Н.В.Кузьминой, А.Ц.Пуни, А.В.Тарасова. - М.: «Фізкультура і спорт», 1987. – 375 с.

13. В. Н. Платонов. Общая теория подготовки спортсменов в олимпийском спорте. К.: Олимпийская литература, 1997. – 583 с.

6. ПЕДАГОГІЧНА ПРАКТИКА У ВНЗ

Педагогічна практика у вищому навчальному закладі (ВНЗ) - другий етап в практичній підготовці магістрів фізичної культури та спорту. Вона проходить в навчальних закладах вищої освіти (Рис. 6.1). Планування та контроль за проведенням практики здійснюється деканом факультету і завідувачем кафедри фізичного виховання.

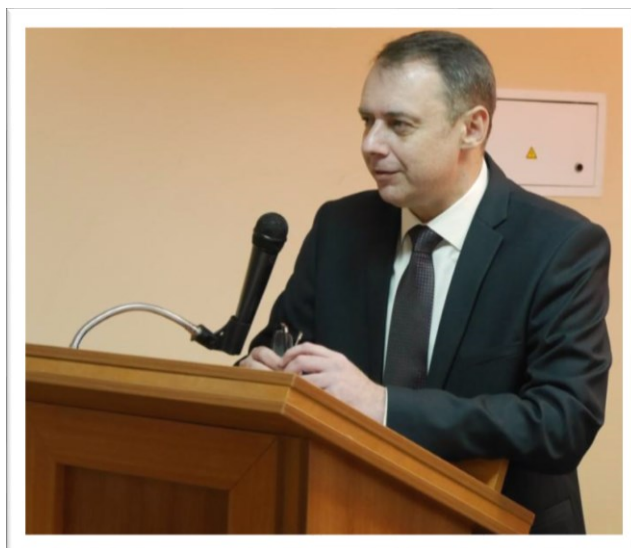

Рис. 6.1. Педагогічна практика у ВНЗ

На цьому етапі підготовки зазначена практика сприяє закріпленню знань, отриманих студентами під час вивчення таких навчальних дисциплін:

- *інформаційне забезпечення фізичної культури і спорту;*
- *основи управління у фізичній культурі і спорті;*
- *методика організації спортивної роботи у ВНЗ;*
- *організація масових спортивних заходів;*
- *організація і проведення показових виступів;*
- *педагогіка вищої школи; теорія і методика юнацького спорту;*
- *заходи безпеки в спорті;*
- *профілактика спортивного травматизму;*
- *діагностика спортивних споруд та обладнання.*

Педагогічна практика у ВНЗ спрямована загалом на ознайомлення та підготовку до роботи викладачем фізичного виховання в ЗВО (Рис. 6.1). Вона сприяє інтеграції знань, отриманих студентами під час теоретичного навчання.

Практична діяльність в системі вузівського навчання спонукає студентів-практикантів шукати свої індивідуальні способи вдосконалення змісту, методів і форм занять руховою активністю з студентами основної ОГ), спеціальної медичної групи (СМГ) та групи спортивного вдосконалення (ГСВ).

Базами проходження педагогічної практики є заклади вищої освіти всіх форм власності.

Рис. 6.1. Педагогічна практика у ВНЗ спрямована на ознайомлення та підготовку до роботи викладачем фізичного виховання в ЗВО.

В процесі педагогічної практики у ВНЗ в студентів формуються наступні інтегральні компетентності:

– здатність розв’язувати складні задачі і проблеми у певній галузі професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимогу сфері фізичної культури і спорту.

В процесі педагогічної практики у ВНЗ в студентів формуються такі загальні компетентності:

– здатність переосмислювати наявне та створювати нове цілісне знання та/або професійну практику;

– здатність до організаційної роботи, взаємодії в колективі, вміння враховувати психоемоційні особливості окремих осіб, зокрема, та колективу, загалом;

– здатність до самоосвіти і самовдосконалення, постійного підвищення особистого рівня кваліфікації;

– здатність визначати і формулювати професійні завдання, приймати обґрунтовані рішення;

– здатність працювати самостійно та в команді, виконувати роботу в групі під керівництвом лідера, мати навички, що демонструють можливості до врахування вимог трудової дисципліни і інтересів колективу;

– здатність вести діловодство та ділову кореспонденцію і ефективно використовувати офісну оргтехніку та засоби зв'язку;

Педагогічна практика у ВНЗ формує такі фахові компетентності:

– здатність до спілкування в діалоговому режимі з широкою науковою спільнотою та громадськістю в галузі освіти/педагогіки з проблем фізичної культури і спорту;

– здатність визначати перспективні шляхи використання засобів фізичного виховання і спорту для дітей, молоді та дорослих з врахуванням їх рівня підготовленості, мотивації, умов проведення занять та соціальних потреб;

– здатність до саморозвитку і самовдосконалення протягом життя, здатність нести відповідальність за навчання інших;

– здатність планувати, організовувати оздоровчо-розважальні і спортивні заходи, бути обізнаним у правилах суддівства спортивних змагань, проводити оцінювання рівня фізичної підготовленості;

– здатність виконувати обов'язки викладача вищого навчального закладу з профільних навчальних дисциплін, організовувати і проводити спортивну роботу серед студентів.

Ці компетентності вважаються базовими. Вони покладені в основу виконання професійних обов'язків викладача фізичного виховання ЗВО.

6.1. Мета та завдання педагогічної практики у ВНЗ

Головна мета педагогічної практики у ВНЗ полягає у підготовці студентів до самостійного і творчого виконання основних професійно-педагогічних функцій викладача фізичного виховання та педагога-вихователя в реальних умовах навчально-виховного процесу.

Головна мета досягається безперервним вдосконаленням професійних та психологічних якостей особистості відповідно сучасним вимогам до працівників сфери педагогічних послуг, формуванням стійкого інтересу до роботи за обраним фахом.

Основні завдання педагогічної практики у ВНЗ є такими:

1. Ознайомлення з системою організації навчально-виховної роботи у закладі вищої освіти, загалом, фізичного виховання студентів, зокрема.

2. Ознайомлення з роботою та обов'язками викладача фізичного виховання, загальними й спеціальними правилами безпеки праці та профілактики травматизму.

3. Ознайомлення з програмою викладання у ВНЗ навчальної дисципліни «фізичне виховання».

4. Вдосконалення навичок проведення загального педагогічного аналізу заняття з фізичного виховання.

5. Підготовка та проведення занять з фізичного виховання, відвідування та аналіз методики занять з фізичного виховання, які проводяться досвідченими викладачами; вивчення технологій педагогічного впливу.

6. Поглиблення та закріплення теоретичних знань з педагогічних і психологічних дисциплін, отриманих у процесі навчання у ВНЗ, вдосконалення їхнього практичного застосування в своїй роботі.

7. Отримання навичок підготовки документів та методичних матеріалів (планів-конспектів занять, методичних рекомендацій, організації та проведення фізкультурно-спортивних заходів тощо).

Поставлені завдання досягаються такими діями:

1) ознайомленням студентів зі структурою та змістом роботи викладача фізичного виховання навчального закладу вищої освіти;

2) створенням цілісного уявлення про зміст і характер педагогічної діяльності викладача фізичного виховання (організаційної, виховної, навчально-спортивної, науково-дослідницької, адміністративно-господарчої);

3) формуванням навичок організації, планування та проведення навчального процесу з фізичного виховання у ВНЗ, а також навичок контролю за його ефективністю;

4) освоєнням передових методів організації і планування освітньо-виховного процесу з фізичного виховання.

В процесі педагогічної практики у ВНЗ студенти отримують з предметної області такі знання:

- організація спортивної роботи у ВНЗ.
- нормативна база з організації фізичного вдосконалення студентів.
- мета, завдання, засоби та методи педагогічної роботи у виші. методика побудови навчально-тренувального процесу з студентами та підготовки до участі в тестуванні фізичної підготовленості та у спортивних змаганнях.
- формування знань, умінь та навичок, необхідних для найбільш ефективного вирішення педагогічних завдань фізичного вдосконалення студентів.

- використання оздоровчого впливу фізичних вправ на стан здоров'я студентів при різних формах організації навчально-тренувального процесу.
- організація і проведення спортивних змагань у вищій школі. правила суддівства змагань.

–

За умови успішного проходження практики в школі студенти повинні знати:

- нормативну базу організації фізичного виховання у ВНЗ, спортивного вдосконалення студентів та правила суддівства змагань;
- мету, завдання, зміст, засоби, методи та організаційні форми фізичного виховання;
- систему найпоширеніших науково-методичних положень, що відображають сучасний стан фізичного виховання і спортивної роботи у ВНЗ та створюють фундамент для подальшого вдосконалення педагогічної майстерності викладача.

За умови успішного проходження практики в школі студенти повинні вміти:

- організовувати та проводити фізичне виховання студентів у ВНЗ;
- планувати тренувальні заняття зі спортивного вдосконалення студентів та проведення спортивних заходів в межах ВНЗ і за його межами;
- оцінювати фізичний розвиток та функціональний стан студентів;
- проводити виховну роботу з студентами, застосовувати на практиці набуті знання;
- самостійно працювати з науковою та методичною літературою, удосконалювати свою педагогічну майстерність.

Обґрунтування вибору засобів та методів практичної підготовки студентів для педагогічної практики здійснюється з урахуванням отриманих ними знань з навчальних дисциплін: інформаційне забезпечення фізичної культури і спорту; основи управління у фізичній культурі і спорті; методика організації спортивної роботи у ВНЗ; організація масових спортивних заходів; організація і проведення показових виступів; педагогіка вищої школи; теорія і методика юнацького спорту; заходи безпеки в спорті; профілактика спортивного травматизму; діагностика спортивних споруд та обладнання.

6.2. Зміст педагогічної практики у ВНЗ

У перші дні практики студенти знайомляться з керівними документами, організацією фізичного виховання та спортивної роботи навчального закладу

вищої освіти, документацією та методикою проведення занять з фізичного виховання, базовою та робочою програмами, підручниками і навчальними посібниками, специфікою фізичного виховання студентів основної, спеціальної медичної груп та груп спортивного вдосконалення.

Проводиться огляд спортивних приміщень і майданчиків, інших об'єктів, призначених для проведення занять з фізичного виховання; спортивного інвентарю й обладнання.

Здійснюється педагогічне спостереження за методикою проведення занять з фізичного виховання, а також фізкультурно-спортивними і спортивно-розважальними заходами, що організуються в даному навчальному закладі.

Приймається участь у складанні річних планів-графіків проходження програмного матеріалу, поурочних робочих планів на період навчання. Проводиться підготовка планів-конспектів занять з фізичного виховання, факультативних занять, підбираються методичні і дидактичні матеріали, а також необхідний спортивний інвентар.

Рис. 6.2.1. Під наглядом керівника від бази проводяться заняття з фізичного виховання з студентами, організовується робота в групах СВ та в СМГ.

Згодом під наглядом керівника від бази проводяться заняття з фізичного виховання з студентами, організовується робота в групах СВ та в СМГ (Рис. 6.2.1). Також приймається участь в організації фізкультурно-спортивних і спортивно-розважальних заходах.

Перед проведенням занять з фізичного виховання звертається увага на вдосконалення особистої теоретичної, фізичної та технічної підготовленості,

поповнюють запас власної спортивної термінології. Формується вміння визначати спрямування занять на вирішення завдань як загальної, так і прикладної фізичної підготовки, а також вміння застосовувати диференційований підхід до планування занять учбового, тренувального, контрольного, комбінованого або загального, професійно-прикладного чи спортивного спрямування.

За завданням керівника складаються плани-конспекти для кожного заняття. Розробляються структура і зміст заняття з фізичного виховання з урахуванням його варіативної частини. Враховуються закономірності побудови різних частин уроку. Визначаються організаційні аспекти проведення занять фізичними вправами, різні способи активізації діяльності студентів. Після проведення кожного заняття здійснюються його загальний аналіз та оцінка.

У процесі проходження практики приймається участь у позаурочній роботі. Серед позаурочних форм фізичного виховання можлива організація ранкової гімнастики, днів здоров'я, туристичних походів, спортивних змагань.

Проводиться збір первинної документації: копії плану навчально-виховної роботи, навчальної програми з фізичного виховання, плану-календаря спортивних заходів, планів-конспектів занять з фізичного виховання, положення та наказів на проведення спортивних змагань, відомостей з оцінками, протоколів з результатами змагань ін.

Орієнтовна тематика індивідуальних робіт студента

1. Поділ студентів для занять з фізичного виховання на основну, підготовчу та спеціальну медичні групи та складання списків відповідних груп.
2. Визначення особливостей вихованої роботи з студентами основної, підготовчої та спеціальної медичної груп.
3. Визначення змісту і структури заняття з фізичного виховання; моторної щільності фізичного навантаження та способів її регулювання.
4. Організація контролю й обліку успішності студентів з фізичного виховання у ВНЗ.
5. Визначення шляхів вдосконалення форм і методів фізичного виховання студентів.

Змістом педагогічної практики у ВНЗ є такі види роботи: організаційна; навчальна; методична; виховна; профорієнтаційна; наукова; адміністративно-господарська та фінансова (Рис. 6.2.1).

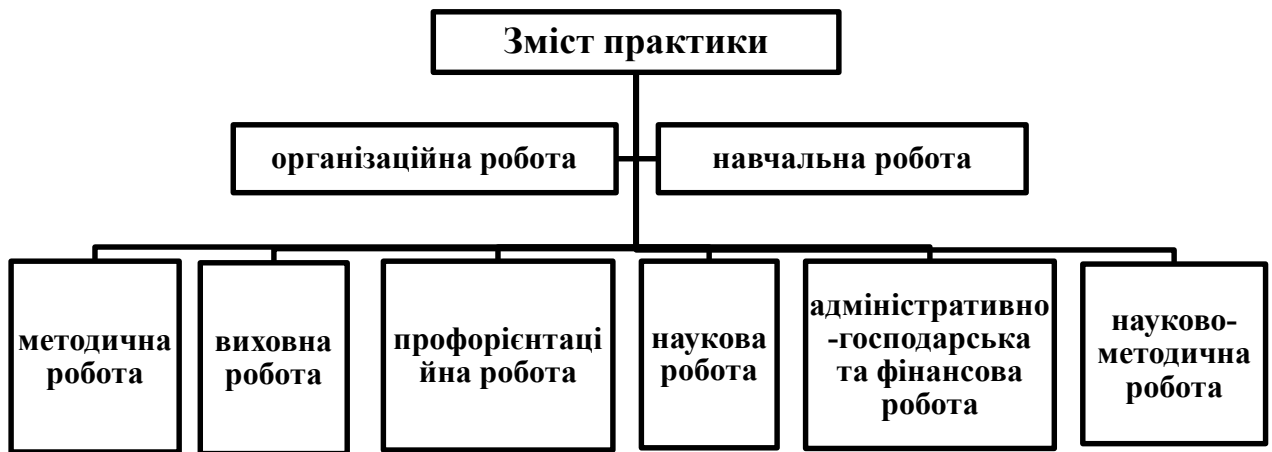

Рис. 6.2.1. Види робіт, що складають зміст педагогічної практики у ВНЗ.

1. Організаційна робота.

1.1. Проведення бесіди з деканом факультету, завідувачем кафедри, викладачами;

1.2. Ознайомлення з інфраструктурою ВНЗ, спортивною базою, технічним станом спортивних приладів, правилами безпеки.

1.3. Участь в організації спортивних заходів школи.

1.4. Участь у підготовці та реалізації плану виховної роботи з студентами.

2. Навчальна робота.

2.1. Ознайомлення з нормативними документами, які регламентують організацію навчального процесу з фізичного виховання в закладі вищої освіти.

2.2. Вивчення методології викладання навчальної дисципліни «фізичне виховання».

2.3. Складання планів-конспектів занять з фізичного виховання (за завданням керівника від бази практики).

2.4. Спостереження та аналіз відкритих занять з фізичного виховання, які проводяться досвідченими вчителями.

2.5. Проведення педагогічного аналізу 4 занять з фізичного виховання.

2.6. Проведення хронометражу динаміки фізичного навантаження та побудова пульсової кривої 4-х занять з фізичного виховання.

2.7. Участь у проведенні занять з фізичного виховання в ролі асистента викладача.

2.8. Самостійне проведення не менше 3 уроків занять з фізичного виховання (за завданням керівника від бази практики).

2.9. Участь у проведенні оцінювання виконання нормативних фізичних вправ.

3. Виховна робота.

3.1. Участь в організації та проведенні фізкультурно-оздоровчих заходів під час практики.

3.2. Участь у виконанні плану виховної роботи ВНЗ (за завданням керівника від бази практики).

3.3. Участь в організації та проведення спортивних заходів з виду спорту, передбачених планом виховної роботи ВНЗ.

4. Профорієнтаційна робота.

4.1. Виявлення учнів випускних класів, що проявляють інтерес до занять спортом, за допомогою опитування чи анкетування.

4.2. Проведення індивідуальних бесід з учнями випускних класів про підходи до вибору майбутньої професії та можливість навчання на факультеті здоров'я та фізичного виховання ДВНЗ «УжНУ».

4.3. Підготовка команди з учнів, випускників загальноосвітньої школи, для участі в змаганнях «Абітурієнт – УжНУ» (за окремим завданням керівника практики).

4.4. Підготовка та розповсюдження наочної інформації про факультет здоров'я та фізичного виховання, спортивних досягненнях студентів факультету та університету.

5. Методична робота.

5.1. Вивчення методичної літератури з організації, проведення та контролю занять з фізичного виховання у ВНЗ.

5.2. Вивчення нормативних документів з питань організації, проведення та управління навчально-виховним процесом занять з фізичного виховання.

5.3. Присутність на вченій раді факультету (за дозволом керівника практики та декана школи).

5.4. Присутність на засіданні кафедри фізичного виховання (за дозволом керівника практики та завідувача кафедри).

5.5. Ознайомлення з плановою та звітною документацією кафедри.

6. Наукова робота.

6.1. Участь у проведенні наукових досліджень за програмою практики.

6.2. Узагальнення та аналіз даних з тестування нормативних фізичних вправ.

6.3. Виконання наукової роботи за темою, визначеною кафедрою.

7. Адміністративно-господарська та фінансова діяльність.

7.1. Ознайомлення з системою фінансування заходів з вдосконалення шкільної спортивної бази та проведення спортивних змагань.

7.2. Участь у підготовці актів перевірки технічного стану спортивних приладів та обладнання.

7.3. Ознайомлення з порядком придбання спортивної форми, інвентарю, обладнання, його списання.

7.4. Ознайомлення з методикою складання угод на оренду спортивних баз поза межами ВНЗ.

За час проходження педагогічної практики студенти-практиканти зобов'язані виконати всі розділи програми у відповідності з індивідуальним планом практики. Розрахунок годин за розділами програми корегується з врахуванням особистого досвіду студента, набутих ним під час навчання у вузі навичок, умінь та знань.

У навчальному процесі студенти орієнтуються на план роботи вчителів від бази практики. Водночас кожний практикант зобов'язаний проявити особисту ініціативу і творчість, уникати шаблонів і формалізму в проведенні занять з фізичного виховання та фізкультурно-спортивних заходів. З цією метою практикант зобов'язаний:

1. Проводити заняття з фізичного виховання з студентами різних вікових категорій та груп;

2. Планувати проведення занять руховою активністю як в приміщенні, так і на відкритих майданчиках;

3. Урізноманітнювати зміст занять руховою активністю та методику їх проведення;

4. Застосовувати різноманітні технології організації процесу фізичного виховання студентів;

5. Використовувати різні методи фізичного виховання: змагальний, груповий, індивідуальний та інші;

6. Приймати участь в агітаційній та роз'яснювальній роботі, в оформленні наочних засобів інформації, їх розповсюдження в межах факультету (за узгодженням з керівником практики від бази)

7. Впроваджувати в процес тренування передові наукові та науково-інформаційні технології.

6.3. Керівництво практикою

Безпосередню відповідальність за організацію педагогічної практики у ВНЗ та контроль за її проведенням покладається на керівника практики від університету. Керівник практики від університету призначається наказом ректора з числа науково-педагогічних працівників факультету здоров'я та фізичного виховання.

Керівник педагогічної практики від університету контролює готовність бази практики до початку її проведення. Керівник практики готує проект наказу ректора з проходження практики, письмові направлення на бази практик, щоденники практик для студентів. Перед початком практики проводить необхідні організаційні заходи: інструктаж студентів про порядок проведення практики; надає студентам-практикантам необхідну документацію тощо. По закінченню практики керівник проводить диференційований залік, де приймає та оцінює звіти студентів про проходження практики.

До керівництва педагогічною практикою студентів також залучаються досвідчені педагоги від бази практики. Викладач фізичного виховання - керівник від бази практики сприяє належному виконанню кожним студентом його індивідуального плану роботи. Керівник від бази створює студентам необхідні умови роботи. Він також відповідальний за проведення інструктажів щодо охорони праці та техніки безпеки. На керівників від бази покладені обов'язки контролю за проведенням студентами занять з фізичного виховання та занять руховою активністю з студентами, дотриманням правил внутрішнього розпорядку. Свої зауваження та рекомендації керівники від бази практики заносять в журнал обліку проходження педагогічної практики.

6.4. Обов'язки студентів-практикантів

Під час педагогічної практики у ВНЗ на студентів-практикантів покладаються такі обов'язки:

1. До початку практики бути присутнім на консультації, засвоїти мету та завдання практики; отримати інформацію про базу, де проходитиме практика; підготувати програму стажування та всі необхідні документи;

2. За необхідністю пройти медогляд та отримати медичну картку з дозволом роботи у ВНЗ;

3. Своєчасно прибути на базу практики, доповісти керівнику практикою від бази про прибуття, отримати інструкції про особливості проходження практики у ВНЗ, яка є базою практики, ознайомитися з заходами безпеки;
4. В повному обсязі виконати всі завдання, передбачені програмою практики;
5. Вести записи у робочому щоденнику практики за встановленою формою;
6. Вивчити та суворо дотримуватися правил охорони праці, техніки безпеки, виробничої санітарії та гігієни;
7. Нести повну відповідальність за якість своєї роботи та здоров'я студентів під час занять чи спортивних змагань;
8. Своєчасно скласти звіт та диференційований залік з практики.

У разі надання відповідного обґрунтування і дозволу кафедри, деканату та при наявності підписаного договору з базою практики студент може самостійно вибрати для себе місце проходження педагогічної практики при.

Для попередження неправомірних дій та нещасних випадків всю практичну роботу з студентами практиканти проводять тільки під наглядом керівників від бази та з їх згоди.

Студенти-практиканти готують такі документи:

1. Індивідуальний план роботи на період проходження практики.
2. Звіт про роботу за період проходження практики;
3. Щоденник практики;
4. Плани-конспекти навчально-тренувальних занять;
5. Копії документів проведення занять з фізичного виховання (плани-конспекти занять з фізичного виховання) та спортивних заходів (положення про змагання, наказ на його проведення, протоколи змагань, наказ з підведенням підсумків змагань);
6. Інші документи (за необхідністю).

6.5. Обов'язки керівника практики від університету

Керівник педагогічної практики від університету зобов'язаний:

1. Підготувати робочу програму практики, критерії оцінювання практики, проект наказу про практику (для денної форми навчання) та проект

розпорядження по факультету (для заочної форми навчання), індивідуальні направлення на відповідні бази практик для студентів, щоденники практики для кожного студента;

2. Вивчити програму практики, відвідати базу та підготувати, умови необхідні для початку практичної роботи студентів;

3. Забезпечити проведення необхідних організаційних заходів перед початком практики: провести інструктаж про порядок проходження практики, заходів безпеки, критеріями оцінювання;

4. Забезпечити студентів необхідними документами: направленнями на практику, програмою практики, щоденниками, методичними рекомендаціями ін.;

5. Ознайомити практикантів з порядком звітності щодо виконань завдань практики;

6. У тісному контакті з керівництвом від бази практики забезпечити її високу якість проходження, згідно з програмою;

7. Проводити контроль умов праці студентів та дотримання ними правил техніки безпеки та охорони праці;

8. Проводити контроль виконання студентами-практикантами правил внутрішнього розпорядку та графіків роботи бази практики.

9. У складі комісії, визначеної завідувачем кафедри, та у встановлений розкладом час, забезпечити складання заліку з практики;

10. По завершенню практики подати завідувачу кафедри письмовий звіт про її проведення з особистими зауваженнями та пропозиціями щодо її вдосконалення.

6.6. Обов'язки керівника практики від бази

Керівник педагогічної практики від бази зобов'язаний:

1. Ознайомити студентів-практикантів з науково-педагогічним складом кафедри, допоміжним персоналом, інфраструктурою та змістом роботи за посадою викладача фізичного виховання;

2. Забезпечити умови для виконання програми практики, в першу чергу, надати доступ студентів до роботи з нормативними та методичними документами;

3. Ознайомити студентів з особливостями проведення занять з фізичного виховання та спортивних заходів у ВНЗ;

4. Залучати студентів до проведення занять з фізичного виховання та спортивних змагань;

5. Ознайомити практикантів з діяльністю кафедри і факультету, сприяти встановленню ділових стосунків з працівниками бази практики;

6. Залучати практикантів до участі у проведенні відкритих занять з фізичного виховання;

7. Консультувати студентів з усіх питань, що виникають в процесі проходження практики;

8. Надавати письмові характеристики професійним здібностям студентів та оцінку якості виконання ними програми практики.

Головним завданням керівника від бази є створення сприятливих умов для ефективного виконання студентами програми практики, забезпечення організаційно-методичної допомоги.

Керівник від бази практики здійснює свою роботу у тісному контакті із керівником практики від університету.

6.7. Форми та методи контролю педагогічної практики у ВНЗ

Керівники практики при оцінюванні студентів враховують рівень професійних умінь і навичок за такими критеріями:

- повнотою виконання програми педагогічної практики;
- ефективністю методів і прийомів, які використовував студент для досягнення мети та вирішення завдань практики;
- способами вирішення труднощів, що виникали у процесі проходження практики;
- характером відгуків викладачів кафедри про роботу практиканта та його моральні якості;
- вмінням практикантом приймати нестандартні та самостійні рішення;
- випадками порушення трудової дисципліни під час проходження практики.

Контроль виконання студентами завдань практики здійснюється керівником практики від університету та керівником від бази практики. Для цього керівники практики проводять оперативний, поточний та підсумковий контроль.

Оперативний контроль проводиться безперервно протягом всієї практики; оперативний контроль передбачає збір інформації про виконання студентом кожного конкретного завдання, передбаченого планом проходження практики, дотримання вимог трудової та навчальної дисципліни, правил безпеки. Результати оперативного контролю повинні своєчасно доводитися до

відому студентів. Важлива інформація може фіксується керівником у письмовій формі. Загалом, метою оперативного контролю є оперативне реагування на можливі відхилення практиканта від програми та надання допомоги у своєчасному виправленні помилок.

Поточний контроль проводиться наприкінці виконання того чи іншого розділу програми практики, для прикладу, проведення окремого тренування або спортивного змагання, ін. Мета поточного контролю – оцінити якість виконаної роботи та допомогти практикантам провести об'єктивний аналіз її результатів, акцентувавши увагу на позитивних результатах та допущених помилках. З висновками поточного контролю та оцінкою роботи керівники практики повинні одразу ознайомити практикантів.

Підсумковий контроль проводиться по завершенню практики з метою оцінки ефективності виконання програми. Оцінювання ефективності виконання програми практики проводиться у формі диференційованого заліку. Диференційований залік з практики здійснюється комісією, призначеною завідувачем кафедри, до складу якої входять 3 особи. Обов'язковими членами комісії є керівник практики від університету та завідувач кафедри. Під час проведення заліку студент у присутності всієї навчальної групи доповідає про виконану роботу та відповідає на питання членів комісії. При оцінюванні результатів проходження практики враховується відгук керівника від бази, оцінює усний звіт студента про виконану під час практики роботу та перевіряється якість підготовки документів, передбачених планом практики.

До диференційованого заліку з практики допускаються студенти, які виконали наступні вимоги:

- надали щоденник практики;
- надали позитивну характеристику про проходження практики, підписану відповідальним від бази та затверджену юридичною особою від бази практики (підпис затверджено печаткою);
- надали для перевірки конспекти проведених під час проходження практики занять з фізичного виховання та письмового матеріалу про виконання завдань практики (копії, класних журналів, протоколів спортивних змагань, відомостей проведених тестувань, копії наказів та розпоряджень, документів обліку, тощо);
- не отримали серйозних зауважень про порушення трудової дисципліни під час проходження практики.

Результати складання диференційованого заліку оцінюються у відповідності до вимог «Положення про порядок та методику проведення семестрових (курсних) екзаменів і заліків в Ужгородському національному університеті» затвердженого наказом ректора ДВНЗ «УжНУ» № 698/01-17 від 08.05.2015 р. Оцінювання проводиться в трьох шкалах оцінок: рейтинговій, ECTS та національній (Таблиця 6.7.1.)

Відповідно до зазначеного Положення, диференційованим заліком вважається форма підсумкового (семестрового) контролю, що полягає в оцінці засвоєння студентом навчального матеріалу з дисципліни, де не передбачено складання екзамену.

Таблиця 6.7.1.

Шкали оцінювання: рейтингова, ECTS та національна

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Диференційованим заліком оцінюються результати захисту виробничої тренерської практики. Залік з виробничої тренерської практики виставляється з урахуванням виконаної студентом роботи та на підставі звіту. Оцінка з диференційованого заліку виставляється на підставі результатів захисту студентом звіту перед спеціальною комісією, визначеною кафедрою, за участю керівників практики. В комісії повинно бути не менше трьох осіб.

Оцінки за залік з педагогічної практики заносяться до екзаменаційних відомостей і залікових книжок студентів.

Студенти, які не з'явилися на залік з практики, за рішенням декана складають його у визначений графіком час. Студентам, які одержали з практики

оцінку «незадовільно», може призначатися повторне проходження практики або повторний залік у термін, визначений деканом факультету.

Повторний залік з практики складається з дозволу декана факультету в присутності комісії з трьох осіб, до складу якої обов'язково входять керівник практики від університету і завідувач кафедри.

6.8. Перелік звітних документів для заліку з педагогічної практики у ВНЗ

До заліку з захисту практики студенти готують такі звітні документи: щоденник практики; відгук керівника від бази практики; копії первинних письмових матеріалів; документи проведення спортивних заходів під час педагогічної практики у ВНЗ; звіт про педагогічну практику та його презентацію (Рис. 6.8.1).

- 1 • Щоденник практики**
- 2 • Відгук керівника від бази практики**
- 3 • Копії первинних письмових матеріалів**
- 4 • Документи проведення спортивних заходів під час педагогічної практики у ВНЗ**
- 5 • Звіт про педагогічну практику та його презентаці**

Рис. 6.8.1. Перелік звітних документів для заліку з педагогічної практики у ВНЗ.

1. Щоденник практики.

Щоденник практики є звітним документом, має визначенні кафедрою структуру і зміст. У щоденнику студент-практикант у довільній формі занотовує виконану ним роботою. Щоденник ведеться кожним студентом особисто.

2. Відгук керівника від бази практики.

У відгуку керівник від бази практики дає стислу характеристику та оцінку роботи студента з висновками і пропозиціями.

3. Копії первинних письмових матеріалів.

Студенти представляють копії первинних письмових матеріалів (керівних, організаційних та облікових документів) – розгорнутий план-конспект залікового тренування і плани-конспекти проведених тренувань, план конспект виховного заходу (конспект бесіди, сценарій або положення про проведення змагань), протоколи, відомості, інші копії документів, передбачених програмою практики.

4. Документи проведення спортивних заходів під час педагогічної практики у ВНЗ.

Студенти готують такі копії документів: Положення про проведення змагань з виду спорту; Наказ на проведення спортивних змагань; протоколи змагань; Наказ з підведення підсумків змагань; заявка на участь команди у змаганнях; графік проведення змагань.

5. Звіт про педагогічну практику та його презентація.

У звіті на титульному аркуші вказується назва ВНЗ, факультету, кафедри, вид практики, прізвище, ім'я по батькові студента, який проходив практику; посади, наукові ступені і вчені звання керівників практикою від ВНЗ та бази.

В основній частині, яка складається з трьох розділів, вказуються: основні відомості про роботу практиканта; результати практики; результати власних досліджень.

У розділі «Основні відомості про роботу практиканта»: зазначаються мета і завдання практики, план і терміни її проходження, методи роботи студента практиканта.

У розділі «Результати практики»: вказуються кількісні показники участі у навчальному процесі: кількість опрацьованої наукової літератури, керівних документів, посібників; докладний зміст діяльності студента під час проходження практики, з вказівками на зміст конкретних завдань, проведених заходів, а також на долю участі студента в їх проведенні, на повноту виконання індивідуального плану практику.

У розділі «Результати власних досліджень»: подаються результати досліджень, висновки та рекомендації щодо підсумків дослідницької роботи, а також практичні рекомендації щодо використання результатів досліджень у практичній роботі.

6.9. Критерії оцінювання студентів-практикантів

В таблиці 6.9.1. представлені складові рейтингового оцінювання залікового модульного контролю з захисту практики. До складових

рейтингового оцінювання залікового модульного контролю належать: оцінка за щоденник практики; відгук керівника від бази практики; оцінка первинних письмових матеріалів; оцінка документів проведених тренувань, спортивних та виховних заходів під час практики; оцінка за презентацію звіту.

Таблиця 6.9.1.

Складові рейтингового оцінювання залікового модульного контролю

Показники	Бали
1. Оцінка за щоденник практики	0-20
2. Відгук керівника від бази практики	0-20
3. Оцінка первинних письмових матеріалів	0-20
4. Оцінка документів, що підтверджують проведення тренувань та спортивних заходів під час практики	0-20
5. Оцінка за презентацію звіту	0-20
Підсумкова залікова рейтингова оцінка	0-100

Критерії оцінювання якості оформлення щоденника з практики

18-20 балів - щоденник з практики оформлений у відповідності до всіх вимог, його зміст повністю відображає результати виконання завдань практики;

15-17 балів - щоденник з педагогічної практики оформлений у відповідності до вимог, його зміст достатньо повно відображає результати виконання основних завдань практики;

12-14 балів - щоденник з педагогічної практики оформлений у відповідності до вимог, але його зміст не достатньо відображає результати виконання основних завдань практики;

0-11 балів - щоденник з педагогічної практики наближено відображає результати виконання основних завдань практики, або він не наданий для перевірки та оцінювання.

Критерії оцінювання відгуку керівника від бази практики

18-20 балів - відгуку керівника від бази з педагогічної практики містить позитивну характеристику роботи студента та високу оцінку його професійним якостям;

15-17 балів - відгуку керівника від бази з педагогічної практики містить загалом позитивну характеристику роботи студента та задовільну оцінку його професійним якостям;

12-14 балів - відгуку керівника від бази з педагогічної практики містить загалом позитивну характеристику роботи студента з зазначенням окремих недоліків та посередню оцінку його професійним якостям;

0-11 балів - відгуку керівника від бази з педагогічної практики містить негативну характеристику студента з зазначенням недоліків в його роботі та незадовільну оцінку його професійним якостям.

Критерії оцінювання первинних письмових матеріалів

18-20 балів - представлено копії первинних письмових матеріалів в повному об'ємі; документи оформлені відповідно до вимог стандартів державного діловодства;

15-17 балів - представлено копії первинних письмових матеріалів в повному об'ємі; документи оформлені відповідно до вимог стандартів державного діловодства, але містять деякі неточності;

12-14 балів - представлено копії первинних письмових матеріалів в повному об'ємі; документи оформлені не у відповідності до вимог стандартів державного діловодства та містять деякі неточності;

0-11 балів - представлено не всі копії первинних письмових матеріалів; документи оформлені з значними відхиленнями від вимог стандартів державного діловодства; або відповідних документів не було представлено.

Критерії оцінювання документів проведених занять з фізичного виховання та спортивних заходів під час практики

18-20 балів - представлено копії документів проведених занять з фізичного виховання та спортивних заходів в повному об'ємі; документи оформлені відповідно до державних стандартів та правил проведення спортивних змагань;

15-17 балів - представлено копії документів проведених занять з фізичного виховання та спортивних заходів в повному об'ємі; документи оформлені відповідно до державних стандартів та правил проведення спортивних змагань але деякі з них містять неточності;

12-14 балів - представлено копії документів проведених занять з фізичного виховання та спортивних заходів в повному об'ємі; оформлення документів не відповідає встановленим стандартам та правилам проведення спортивних змагань;

0-11 балів - представлено не всі копії документів проведених занять з фізичного виховання та спортивних заходів; оформлення документів не відповідає встановленим стандартам та правилам проведення спортивних змагань; або документів не було представлено.

Критерії оцінювання презентації звіту з практики представлені в таблиці 6.9.2.

Таблиця 6.9.2.

Критерії оцінювання презентації звіту з практики

Оцінка	Критерії оцінювання
Відмінно (18-20 балів)	Студент у повному обсязі доповів про виконання програми практики та зачитав схвальний відгук керівника від бази практики. Під час захисту виявив всебічні, глибокі теоретичні та методологічні знання побудови навчально-тренувального процесу та вміння вирішувати типові завдання професійної діяльності викладача фізичного виховання. Виявив методичні вміння і навички складання та оформлення робочої документації.
Добре (15-17 балів)	Студент у повному обсязі доповів про виконання програми практики та зачитав схвальний відгук керівника від бази практики. Під час захисту виявив достатньо глибокі знання побудови навчального процесу, вміння вирішувати типові завдання професійної діяльності викладача фізичного виховання. Виявив достатні вміння і навички складання та оформлення робочої документації.
Задовільно (12-14 балів)	Студент не впевнено доповів про виконання програми практики та зачитав схвальний відгук керівника від бази практики. Під час захисту виявив не достатньо глибокі знання з основ побудови навчального процесу та задовільну здатність вирішувати типові завдання професійної діяльності викладача фізичного виховання.
Незадовільно (0-11 балів)	Студент не виконав програму педагогічної практики.

6.10. Методика оцінювання роботи студентів в період педагогічної практики у ВНЗ

Методика оцінювання планів-конспектів занять з фізичного виховання:

5 балів виставляється студенту-практиканту в тому випадку, якщо він при складанні плану-конспекту проведених занять з фізичного виховання передбачив таке:

- 1) записав завдання занять з фізичного виховання, враховуючи вікові особливості студентів, їх стан здоров'я та фізичну підготовленість;
- 2) зазначив пріоритетний розвиток фізичних якостей під час занять з фізичного виховання та оптимальний об'єм фізичного навантаження;
- 3) вказав адекватні методи фізичного виховання студентів;
- 4) передбачив місця виконання фізичних вправ, необхідне обладнання та конкретні засоби навчання для окремого заняття з фізичного виховання;
- 5) в плані-конспекті заняття з фізичного виховання зазначив його розділи, засоби і тривалість кожного розділу заняття;
- 6) описав детально зміст заняття.
- 7) передбачив нестандартні педагогічні ситуації, які можуть виникати під час проведення занять з фізичного виховання, можливі ускладнення та шляхи їх вирішення;
- 8) надав список наукової, методичної літератури, яка була використана під час написання плану-конспекту.

4 бали виставляється студенту-практиканту в тому випадку, якщо він при складанні плану-конспекту заняття з фізичного виховання передбачив таке:

- 1) записав завдання заняття з фізичного виховання, враховуючи вікові особливості студентів, їх стан здоров'я та фізичну підготовленість;
- 2) зазначив пріоритетний розвиток фізичних якостей під час заняття з фізичного виховання;
- 3) вказав методи фізичного виховання студентів;
- 4) передбачив місця виконання фізичних вправ, необхідне обладнання та конкретні засоби навчання;
- 5) в плані-конспекті заняття з фізичного виховання зазначив його розділи, засоби і тривалість кожного розділу уроку;
- 6) описав достатньо детально зміст заняття з фізичного виховання.
- 7) надав список наукової, методичної літератури, яка була використана під час написання плану-конспекту.

3 бали виставляється студенту-практиканту в тому випадку, якщо він при складанні плану-конспекту уроку фізичної культури передбачив таке:

- 1) записав завдання заняття з фізичного виховання;
- 2) зазначив пріоритетний розвиток фізичних якостей під час заняття з фізичного виховання;
- 3) вказав методи фізичного виховання студентів;
- 4) в плані-конспекті заняття з фізичного виховання зазначив його розділи, засоби і тривалість кожного розділу заняття;
- 5) описав не достатньо детально зміст заняття з фізичного виховання.
- 6) надав список наукової, методичної літератури, яка була використана під час написання плану-конспекту.

2 бали виставляється студенту-практиканту в тому випадку, якщо він при складанні плану-конспекту уроку фізичної культури передбачив таке:

- 1) не записав завдання заняття з фізичного виховання в повному об'ємі;
- 2) не зазначив пріоритетний розвиток фізичних якостей під час заняття з фізичного виховання;
- 3) в плані-конспекті заняття з фізичного виховання зазначив його розділи, засоби і тривалість кожного розділу;
- 4) описав не достатньо зміст заняття з фізичного виховання.
- 5) не надав список наукової, методичної літератури, яка була використана під час написання плану-конспекту.

1 бал виставляється студенту-практиканту в тому випадку, якщо він при складанні плану-конспекту заняття з фізичного виховання фізичної культури передбачив таке:

- 1) не записав завдання заняття з фізичного виховання;
- 2) не зазначив пріоритетний розвиток фізичних якостей під час заняття з фізичного виховання;
- 3) в плані-конспекті уроку зазначив його розділи, засоби і тривалість кожного розділу заняття з фізичного виховання, але припустився помилок;
- 4) описав не достатньо зміст заняття з фізичного виховання.
- 5) не надав список наукової, методичної літератури, яка була використана під час написання плану-конспекту.

0 балів виставляється студенту-практиканту в тому випадку, якщо він не підготував плану-конспекту заняття з фізичного виховання.

Методика оцінювання проведення студентом-практикантом навчально-тренувального заняття з фізичного виховання:

5 балів виставляється студенту, якщо заняття з фізичного виховання або його частини проведено на високому організаційно-методичному рівні; на заняття обґрунтовано висувались і ефективно розв'язувались освітні, оздоровчі

та виховні завдання; раціонально застосовувались новітні методи навчання та прийоми мотивації студентів з урахуванням їх вікових і особистісних характеристик; підтримувалась на належному рівні навчальна дисципліна; було проявлено творчу ініціативність у використанні дидактичного матеріалу; проведено на належному рівні підсумки заняття;

4 бали - виставляється студенту, якщо заняття з фізичного виховання або його частини проведено на достатньо високому організаційно-методичному рівні; на уроці озвучувалися і достатньо ефективно розв'язувалися освітні, оздоровчі та виховні завдання; раціонально застосовувались сучасні методи навчання та прийоми мотивації студентів з урахуванням їх вікових і особистісних характеристик; підтримувалась на належному рівні навчальна дисципліна; було проявлено творчу ініціативність у використанні дидактичного матеріалу; проведено на належному рівні підсумки заняття;

3 бали - виставляється студенту, якщо заняття з фізичного виховання або його частини проведено на достатньому організаційно-методичному рівні; на уроці озвучувалися і розв'язувалися освітні, оздоровчі та виховні завдання; застосовувалися різноманітні методи навчання та прийоми мотивації студентів; підтримувалась на задовільному рівні навчальна дисципліна; було проявлено творчу ініціативність у використанні дидактичного матеріалу; проведено на задовільному рівні підсумки заняття;

2 бали - виставляється студенту, якщо заняття з фізичного виховання або його частини проведено на задовільному організаційно-методичному рівні; на уроці озвучувалися і розв'язувалися освітні, оздоровчі та виховні завдання не в повному об'ємі; застосовувалися неадекватні методи навчання; навчальна дисципліна підтримувалась на недостатньо належному рівні; проведено на задовільному рівні підсумки заняття;

1 бал - виставляється студенту, якщо заняття з фізичного виховання або його частини проведено на недостатньому організаційно-методичному рівні;

0 балів - виставляється студенту, якщо заняття з фізичного виховання або його частини не було проведено.

6.11. Взірці документів для заліку з захисту педагогічної практики у ВНЗ

Документ А.

ХАРАКТЕРИСТИКА

на практиканта _____
(прізвище, ім'я та по батькові)

Студента ____-го курсу факультету здоров'я та фізичного виховання ДВНЗ «УжНУ» який проходив педагогічну практику на базі _____ в період з _____ до _____ 201__ року

Загальні дані про студента-практиканта, його теоретичну, методичну та практичну підготовку:

- мотивація студента-практиканта до практики, його навчальна дисципліна, сумлінність, ініціативність, активність і самостійність в роботі;
- наявність знань, умінь і навичок при складанні навчальної документації, планування всіх форм роботи, звітних документів;
- педагогічні навички в проведенні уроків фізичної культури, уміння організувати самостійну роботу;
- вміння оцінювати й врахувати рівень фізичного розвитку і фізичної підготовленості вікові та індивідуальні особливості;
- організаційні здібності, вміння підготувати і провести спортивні заходи, проводити виховну і агітаційно-пропагандистську роботу;
- схильність до наукової, аналітичної діяльності; володіння сучасними методами наукових досліджень, знання ІТ- технологій;
- уміння використовувати у педагогічній роботі сучасні наукові досягнення, знання наукової літератури, спеціалізованих періодичних видань; вміння оцінити сучасний стан розвитку шкільної системи фізичного виховання;
- вміння студента-практиканта критично оцінити проведenu роботу, врахувати і виправити допущені помилки;
- інші особисті якості та властивості, проявлені в період практики, які характеризують його професійну підготовку і майбутню педагогічну діяльність.

Студент (ка) _____ обсяг програми педагогічної практики виконав (ла) повністю і вчасно. По завершенню навчання здатен(на) обіймати посаду вчителя фізичної культури.

Оцінка за тренерську практику: _____.

Підписи:

Керівник _____ (_____) (печатка) (підпис) (прізвище, ініціали)

Керівник бази практики _____ (_____) (підпис) (прізвище, ініціали)

**План-конспект
заняття з фізичного виховання № ___**

Тема: _____

Мета: _____

Контингент студентів (курс, група) _____

Дата проведення « ___ » _____ 201_ р.

Місце проведення: _____

Завдання : 1. _____
 2. _____
 3. _____

Інвентар та обладнання : _____

Оцінка за конспект: _____

Оцінка за проведення: _____

№	Зміст	Дозування	Організаційно методичні вказівки
I.	Підготовча частина		
1.1.	_____		
1.2.	_____		
II.	Основна частина		
2.1.	_____		
2.2.	_____		
2.3.	_____		
III.	Заключна частина		
3.1.	_____		
3.2.	_____		

Список використаної літератури

1.

2.

3.

Студент-практикант _____

Підпис

(_____)

Прізвище, ініціали

Індивідуальний план роботи педагогічної практики у ВНЗ

студента ___-го курсу ФЗФВ ДВНЗ «УжНУ»

_____ (прізвище, ім'я, по-батькові)

в період з « ____ » _____ до « ____ » _____ 201_

ВНЗ _____

м. Ужгород

Види роботи	Термін виконання	Відмітка про виконання
1. Організаційна робота. 1.1 1.2.....		
2. Навчально-тренувальна робота. 2.1 2.2.....		
3. Виховна робота. 3.1 3.2.....		
4. Профорієнтаційна робота. 4.1 4.2.....		
5. Адміністративно-господарська та фінансова діяльність. 5.1 5.2.....		
6. Методична робота 6.1 6.2.....		

Студент-практикант _____

Підпис

(_____)

Прізвище, ініціали

Варіант аналізу плану-конспекту заняття з фізичного виховання

Аналіз завдань заняття з фізичного виховання:

- а) відповідність плану-конспекту уроку фізичної культури робочому плану вчителя;
- б) якість формулювання завдань в плані-конспекті уроку фізичної культури;
- в) відповідність оформлення плану-конспекту уроку фізичної культури рекомендованій формі.

Аналіз графи "Зміст":

- а) коректність запису в плані-конспекті уроку вправ (термінології);
- б) оптимальність фізичних вправ для підготовчої частини та їх відповідність завданням уроку і фізичним можливостям учнів;
- в) відповідність засобів фізичного виховання, включених до основної частини уроку, завданням уроку;
- г) відповідність засобів фізичного виховання, включених до заключної частини уроку, завданням заключною частини уроку.

Аналіз графи "Дозування":

- а) доцільність дозування фізичного навантаження згідно з методичними рекомендаціями щодо розвитку фізичних якостей;
- б) методична доцільність розподілу часу на вирішення завдань у формуванні рухових умінь та навичок.

Аналіз графи "Організаційні і методичні вказівки":

- а) оцінюється повнота та доцільність записів про організаційні і методичні вказівки щодо виконання дидактичних завдань уроку;
- б) визначається якість рекомендацій щодо способів використання фізичних вправ;
- в) визначається доцільність обраних способів шикувань та перешикуювань;
- г) визначається повнота опису характеристик фізичних вправ (темп, швидкість, амплітуда) та ін.

Варіант аналізу проведеного заняття з фізичного виховання

Аналіз проведення заняття з фізичного виховання передбачає оцінювання реалізації оздоровчих, освітніх та виховних завдань.

Аналіз вирішення освітніх завдань включає:

- а) загальну ефективність виконання освітніх завдань в навчально-виховному процесі;
- б) відповідність використаних під час заняття з фізичного виховання засобів тренування до тих, які зазначені у плані-конспекті;
- в) відповідність методів навчання фізичній готовності та стану здоров'я студентів;
- г) якість демонстрації вправ та супровідних пояснень;
- д) знання спеціальної спортивної термінології;
- е) використання допоміжних та підготовчих вправ, методика страхування, надання допомоги.

Аналіз вирішення оздоровчих завдань включає:

- а) визначення відповідності дозування фізичного навантаження віковим та фізичним можливостям студентів;
- б) наявність диференційованого підходу в процесі заняття з фізичного виховання з урахуванням рівня фізичного розвитку, фізичної підготовленості та стану здоров'я студентів;
- в) тривалість інтервалів відпочинку під час повторного виконання вправ та їх методична виправданість;
- г) відповідність інвентарю та обладнання, що використовується на уроці, віковим особливостям контингенту;
- д) надання індивідуальних рухових завдань студентам для самостійної роботи.

Аналіз вирішення виховних завдань включає:

- а) оцінку повноти виконання завдань у вихованні групової злагодженості, почуття колективізму, взаємодопомоги, самостійності, критичного ставлення до своїх успіхів і невдач;
- б) дотримання вимог навчальної дисципліни;
- в) визначення рівня вимогливості до учнів, коректності у спілкуванні та об'єктивності ухвалення дисциплінарних рішень.

Звіт

Студента _____

П.І.П.

про проходження педагогічної практики за період з ___ __ по ___ __ 20 ___ р.

ВНЗ _____

м. Ужгород

№ з/п	Зміст виконаних робіт	Результат
<i>I. Організаційна робота</i>		
6.	Участь в зборах, семінарських заняттях, конференціях (кількість разів)	
7.	Знайомство з спортивною базою та працівниками кафедри (кількість спортивних споруд, обладнання, інвентарю, список викладачів кафедри, керівників ВНЗ, контактні номери телефонів)	
8.	Проведення бесіди з завідувачем кафедри, деканом, викладачами фізичного виховання (кількість бесід)	
9.	Вивчено нормативних документів та документів планування навчального процесу (список вивчених документів)	
10.	Прийнято участь у підготовці документів планування навчального процесу(список документів)	
<i>II. Навчальна робота</i>		
8.	Підготовлено поурочних робочих планів (кількість планів)	
9.	Складено планів-конспектів уроків фізичної культури (кількість планів-конспектів)	
10.	Проведено спостережень відкритих занять з фізичного виховання (кількість уроків)	
11.	Проведено педагогічний аналіз уроків фізичної культури (кількість)	
12.	Проведено навчально-тренувальних заняття з фізичного виховання в ролі асистента викладача (кількість)	
13.	Проведено заняття з фізичного виховання в ролі викладача (кількість)	
14.	Проведено тестування фізичної підготовленості студентів (кількість)	

III. Виховна робота		
1.	Надано допомогу в проведенні фізкультурно-оздоровчих та рекреаційних заходів (кількість заходів)	
2.	Проведено індивідуальних бесід з студентами (кількість бесід)	
IV. Профорієнтаційна робота		
5.	Проведено опитування чи анкетування з виявлення інтересів до занять спортом (кількість студентів)	
6.	Залучення нових студентів до занять з СВ (кількість)	
7.	Підготовлено та розповсюджено наочної інформації про факультет здоров'я та фізичного виховання (кількість опублікованих в ЗМІ повідомлень, інтерв'ю)	
8.	Зустрічі з випускниками ЗОШ та проведені бесіди про ФЗФВ (кількість виступів перед випускниками ЗОШ)	
V. Адміністративно-господарська діяльність		
5.	Ознайомлено з порядком складання фінансових звітів про проведення спортивних заходів (+ або -)	
6.	Ознайомлено з технологією придбання спортивної форми, інвентарю, обладнання, його списання (+ або -)	
7.	Ознайомлено з методикою складання угоди на оренду спортивної бази (+ або -)	
8.	Ознайомлено з порядком підготовки спортивних команд до відряджень (+ або -)	
VI. Методична та наукова робота		
5.	Вивчено методичних документів з організації навчально-виховної роботи (назви документів)	
6.	Вивчено методичних посібників з питань організації, проведення та управління навчального процесу з фізичного виховання студентів (назви методичних посібників)	
7.	Участь у роботі кафедри (+ або -)	
8.	Узагальнення та аналіз даних тестування фізичної підготовленості, показників здоров'я, антропометрії (назви тестів, основні результати висновки)	

Студент-практикант _____

Підпис

(_____)

Прізвище, ініціали

ВАРІАНТ ПОЛОЖЕННЯ ПРО ПРОВЕДЕННЯ СПОРТИВНИХ ЗМАГАНЬ

ЗАТВЕРДЖУЮ
Декан факультету _____

А.І. Петров

“ _____ ” січня 2019 р.

ПОЛОЖЕННЯ

**про проведення змагань з спортивної гімнастики на першість факультету
ЗФВ до Дня працівника фізичної культури**

1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ

1.1. Спортивні командно-особистісні змагання з гімнастики серед студентів 1-х курсів проводяться за планом кафедри фізичного виховання з метою відзначення Дня працівника фізичної культури.

1.2. Головні завдання змагань:

- привернути увагу студентів до занять спортом;
- сприяти загартуванню та оздоровленню студентів засобами фізичної культури і спорту;
- популяризувати серед студентської молоді здоровий спосіб життя.

2. МІСЦЕ І ТЕРМІНИ ПРОВЕДЕННЯ

2.1. Змагання з гімнастики проводитимуться на базі спортивного комплексу «Юність» (Ужгород, вул. _____ (тел. (031-22) 61-29-78) 8 січня 2019 р. Початок змагань: 10.00 годині.

3. КЕРІВНИЦТВО ТА ФІНАНСУВАННЯ

3.1. Безпосереднє керівництво змаганнями здійснюється кафедрою фізичного виховання факультету ЗФВ ДВНЗ «УжНУ».

3.2. Студентський профком на добровільних засадах несе витрати на придбання одного кубка, 18 грамот для переможців, кафедра відповідає за медичне обслуговування змагань, придбання протоколів.

3.3. Управління у справах фізичної культури і спорту при МОН України надає для проведення змагань спортивний зал, роздягальні для учасників та забезпечує гучномовною апаратурою.

4. УМОВИ ПРОВЕДЕННЯ ЗМАГАНЬ

4.1. Командно-особистісні змагання з гімнастики на першість Закарпатської області проводимуться за правилами змагань; для III-I дорослого розрядів, КМС та МС до оцінок надаються коефіцієнти відповідно 1,1, 1,2 та 1,3.

4.2 Змагання серед чоловіків проводимуться на 6 олімпійських гімнастичних приладах; серед жінок - на 4 гімнастичних приладах з проведенням фінальних змагань в стрибках та вільних вправах.

5. ВИМОГИ ДО КОМАНД ТА УЧАСНИКІВ

5.1. До участі у змаганнях допускаються студенти 1-2 курсів факультету ЗФВ. До складу команд входять студенти віком від 16 до 19 років, які включені до заявки на участь, підписаної завідувачем кафедри, мають при собі відповідні посвідчення про належність до відповідного курсу та групи;

5.3. Склад команди згідно заявки - до 6 чоловік (3 жінки та 3 чоловіка). Заліковими у командній першості є по два кращих результати на кожному приладі.

6. ПОРЯДОК ВИЗНАЧЕННЯ ПЕРЕМОЖЦІВ

6.1. Місця серед команд визначатимуться за максимальною сумою балів, отриманих всіма заліковими учасниками з врахуванням коефіцієнтів.

6.2. Особистісна першість визначатиметься в кожному із заявлених розрядів за максимальною сумою балів, набраних у багатоборстві та на окремих приладах у фінальних змаганнях

7. ПІДВЕДЕННЯ ПІДСУМКІВ ТА НАГОРОДЖЕННЯ

7.1 Нагородження трьох команд переможців кубками, медалями і грамотами проводять організатори змагань одразу після закінчення змагань.

7.2. Нагородження переможців особистої першості в кожному розряді медалями, грамотами, цінними призами проводиться по закінченню фінальних змагань.

ВАРІАНТ НАКАЗУ НА УЧАСТЬ КОМАНДИ УЧНІВ У ЗМАГАННЯХ

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»

НАКАЗ

17.01.2019 р.

м. Ужгород

№ 19-Р

Про організацію та проведення
спортивних змагань з гімнастики

У відповідності з Планом-календарем 2019 року кафедри фізичного виховання ДВНЗ «УжНУ», а також для широкого залучення студентів факультету до участі у спортивних змаганнях

НАКАЗУЮ

1. Організувати та провести змагання з гімнастики у період з 24 по 26 квітня 2019 р.
2. Відповідальним за організацію заходу призначити ст.викладача кафедри фізичного виховання Пишку О.П.
3. Лікарю студентської поліклініки О. Желізняк забезпечити медичне обслуговування студентів під час змагань.
4. Головному бухгалтеру передбачити кошторис розходів на оплату суддівства, придбання гімнастичної екіпіровки, прання та полагодження спортивної форми, нагороди кращим студентам.
5. Контроль за виконання наказу покласти на заступника декана з виховної роботи.

Декан

К. Іванов

Наказ підготувала О.П.Пишка

Навч. частина, бухгалтерія, викладачі кафедри

**ВАРІАНТ ЛИСТА-ЗАЯВКИ НА УЧАСТЬ У СПОРТИВНИХ
ЗМАГАННЯХ**

Затверджую
Завідувач кафедри ФВ
І.С.Керецман

“ _____ ” квітня 2019 року

Лист-заявка (взірець)
на участь команди 1 групи 1 курсу ФЗФВ в чемпіонаті факультету зі
спортивної гімнастики

№ п. п	Прізвище та ім'я	Рік народження	Спорт. розряд	Примітки	Допуск лікаря
1	Шкура Валерій	2001	1		<i>допущений</i>
2	Габор Микола	2002	1		<i>допущений</i>
3	Мовнар Мар'ян	2002	2		<i>допущений</i>
4	Шпак Вікторія	2002	3		<i>допущена</i>
5	Горзов Вікторія	2002	3		<i>допущена</i>
6	Дворник Маріана	2003	3		<i>допущена</i>

Представник команди _____
Капітан команди _____
Лікар _____

О. Бабанін
В. Шкура
О. Желізняк

РОЗПОРЯДЖЕННЯ НА ПРАКТИКУ

Студент _____
(прізвище, ім'я, по батькові)

направляється на педагогічну практику в _____
(місто / село, район, область)

у _____
(назва навчального закладу)

Термін практики:

з «__» _____ по «__» _____ 20__ р.

Керівник практики від ВНЗ: _____
(посада, прізвище, ім'я, по батькові)

МП

Декан факультету _____ (_____)
(підпис) (прізвище, ініціали)

Студент _____
(прізвище, ім'я, по батькові)

прибув у навчальний заклад: _____
(назва навчального закладу)

Печатка навчального закладу «__» _____ 20__ р.

(підпис) (посада, прізвище та ініціали відповідальної особи)

Учитель: _____
(прізвище, ім'я, по батькові)

Класний керівник: _____
(прізвище, ім'я, по батькові)

Заступник директора з навчально-виховної роботи:

(прізвище, ім'я, по батькові)

Адреса навчального закладу, номер телефону: _____

Вибув із навчального закладу «__» _____ р.

Печатка навчального закладу

(підпис) (посада, прізвище та ініціали відповідальної особи)

**ПЛАН
роботи студента (магістра) на період педагогічної практики в ЗВО**

1. Ознайомитись із навчальним закладом, умовами його роботи, правилами внутрішнього трудового розпорядку, із загальними основами планування навчального-виховного процесу, документацією вчителя та класного керівника.
2. Працювати в методичному кабінеті, бібліотеці навчального закладу.
3. Знайомитись з науково-методичною літературою з фахових предметів.
4. Ознайомитись з комплексом підручників з фахових предметів.
5. Відвідати до _____ занять.
6. Провести до _____ занять, із них залікових - _____.
7. Розробити розгорнуті плани-конспекти занять з конкретних предметів у кількості _____
8. Підготувати наочні посібники, роздатковий матеріал, мультимедійні презентації тощо.
9. Перевіряти самостійну роботу студентів.
10. Провести консультації та додаткові заняття з конкретного предмету.
11. Взяти участь в організації й проведенні інших видів занять (факультативні заняття, гурткова робота тощо). Провести не менше ніж один захід.
12. Розробити розгорнутий план-конспект позакласного заходу.
13. Ознайомитись з роботою декана, заступника декана з виховної роботи, завідувача кафедри, викладача, академнаставника, студентського самоврядування.
14. Вивчити систему планування навчальної роботи та систему виховної роботи (плани роботи викладача, академнаставника).
15. Провести виховні заходи з групою студентів за планом виховної роботи кафедри (не менше ніж один захід).
16. Розробити розгорнутий план-конспект тематичного виховного заходу.
18. Надавати допомогу академнаставника, брати участь у підготовці й проведенні виховної та спортивної роботи факультету).
19. Розробити план-конспект виховної роботи.
20. Вивчити психологічні особливості студента, користуючись відповідною програмою дослідження.
21. Підготувати психолого-педагогічну характеристику студента.

Облік проведених занять

№	Дата	Група/ підгрупа	Тема занять	Оцінка	Підпис викладача та/або керівника від ВНЗ

Облік залікових занять

№	Дата	Група/ підгрупа	Тема занять	Оцінка	Підпис викладача та/або керівника від ВНЗ

Облік виховної роботи

№	Дата	Група/ підгрупа	Тема занять	Оцінка	Підпис викладача та/або керівника від ВНЗ

Облік методичної роботи

№	Дата	Зміст методичної роботи

Відгук і оцінка роботи студента під час практики

(назва навчального закладу)

Керівник практики від навчального закладу

(підпис)

(_____)
(прізвище та ініціали)

« ____ » _____ 20 ____ р.

Підсумки педагогічної практики у ВНЗ

№	Вид роботи	Загальна оцінка	Підпис керівника від ВНЗ або від кафедри педагогіки і психології ВНЗ
1.	Залікові уроки		
2.	Плани-конспекти з фахових дисциплін		
3.	Позакласні заходи		
4.	Виховні заходи		
5.	План-конспект виховної справи		
6.	Психолого-педагогічна характеристика студента / групи		

**Висновок керівників практики від вищого навчального закладу
про проходження практики**

« ____ » _____ 20__ року

Залікова оцінка:

за національною шкалою - _____
(словами)

кількість балів - _____
(цифрами і словами)

за шкалою ECTS - _____

Керівник педагогічної практики від вищого навчального закладу

_____ (_____)

(підпис)

(прізвище та ініціали)

**Методичні рекомендації щодо викладання
фізичної культури у 2018/2019 навчальному році**

Пріоритетним завданням системи освіти є виховання людини в дусі відповідального ставлення до власного здоров'я й здоров'я оточуючих як до найвищої соціальної цінності, формування високого рівня здоров'я дітей та учнівської молоді.

Фізична культура як складова загальної культури, закладає основи збереження здоров'я та розвитку всіх його складових, використовує комплексний підхід до формування розумових та фізичних якостей і навичок, удосконалює фізичну та психологічну підготовку до активної життєдіяльності, формує пріоритети оздоровчої спрямованості фізичних вправ та забезпечує загальний культурний розвиток особистості.

Інваріантна складова Типових навчальних планів, до якої входить навчальний предмет «Фізична культура», сформована на державному рівні і є однаковою для всіх закладів загальної середньої освіти незалежно від підпорядкування та форми власності.

Навчання в старшій школі фізичній культурі спрямоване на досягнення загальної мети базової загальної освіти. *Адже метою базової загальної середньої освіти є* розвиток освіченої особистості, яка поєднує в собі творчий потенціал до навчання, ініціативність до саморозвитку та самонавчання в умовах глобальних змін та викликів, здатності ідентифікувати себе як важливу і відповідальну складову українського суспільства, яка готова змінювати і відстоювати національні цінності українського народу.

Провідним чинником розвитку такої особистості є формування в учнів умінь застосовувати знання в реальних життєвих умовах, під час розв'язку практичних завдань та здатності визначати і обґрунтовувати власну життєву позицію.

Провідним засобом реалізації вказаної мети є запровадження компетентнісного підходу в навчальний процес, на основі ключових компетентностей, як результату навчання.

Фізичне виховання сьогодення потребує орієнтації на:

- вироблення і реалізацію якісно нової, особистісно і компетентісно обґрунтованої основи до підходу збереження і підтримки інтелектуальної та

фізичної індивідуальності школярів та молоді на всіх етапах навчання врахуванням особливостей їх рухового і психофізичного розвитку;

- створення освітнього середовища, яке стимулює фізично рухову активність особистості та її організацію відповідно до вікової та психофізичної специфіки розвитку організму;

- інтенсивне включення в освітній процес школи можливостей для додаткових форм фізичного виховання;

- створення умов і механізмів фізичного виховання для занять різної спрямованості за інтересами;

- формування стійкості до асоціальних впливів щодо виникнення шкідливих звичок і неадекватних видів поведінки.

Навчально-виховний процес з фізичної культури у 2018/2019 н.р. здійснюється за робочими навчальними планами, що складаються на основі Типових навчальних планів закладів загальної середньої освіти і затверджуються відповідним органом управління освітою.

Години фізичної культури передбачені усіма варіантами Типових навчальних планів і повинні фінансуватися та використовуватися в повному обсязі. Вони зазначаються в розкладі уроків, ураховуються в педагогічному навантаженні вчителів. У зв'язку з тим, що уроки фізичної культури за своїм змістом і специфікою забезпечують рухову активність учнів і не вимагають надмірного розумового напруження, години їх проведення не враховуються при підрахунку гранично допустимого навантаження учнів. Це дає змогу в кожному класі повноцінно використовувати усі навчальні години варіативної складової Типових навчальних планів, не перевищуючи загального обсягу навчального навантаження (сума інваріантної і варіативної складових). Розклад уроків повинен враховувати оптимальне співвідношення навчального навантаження протягом тижня, а також доцільне чергування протягом дня і тижня предметів природничого і гуманітарного циклів з уроками мистецтва, технологій і фізичної культури.

Заняття з фізичної культури в навчальних закладах проводяться вчителем фізичної культури або особою, яка має спеціальну освіту та кваліфікацію: тренер, керівник гуртка, групи, спортивної секції тощо.

Опанування змісту фізичної культури як базового навчального предмета здійснюється за навчальними програмами, що мають відповідний гриф Міністерства освіти і науки України.

З 2018/2019 навчального року набирає чинності нова навчальна програма «Фізична культура» для 10-11 класів закладів загальної середньої освіти (наказ МОН від 23.10.2017 № 1407), у якій імплементовано компетентнісний підхід до вивчення предмета (<https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/navchalni-programi-dlya-10-11-klasiv>).

Навчання – це продукт кількості, можливостей і якості викладання. Якщо вчитель змінить якість викладання, то зможе змінити і результат. Важливо навчати школярів як навчатись, поєднувати нові знання зі старими.

Нова навчальна програма має структуру, яка є максимально інформативною для вчителя. Дана структура дозволяє вчителю більш об'єктивно оцінити досягнення учня. У програмі чітко висвітлені освітній, діяльнісний та ціннісний компоненти.

У навчальній програмі виокремлено такі наскрізні змістові лінії: «Екологічна безпека та сталий розвиток», «Громадянська відповідальність», «Здоров'я і безпека», «Підприємливість та фінансова грамотність».

Наскрізні змістові лінії відбивають провідні соціально й особистісно значущі ідеї, що послідовно розкриваються у процесі навчання і виховання учнів, та є засобом інтеграції навчального змісту, корелюються з ключовими компетентностями, опанування яких забезпечує формування ціннісних і світоглядних орієнтацій учнів, що визначають їхню поведінку в життєвих ситуаціях.

Очікувані результати навчальної діяльності учнів перенесені у ліву частину програми, вони є необхідними предметними компетентностями, і в той же час відповідають змістовим наскрізним темам.

Змістове наповнення предмета «Фізична культура» навчальний заклад формує самостійно з варіативних модулів. При цьому обов'язковим є включення засобів теоретичної і загальної фізичної підготовки, передбачених програмою для даного класу до кожного варіативного модуля. У 10-11 класах учні мають опанувати 2-3 варіативних модулів. На їх опанування відводиться приблизно однакова кількість годин. Не виключається можливість мотивованого збільшення чи зменшення кількості годин на вивчення окремих модулів.

Наявність матеріально-технічної бази, регіональні спортивні традиції, кадрове забезпечення та бажання учнів є критеріями відбору варіативних модулів навчальним закладом. Бажання учнів визначається обов'язковим письмовим опитуванням. Результати опитування додаються до протоколу шкільного методичного об'єднання.

За потреби, у межах одного варіативного модуля можна освоїти навчальний матеріал, передбачений на два роки вивчення.

У разі освоєння двох варіативних модулів протягом одного навчального року та у випадку, коли рік вивчення модуля не відповідає класу навчання (наприклад у 10-класі вивчається модуль баскетбол, третій рік вивчення), учитель повинен скоригувати змістове наповнення варіативного модуля та нормативи оцінювання.

Відповідно до Інструкції про розподіл учнів на групи для занять на уроках фізичної культури, затвердженої наказом МОЗ та МОН від 20.07.2009 р. за № 518/674, учні розподіляються на основну, підготовчу та спеціальну медичні групи.

Медичне обстеження учнів проводиться щорічно в установленому законодавством порядку. Не допускати на уроках фізичної культури навантаження учнів, які не пройшли медичного обстеження.

Учні, незалежно від рівня фізичного розвитку та медичної групи, а також тимчасово звільнені від фізичних навантажень, повинні бути обов'язково присутніми на уроках фізичної культури. Допустиме навантаження для учнів/учениць, які за станом здоров'я належать до підготовчої та спеціальної медичних груп, встановлює учитель фізичної культури.

Домашні завдання для самостійного виконання фізичних вправ учні/учениці отримують на уроках фізичної культури. Вони мають бути спрямовані на підвищення рухового режиму у вільний час, досягнення рекреаційно-оздоровчого ефекту. У разі відставання в розвитку фізичних якостей учитель разом з учнем складає індивідуальну програму фізкультурно-оздоровчих занять, де вказується завдання занять, фізичні вправи, послідовність їх виконання, кількість повторень, інтервали відпочинку, засоби самоконтролю, відмітки про виконання завдання. Самостійні заняття за індивідуальною програмою надають учневі/учениці додаткові бонуси при оцінюванні навчальних досягнень.

При складанні розкладу навчальних занять не рекомендується здвоювати уроки фізичної культури або проводити їх два дні поспіль. Більшість уроків фізичної культури доцільно проводити на відкритому повітрі.

Для оцінювання розвитку фізичних якостей використовуються навчальні нормативи, які розроблено для кожного року вивчення. Навчальні нормативи є орієнтовними. Порядок їх проведення визначає вчитель відповідно до календарно-тематичного планування.

При складанні навчального нормативу за його показником визначають рівень досягнень (початковий, середній, достатній, високий), а потім за технічними показниками виконання рухової дії та теоретичними знаннями виставляють оцінку в балах.

Учні, які за станом здоров'я віднесені до підготовчої медичної групи, оцінюються за теоретичні та методичні знання, техніку виконання вправ, складання відповідних нормативів, які їм не протипоказані.

У період з 01.09 до 01.10 кожного навчального року з метою адаптації учнів до навантажень на уроках фізичної культури прийом навчальних нормативів не здійснюється, а заняття мають рекреаційно-оздоровчий характер з помірними навантаженнями.

Невиконання нормативів з причин, незалежних від учня/учениці, непропорційний фізичний розвиток, пропуски занять з поважних причин, не є підставою для зниження підсумкової оцінки успішності.

При проведенні занять з фізичної культури слід дотримуватись «Правил безпеки життєдіяльності під час проведення занять з фізичної культури і спорту в загальноосвітніх навчальних закладах» (наказ МОН України від 01.06.2010 № 521, зареєстрований в Міністерстві юстиції України 9 серпня 2010 № 651/17946).

При забезпеченні належного організаційно-методичного проведення уроку, особистісно-зорієнтованого навчання, індивідуально-дозованого навантаження, дотримання дисципліни, стану спортивного обладнання та інвентарю переважна кількість травм може бути попереджена. На уроках фізичної культури, спортивно-масових заходах систематично здійснювати візуальний контроль за самопочуттям учнів, технічним станом спортивного обладнання та інвентарю. Місця для занять з фізичної культури і спорту обладнуються аптечкою (відкриті спортивні майданчики – переносною аптечкою).

Навчально-методичне забезпечення, рекомендоване Міністерством до використання в навчальних закладах, зазначено в Переліках навчальних програм, підручників та навчально-методичних посібників, розміщених на офіційному веб-сайті Міністерства освіти і науки України (www.mon.gov.ua) та веб-сайті Інституту модернізації змісту освіти (www.imzo.gov.ua).

6.12. Контрольні питання до заліку з педагогічної практики у ВНЗ

1. Назвати вимоги до викладача фізичного виховання.
2. Розкрити діяльність фізичного виховання у навчальному процесі.
3. Розкрити суть навчального процесу та змагальної діяльності у ВНЗ.
4. Назвати основні документи, необхідні для підготовки і проведення занять з фізичного виховання, спортивних заходів.
5. Пояснити, з яких розділів складається заявка на участь у змаганнях і порядок її оформлення.
6. Оформити відповідну документацію для відрядження команди студентів для участі у змаганнях поза межами ЗВО.
7. Назвати документи планування навчального процесу з фізичного виховання в ЗВО.
8. Назвати посадові обов'язки викладача фізичного виховання.
9. Скласти перелік інвентарю та обладнання, необхідних для проведення навчально-тренувального процесу з фізичного виховання в ЗВО.
10. Назвати методи визначення рівня фізичної підготовленості

студентів основної групи.

11. Назвати методи визначення рівня фізичної підготовленості студентів СМГ.

12. Назвати методи визначення рівня фізичної підготовленості студентів ГСВ.

13. Назвіть основні розділи та види фізичної культури.

14. Що є програмно-нормативними основами фізичного виховання студентів?

15. Мета та завдання фізичного виховання у ВНЗ?

16. Назвіть та охарактеризуйте основні принципи системи фізичного виховання студентів.

17. Розкрийте зміст фізичної вправи як основного засобу фізичного виховання.

18. Що розуміють під формою фізичної вправи?

19. Назвіть основні групи фізичних вправ (їх класифікацію).

20. Супутні засоби фізичного виховання та їх характеристика.

21. Назвіть та охарактеризуйте основні методи фізичного виховання.

22. Назвіть основні сторони та принципи методики фізичного виховання.

23. Розкрийте сутність механізмів формування рухових вмінь та навичок.

24. Теорія переносу навичок: позитивний та негативний перенос навичок.

25. Структура процесу вивчення вправи, основні етапи та їх зміст.

26. Поняття сили як фізичної якості та основні види силових здібностей.

27. Методика розвитку сили.

28. Поняття швидкості як фізичної якості та види швидкісних здібностей.

29. Методика розвитку швидкісних здібностей.

30. Спритність як сукупність координаційних здібностей.

31. Шляхи направленої розвитку спритності.

32. Поняття витривалості та її основні види.

33. Методика виховання витривалості.

34. Гнучкість як фізична якість та методи її виховання.

35. Типи постави та методи її корекції.

36. Методика фізичного тренування, що стимулює збільшення м'язової маси.

37. Методика фізичного тренування, що сприяє зниженню ваги тіла.

38. Заняття з фізичного виховання: форма і зміст, динаміка

працездатності.

39. Урочні форми занять; їх види за напрямом навчальної роботи.
40. Урочні форми занять; їх види за характером навчальної роботи.
41. Способи організації учнів на уроках фізичного виховання.
42. Вимоги до місця розташування вчителя на уроці фізичного виховання.
43. Структура заняття з фізичного виховання та методика визначення його завдань.
44. Методика організації студентів під час заняття та способи регулювання навантаження.
45. Зміст підготовки викладача до заняття; заходи безпеки.
46. Педагогічна оцінка заняття з фізичного виховання: завдання, зміст послідовність проведення.
47. Неурочні форми занять фізичним вихованням.
48. Що розуміють під моральним вихованням особистості у процесі фізичного виховання?

6.13. Список рекомендованих нормативних документів та літератури

Нормативні документи:

1. Закон України «Про фізичну культуру і спорт», від 24 грудня 1993 року № 3809 - XII. – ст. 1-5, 41.
2. Закон «України про освіту». Київ, 23.03.1996 р. № 100. / 96-ВР.
3. Цільова комплексна програма «Фізичне виховання – здоров'я нації». / Указ Президента України 01.09.1998 р. № 963\98.
4. Головні напрями фізкультурно-оздоровчої та спортивної діяльності в Україні / Міносвіти України, Держкомспорт України. –1999-2001 роки.
5. Положення про державні тести і нормативи оцінки фізичної підготовленості населення України / Постанова Кабінету Міністрів України від 15 січня 1996 р. № 80.
6. Наказ МОН України № 188 від 25.05.1998 р. «Державні вимоги до системи фізичного виховання дітей, учнівської та студентської молоді», Державні вимоги до навчальних програм з фізичного виховання в системі освіти. – К.: МОН України, 1988. – 20 с.
7. Концептуальні засади подальшого розвитку фізичної культури і спорту в Україні / Проект державного комітету з фізичної культури і спорту в Україні. - К, 1997.–16 с.
8. Про стан та перспективи розвитку фізичного виховання в системі освіти України. – Рішення колегії МОН України від 25.02. 1997 р., прот. № 7/6-

3.

9. Про координацію роботи з фізичного виховання і спорту в навчально-виховних закладах галузі. – Рішення колегії МОН України від 25.02.1998 р., прот. № 2/9-19.

10. Закон України «Про фізичну культуру і спорт» (1993, 2002).

11. Державна програма розвитку фізичної культури і спорту в Україні (1994).

12. Цільова комплексна програма «Фізичне виховання - здоров'я нації» (1998).

13. Концепція фізичного виховання в системі освіти України (1997).

14. Державні тести і нормативи оцінки фізичної підготовленості населення України (1997).

15. Національна доктрина розвитку фізичної культури і спорту (2005).

16. Указ Президента України від 04.07.2005 р. № 4013 «Про невідкладні заходи щодо забезпечення функціонування та розвитку освіти в Україні».

17. Рішення колегії Міністерства освіти України від 25.02.1998 р., протокол № 2/9-19 «Про координацію роботи з фізичного виховання і спорту в навчально-виховних закладах галузі».

18. Наказ Міністерства освіти і науки України від 22.03.2002 р. «Про утворення фізкультурно-спортивних клубів та їх осередків у вищих, середніх і професійно-технічних навчальних закладах».

19. Лист Міністерства освіти і науки України від 10.12.2004 р. №1/9-634 «Про зміну назви навчальної дисципліни».

20. Наказ Міністерства освіти і науки України від 02.08.2005 р. № 458 «Про затвердження Положення про організацію фізичного виховання і масового спорту в дошкільних, загальноосвітніх та професійно-технічних навчальних закладах України».

21. Наказ Міністерства освіти і науки України від 11.01.2006 р. № 4 «Про затвердження Положення про організацію фізичного виховання і масового спорту у вищих навчальних закладах».

22. Наказ Міністерства освіти і науки України № 93 від 08.04.1993 «Про затвердження Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України». К: МОН України. – 16 с.

23. Положення про порядок та методiku проведення семестрових (курсівих) екзаменів і заліків в Ужгородському національному університеті, затверджене наказом ректора ДВНЗ «УжНУ» № 698/01-17 від 08.05.2015 р. - Ужгород. – 35 с.

24. Наказ Міністерства освіти і науки України № 93 від 08.04.1993 «Про затвердження Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України». К: МОН України. – 16 с.

25. Положення про практику студентів державного вищого навчального закладу «Ужгородський національний університет», введене в дію Наказом ректора ДВНЗ «УжНУ» № 388/01-17 від 24.02.2017 року. – 35 с.

Навчально-методична література

1. Ареф'єв В.Г. Фізична культура в школі (молодому спеціалісту): [навчальний посібник для студентів навчальних закладів II-IV рівнів акредитації] / В.Г. Ареф'єв, Г.А. Єдинак. – 3-є вид. Перероб і доп. – Кам'янець-Подільський: ПП Буйницький О.А., 2007. – 248 с.

2. Основи теорії фізичного виховання. Посібник для студентів фак. фіз. виховання пед ін-тів / За ред. М.Є.Догадіна. К.: «Рад. школа», 1967. 289 с.

3. Теория и методика физического воспитания. Учебник для ин-тов физ. культуры. / Под общей ред. Л.П.Матвеева и А.Д.Новикова. Изд. 2-е, испр. и доп. (в 2-х т.). М.: «Физкультура и спорт», 1976. – 303 с.; 255 с.

4. Спортивная метрология. Учебник для ин-тов физ. культуры. / Под ред. В.М. Зациорского. – М.: «Физкультура и спорт», 1982. – 256 с.

5. Лянной Ю., Кравченко А. Рухливі ігри як засіб фізичної реабілітації учнів в загальноосвітній школі // Фізичне виховання у школі. – 1999.- № 2 (74639) – с. 23-25.

6. Волков Л.В. Фізична підготовка школярів: особливості розвитку фізичних здібностей молодшого шкільного віку / Л.В. Волков, С.В. Сембрат. – К.: Знання України, 2003. – 32 с.

8. Педагогика: Учебник для ин-тов физ. культуры / Под общей ред. В.В.Белоусовой и И.Н.Решетень. - Изд. 2-е, испр. и доп. М.: «Физкультура и спорт», 1986. – с. 288.

9. Гимнастика и методика преподавания: Учебник для ин-тов физ. культуры / Под общей ред. В. М. Смолевского. - Изд. 3-е, перер. и доп. М.: «Физкультура и спорт», 1987. – с. 336., ил.

10. Управление физической культурой и спортом: Учебник для ин-тов физ. культуры / Переверзин И.И., Бугров Н.Н., Вилькин Я.Р. и др. - М.: «Физкультура и спорт», 1987. – с. 336., ил.

11. Управление физкультурным движением: Учебник для ин-тов физ. культуры / Под общей ред. В.А.Ивонина и К.А.Куликовича. - М.: «Физкультура и спорт», 1977. – с. 287.

12. Деркач А.А., Исаев А.А. Педагогическое мастерство тренера / Предисл. Н.В.Кузьминой, А.Ц.Пуни, А.В.Тарасова. - М.: «Физкультура и спорт», 1987. – 375 с.

13. Куц О.С. Методологія комплексного масового обстеження фізичного стану школярів м. Львова: навчально-методичний посібник для учителів

фізичної культури / О.С. Куц, Б.А. Виноградский // Новітні медикопедагогічні технології зміцнення та збереження здоров'я учнівської молоді. – Львів: Українські технології, 2003. – С. 195 – 244.

14. Фізична культура в школі: методичний посібник [за загальною редакцією С.М.Дятленка]. – К.: Літера ЛТД, 2009. – 176 с.

15. Столітенко Є.В. Планування навчальної роботи з фізичної культури в 5-7 класах: навчальний посібник / Є.В. Столітенко. – К., 2008. – 160 с.

16. Сембрат С.В. Ігрова спрямованість фізичної підготовки дітей молодшого шкільного віку: дис. ... канд. наук з фізичного виховання і спорту: 24.00.02 / С.В. Сембрат. – Переяслав-Хмельницький, 2003. – С.180 – 190.

17. Основи здоров'я і фізична культура. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів 1-11 класів [за ред. М.Д. Зубалія]. – К.: Початкова школа, 2002. – 112 с.

7. ВИРОБНИЧА ПЕРЕДДИПЛОМНА ПРАКТИКА ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ

Виробнича переддипломна практика за спеціальністю - третій етап в практичній підготовці магістрів, які проходять підготовку за спеціальністю 8.017 «Фізична культура та спорт». На цьому етапі підготовки практика сприяє закріпленню знань, отриманих студентами з таких **нормативних навчальних дисциплін циклу загальної підготовки:**

- педагогіка та психологія спорту;
- методологія і організація наукових досліджень;

з нормативних навчальних дисциплін циклу професійної підготовки:

- загальна теорія підготовки спортсменів;
- інформаційне забезпечення фізичної культури і спорту;
- допоміжні засоби у спортивному тренуванні;
- основи управління у фізичній культурі і спорті;
- методика організації спортивної роботи у ВНЗ;

з дисципліни вільного вибору студента:

- організація масових спортивних заходів;
- організація і проведення показових виступів;
- педагогіка вищої школи;
- методика занять спортом у дорослому віці;
- теорія і методика юнацького спорту;
- теорія і практика інваспорту;
- заходи безпеки в спорті;
- профілактика спортивного травматизму;
- діагностика спортивних споруд та обладнання;
- основи моделювання та прогнозування процесу підготовки спортсменів;
- системи обробки інформації у фізичній культурі та спорті;
- наукові дослідження у фізичному вихованні і спорті.

Виробнича переддипломна практика за спеціальністю проходить в місцях максимально наближених до справжніх умов майбутньої професійної

діяльності студентів (Рис. 7.1). Вона проводиться на базах спеціалізованих ЗОШ, ліцеїв, дитячо-юнацьких спортивних шкіл (ДЮСШ), спеціалізованих дитячо-юнацьких спортивних школах олімпійського резерву (СДЮСШОР), школах вищої спортивної майстерності (ШВСМ), спортивних клубах; федераціях з видів спорту; фітнес-центрах; центрах «Спорт для всіх», інших спортивних організаціях.

Рис. 7.1. Виробнича переддипломна практика за спеціальністю проходить в місцях максимально наближених до справжніх умов майбутньої професійної діяльності студентів.

Виробнича переддипломна практика за спеціальністю може також проходити в закладах вищої освіти на посадах викладачів кафедр фізичного виховання, інших кафедрах фізкультурного та спортивного спрямування.

Виробнича переддипломна практика за спеціальністю спрямована загалом на формування практичних вмінь та навичок, необхідних для виконання посадових обов'язків тренера з виду спорту, спортивного інструктора, викладача кафедри ЗВО (Рис. 7.2). Вона сприяє інтеграції знань, отриманих студентами під час попереднього теоретичного навчання. Практична робота в системі закладів вищої освіти та масового спорту чи спорту вищих досягнень спонукає студентів до вдосконалення своїх індивідуальних технологій побудови навчально-виховного, тренувального процесу, більш ефективного використання існуючих методів і форм роботи викладача ЗВО, тренера з обраного виду спорту.

Рис. 7.2. Виробнича переддипломна практика за спеціальністю спрямована на формування практичних вмінь та навичок, необхідних для виконання посадових обов'язків тренера з виду спорту, викладача кафедри.

В процесі проходження виробничої переддипломної практики за спеціальністю у студентів формуються такі інтегральні компетентності:

- здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у певній галузі професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимогу сфері фізичної культури і спорту.

В процесі проходження виробничої переддипломної практики за спеціальністю у студентів формуються такі загальні компетентності:

– здатність до абстрактного мислення, критичного аналізу та синтезу нових складних ідей на основі логічних аргументів та перевірених фактів;

– здатність розробляти та реалізовувати проекти, включаючи власні дослідження;

– здатність переосмислювати наявне та створювати нове цілісне знання та/або професійну практику;

– здатність до самоосвіти і самовдосконалення, постійного підвищення особистого рівня кваліфікації ;

– здатність у процесі навчання та при самостійній підготовці до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел, вміння використовувати інформаційні та комунікаційні технології;

– здатність визначати і формулювати професійні завдання, приймати обґрунтовані рішення;

- здатність здійснювати аналіз й осмислення загальнонаукової та професійно орієнтованої літератури, у тому числі іноземної (ПК-10);
- здатність організовувати маркетингову діяльність у сфері фізичної культури і спорту;
- здатність до розв’язання значущих соціальних, наукових, культурних, етичних та інших проблем.

В процесі проходження виробничої переддипломної практики за спеціальністю у студентів формуються такі професійні компетентності:

- здатність до спілкування в діалоговому режимі з широкою науковою спільнотою та громадськістю в галузі освіти/педагогіки з проблем фізичної культури і спорту;
- здатність здійснювати об’єктивний аналіз сучасного стану та тенденцій розвитку національної системи фізичної культури і спорту;
- здатність до створення інноваційних комплексних проектів з фізичної культури і спорту, лідерство та повна автономність під час їх реалізації;
- здатність визначати перспективні шляхи використання засобів фізичного виховання і спорту для дітей, молоді та дорослих з врахуванням їх рівня підготовленості, мотивації, умов проведення занять та соціальних потреб;
- здатність до саморозвитку і самовдосконалення протягом життя, здатність нести відповідальність за навчання інших;
- здатність моделювати та прогнозувати процес підготовки спортсменів з обраних видів спорту, моделювати та прогнозувати процес підготовки спортсменів в інваспорті;
- здатність планувати, організовувати оздоровчо-розважальні і спортивні заходи, бути обізнаним у правилах суддівства спортивних змагань, проводити оцінювання рівня фізичної підготовленості;
- здатність визначати роль рухової активності для формування здорового способу життя, збереження й зміцнення здоров’я, проводити ефективну агітацію і пропаганду серед населення;
- здатність до використання ефективних методів дослідження і аналізу результатів у фізичній культурі та спорті, вміти здійснювати пошук спеціальної інформації у вітчизняній та іноземній літературі.

Зазначені компетентності є базовими для педагогічної діяльності та в спортивній роботі. Вони покладені в основу виконання професійних обов’язків викладача ЗВО з фізичного виховання та тренера з обраного виду спорту.

7.1. Мета та завдання виробничої переддипломної практики за спеціальністю

Головна мета виробничої переддипломної практики за спеціальністю полягає у вдосконаленні знань щодо структури та змісту педагогічної

діяльності в ЗНО та в фізкультурно-спортивних організаціях, опануванні студентами сучасних методів і форм організації роботи викладача фізичного виховання, тренера з виду спорту, формуванні на базі отриманих знань практичних навичок та умінь, необхідних для професійного виконання обов'язків магістра з фізичної культури і спорту.

Вказана практика формує у студентів вміння самостійно приймати обґрунтовані рішення, творчо використовувати свої знання у практичній діяльності.

Поставлена мета досягається в процесі:

1) вивчення структури та змісту роботи кафедр ЗВО фізкультурного та спортивного спрямування;

2) вивчення структури та змісту роботи спортивних організацій, що є базами практики - СДЮШОР, ДЮСШ, ШВСМ, спортивних клубів; федерацій з видів спорту; фітнес-центрів; центрів «Спорт для всіх», інших спортивних організацій;

3) створення системи знань про зміст і характер педагогічної та тренерської діяльності, а саме: організаційної, виховної, навчально-спортивної, науково-дослідницької, адміністративно-господарчої, суддівської та представницької, ін.;

4) формуванням стійких навичок організації, планування та проведення навчально-виховного та тренувального процесу, а також контролю за його ефективністю;

5) освоєнням передових методів організації і планування діяльності тренера з обраного виду спорту.

В процесі виробничої переддипломної практики за спеціальністю студенти отримують з предметної області такі знання:

– організацію навчально-виховної роботи в ЗВО;

– організацію спортивної роботи за педагогічною спеціальністю та/або спортивною спеціалізацією;

– інноваційні технології побудови навчально-тренувального процесу та організації спортивних заходів;

– методики формування знань, умінь та навичок, необхідних для найбільш ефективного вирішення педагогічних завдань спортивного тренування;

– методики обґрунтування оздоровчого впливу фізичних вправ на стан здоров'я спортсменів при різних формах організації тренувального процесу;

– організацію та проведення спортивних змагань у ЗВО;

- правила суддівства змагань.

За умови успішного проходження практики студенти повинні знати:

- законодавчу та нормативну базу з організації фізичного виховання студентів у вищій школі;
- законодавчу та нормативну базу з організації спортивної роботи за спеціальністю та/або спортивною спеціалізацією;
- інноваційні технології побудови навчально-виховного та тренувального процесу, методи організації спортивних заходів;
- систему найпоширеніших науково-методичних положень, що відображають сучасний стан національної системи фізичного виховання та спортивної роботи, створюють фундамент для подальшого вдосконалення професійної майстерності магістра фізичної культури і спорту.

За умови успішного проходження практики студенти повинні вміти:

- розробляти заходи вдосконалення процесу фізичного виховання студентів;
- розробляти заходи вдосконалення тренувального процесу з обраного виду спорту;
- оцінювати та аналізувати фізичну підготовленість, фізичний розвиток та функціональний стан;
- самостійно працювати з науковою та методичною літературою, удосконалювати свою професійну майстерність;
- проводити наукові дослідження, аналіз зібраних статистичних даних, формулювати висновки, та обґрунтовувати пропозиції щодо вдосконалення фізичної культури і спорту.

Обґрунтування вибору засобів та методів практичної підготовки студентів для виробничої переддипломної практики за спеціальністю здійснюється з урахуванням отриманих ними знань з навчальних дисциплін: інформаційне забезпечення фізичної культури і спорту; допоміжні засоби у спортивному тренуванні; основи управління у фізичній культурі і спорті; методика організації спортивної роботи у ВНЗ; організація масових спортивних заходів; організація і проведення показових виступів; педагогіка вищої школи; методика занять спортом у дорослому віці; теорія і методика юнацького спорту; теорія і практика інваспорту; заходи безпеки в спорті; профілактика спортивного травматизму; діагностика спортивних споруд та обладнання; основи моделювання та прогнозування процесу підготовки спортсменів; системи обробки інформації у фізичній культурі та спорті; наукові дослідження у фізичному вихованні і спорті.

Основні завдання виробничої переддипломної практики за спеціальністю

є такими:

1) вдосконалення професійних навичок та вмінь щодо організації та проведення навчально-виховного процесу з фізичного виховання в ЗВО;

2) вдосконалення професійних навичок та вмінь щодо організації та проведення тренувального процесу з обраного виду спорту;

3) підготовка до самостійної роботи викладачем ЗВО, тренером з виду спорту (Рис. 7.1.1).

4) вдосконалення знань щодо структури та змісту роботи викладача вищої школи, тренера з виду спорту на різних етапах спортивної підготовки, а саме: в групах СВ, СМГ, ОГ; в дитячо-юнацькій спортивній школі; в спеціалізованій дитячо-юнацькій спортивній школі; в школі вищої спортивної майстерності; в центрі олімпійської підготовки; спортивному клубі; федерації з виду спорту; інших спортивних організаціях.

5) вдосконалення навичок організації, планування, проведення навчально-тренувального процесу, здійснення контролю за ним та організації змагальної діяльності;

6) вдосконалення знань щодо структури, форм, методів та змісту діяльності баз практики на основі вивчення нормативної організаційно-методичної, фінансової документації та проведення бесід з керівним складом.

Рис. 7.1.1. Одне із завдань практики - підготовка до самостійної роботи викладачем ЗВО, тренером з виду спорту.

7.2. Зміст виробничої переддипломної практики за спеціальністю

Змістом виробничої переддипломної практики за спеціальністю є такі види роботи: організаційна; навчально-тренувальна; виховна; профорієнтаційна; адміністративно-господарська та фінансова; науково-методична (Рис. 7.2.1).

Рис. 7.2.1. Види робіт, що складають зміст педагогічної практики у ВНЗ.

1. Організаційна робота.

- 1.1. Участь в організації семінарів, конференцій, спортивних заходів.
- 1.2. Вивчення інфраструктури, системи управління та кадрового складу ЗВО (спортивної організації) бази практики.
- 1.3. Проведення бесід з керівниками ЗВО (спортивної організації) бази практики, деканом, завідувачем кафедри, старшим тренером, тренерами.
- 1.4. Вивчення загального річного плану роботи бази практики.
- 1.5. Підготовка звітної документації до заліку з захисту виробничої переддипломної практики за спеціальністю.

2. Навчально-тренувальна діяльність.

- 2.1. Ознайомлення з плануванням та обліком роботи з групами студентів (ГСВ, ОГ, СМГ).
- 2.2. Вивчення технологій організації навчально-тренувальної роботи з групами спортсменів.
- 2.3. Складання робочих планів в закріплених групах (початкової підготовки, основної групи і групи спортивного вдосконалення).
- 2.4. Складання поурочних планів-конспектів для закріплених груп.
- 2.5. Спостереження і аналіз відкритих навчально-тренувальних занять

досвідченими педагогами (тренерами з виду спорту), вивчення змісту роботи з підготовки до навчально-тренувального процесу.

2.6. Проведення педагогічних аналізів 2-х тренувальних занять.

2.7. Здійснення хронометражу динаміки фізичного навантаження та побудова фізіологічної кривої тренуваного заняття.

2.8. Самостійне проведення в ролі викладача (тренера) не менш п'яти навчально-тренувальних занять за весь період практики.

2.9. Проведення обліку успішності навчально-тренувальної та змагальної діяльності в закріпленій групі.

3. Виховна робота.

3.1. Участь в організації та проведенні спортивних та фізкультурно-оздоровчих заходів під час практики.

3.2. Проведення не менш 2-х бесід з проблематики фізичного виховання та спорту в закріпленій групі.

3.3. Участь в організації та проведенні спортивних змагань з виду спорту, передбаченого Календарним планом спортивних заходів бази практики.

4. Профорієнтаційна робота.

4.1. Виявлення інтересів до занять спортом та відповідних здібностей в учнів випускних класів за допомогою опитування чи анкетування.

4.2. Проведення індивідуальних бесід з учнями випускних класів про роботу факультету здоров'я та фізичного виховання ДВНЗ «УжНУ».

4.3. Участь у розробці сценарію, організації та проведення спортивного свята (за погодженням з керівником практики).

4.4. Підготовка та розповсюдження наочної інформації про факультет здоров'я та фізичного виховання, спортивних досягненнях студентів факультету (за погодженням з керівником практики).

5. Адміністративно-господарська та фінансова діяльність.

5.1. Вивчення фінансових документів спортивної організації, на базі якої проходить практика.

5.2. Оформлення документації для проведення навчально-тренувальних зборів спортивних змагань, інших спортивно-масових заходів (за погодженням з керівником практики).

5.3. Ознайомлення з порядком складання фінансових звітів про проведення спортивних заходів та відряджень та складання таких звітів за

погодженням з керівником практики.

5.4. Ознайомлення з технологією придбання спортивної форми, інвентарю, обладнання, його списання.

5.5. Ознайомлення з методикою складання угоди на оренду спортивної бази та складання таких угод за погодженням з керівником практики.

6. Методична та наукова робота.

6.1. Вивчення нормативних документів з питань організації навчальної та спортивної роботи.

6.2. Вивчення методичної літератури з організації, проведення та управління навчально-тренувальним процесом.

6.3. Проведення індивідуальних та участь у групових дослідженнях за програмою практики.

6.4. Узагальнення та аналіз даних тестування в процесі тренувальних занять, результатів спортивних змагань.

6.5. Виконання наукової роботи за темою, визначеною науковим керівником дипломної магістерської роботи.

6.6. Участь у роботі тренерської ради (засідання кафедри, педагогічної ради, наради федерації з виду спорту).

6.7. Виступи перед студентами на спортивну тематику.

6.8. Ознайомлення з науковою та навчально-методичною документацією бази практики.

За час проходження виробничої переддипломної практики за спеціальністю студенти-практиканти зобов'язані виконати всі розділи програми у відповідності до індивідуального плану практики. Розрахунок годин за розділами програми корегується керівниками практики з врахуванням особистого досвіду студента, набутих ним навичок, умінь та знань.

У навчально-тренувальному процесі студенти орієнтуються на план роботи викладачів (тренерів) від бази практики. Водночас кожний практикант зобов'язаний проявляти особисту ініціативу і творчість, уникати шаблонів і формалізму в проведенні навчально-тренувальних занять та фізкультурно-спортивних заходів. З цією метою практикант зобов'язаний:

- проводити навчально-тренувальні заняття з студентами різних вікових категорій, різних за своєю фізичною підготовленістю та здоров'ям;
- проводити навчально-тренувальні заняття з спортсменами різних вікових категорій, різних за своєю спортивною підготовленістю;

- планувати проведення занять як в приміщенні, так і на відкритих майданчиках;
- урізноманітнювати зміст занять та методи їх проведення, здійснювати пошук та впроваджувати у навчальний процес студентів новітні технології фізичного виховання;
- застосовувати новітні технології організації тренувального процесу з виду спорту;
- використовувати сучасні методи тренування: змагальний, груповий, індивідуальний та інші;
- приймати участь в агітаційній та роз'яснювальній роботі, в оформленні наочних засобів інформації;
- впроваджувати в навчальний (тренувальний) процес передові наукові та науково-інформаційні технології.

6.3. Керівництво виробничою переддипломною практикою за спеціальністю

Безпосередню відповідальність за організацію практики та контроль за її проведенням покладається на керівника практики від університету (Рис. 7.3.1).

Рис. 7.3.1. Безпосередню відповідальність за організацію практики та контроль за її проведенням покладається на керівника практики від університету.

Керівник практики від університету призначається наказом ректора з числа науково-педагогічних працівників факультету здоров'я та фізичного виховання.

Керівник виробничої переддипломної практики за спеціальністю від університету контролює готовність бази практики до початку її проведення. Він готує проект наказу ректора з проходження практики студентами, письмові направлення на бази практик, бланки щоденників практик. Перед початком практики проводить необхідні організаційні заходи: інструктаж студентів про порядок проведення практики; надає студентам-практикантам необхідну документацію тощо. По закінченню практики керівник проводить диференційований залік, де приймає та оцінює звіти студентів про проходження практики.

До керівництва виробничої переддипломної практики за спеціальністю також залучаються досвідчені викладачі (тренери з виду спорту) від бази практики. Педагогічний та тренерський склад від бази практики забезпечує високу якість виконання кожним студентом його індивідуального плану роботи. Керівник від бази створює студентам необхідні умови роботи. Він відповідальний за проведення інструктажів щодо охорони праці та техніки безпеки.

На керівників від бази покладені обов'язки контролю за проведенням студентами навчально-тренувальних занять, дотриманням правил внутрішнього розпорядку. Свої зауваження та рекомендації керівники від бази практики заносять в журнал обліку проходження виробничої переддипломної практики за спеціальністю.

7.4. Обов'язки студентів-практикантів

Під час виробничої переддипломної практики за спеціальністю на студентів-практикантів покладаються такі обов'язки:

1. До початку практики бути присутнім на консультації, засвоїти мету та завдання практики; отримати інформацію про базу, де проходитиме практика; підготувати програму стажування та всі необхідні документи;
2. За необхідністю пройти медогляд та отримати медичну картку з дозволом роботи у школах чи фізкультурно-спортивних організаціях;
3. Своєчасно прибути на базу практики, доповісти керівнику від бази про прибуття, отримати інструкції про особливості проходження практики в

освітньому чи спортивному закладі, яка є базою практики, ознайомитися з заходами безпеки;

4. В повному обсязі виконати всі завдання, передбачені програмою практики;

5. Вести записи у робочому щоденнику практики за встановленою формою;

6. Вивчити та суворо дотримуватися правил охорони праці, техніки безпеки, виробничої санітарії та гігієни;

7. Нести повну відповідальність за якість своєї роботи та здоров'я студентів чи спортсменів під час занять, спортивних тренувань та спортивних змагань;

8. Своєчасно скласти звіт та диференційований залік з практики.

У разі надання відповідного обґрунтування і дозволу кафедри, деканату та при наявності підписаного договору з базою практики студент може самостійно вибрати для себе місце проходження практики виробничої переддипломної практики за спеціальністю.

Для попередження неправомірних дій та нещасних випадків всю практичну роботу з студентами чи спортсменами студенти-практиканти проводять тільки під наглядом керівників від бази та з їх згоди.

Студенти-практиканти готують до заліку з захисту виробничої переддипломної практики за спеціальністю такі документи:

1. Індивідуальний план роботи на період проходження практики.
2. Звіт про роботу за період проходження практики;
3. Щоденник практики;
4. Плани-конспекти навчально-тренувальних занять;
5. Копії документів проведення спортивних заходів (положення про змагання, наказ на його проведення, протоколи змагань, наказ з підведенням підсумків змагань);
6. Інші документи (за вимогою керівника практики).

7.5. Обов'язки керівника виробничої переддипломної практики за спеціальністю від університету

Керівник виробничої переддипломної практики за спеціальністю від університету зобов'язаний:

1. Підготувати робочу програму практики, критерії оцінювання практики, проект наказу про практику (для денної форми навчання) та проект розпорядження по факультету (для заочної форми навчання), індивідуальні направлення на відповідні бази практик для студентів, щоденники практики для кожного студента;
2. Вивчити програму практики, відвідати базу та підготувати, умови необхідні для початку практичної роботи студентів;
3. Забезпечити проведення необхідних організаційних заходів перед початком практики: провести інструктаж про порядок проходження практики, заходів безпеки, критеріями оцінювання;
4. Забезпечити студентів необхідними документами: направленнями на практику, програмою практики, щоденниками, методичними рекомендаціями ін.;
5. Ознайомити практикантів з порядком звітності щодо виконань завдань практики;
6. У тісному контакті з керівництвом від бази практики забезпечити високу якість її проходження, згідно з програмою;
7. Проводити контроль умов праці студентів та дотримання ними правил техніки безпеки та охорони праці;
8. Проводити контроль виконання студентами-практикантами правил внутрішнього розпорядку та графіків роботи бази практики.
9. У складі комісії, визначеної завідувачем кафедри, та у встановлений розкладом час, забезпечити складання заліку з практики;
10. По завершенню практики подати завідувачу кафедри письмовий звіт про її проведення з особистими зауваженнями та пропозиціями щодо вдосконалення практики.

7.6. Обов'язки керівника виробничої переддипломної практики за спеціальністю від бази

Керівник виробничої переддипломної практики за спеціальністю від бази зобов'язаний:

1. Ознайомити студентів-практикантів з працівниками спортивної установи, інфраструктурою та змістом роботи бази практики;
2. Забезпечити умови для виконання програми практики, в першу чергу, надати доступ студентів до роботи з нормативними, науковими та методичними документами;
3. Ознайомити студентів-практикантів з особливостями проведення учбових (тренувальних) занять та спортивних заходів;
4. Залучати студентів-практикантів до проведення занять, тренувань та

спортивних змагань;

5. Залучати студентів-практикантів до участі у проведенні відкритих та методичних занять;

6. Консультувати студентів-практикантів з усіх питань, що виникають в процесі проходження практики;

7. Надавати письмові характеристики професійним здібностям студентів та оцінку якості виконання ними програми практики.

Головним завданням керівника від бази є створення найбільш сприятливих умов для ефективного виконання студентами програми практики, проведення наукових досліджень за темою магістерської дипломної роботи, забезпечення організаційно-методичної допомоги.

Керівник від бази практики здійснює свою роботу у тісному контакті із керівником практики від університету.

7.7. Форми та методи контролю

Керівники виробничої переддипломної практики за спеціальністю при оцінюванні студентів враховують їх рівень професійних умінь та навичок за такими критеріями:

- повнотою виконання програми практики;
- ефективністю методів і прийомів, які використовував студент для досягнення мети та вирішення завдань практики;
- способами самостійного вирішення проблем, що виникали у процесі проходження практики;
- характером незалежних відгуків студентів чи спортсменів про роботу практиканта та його моральні якості;
- вмінням студентом-практикантом приймати нестандартні та самостійні рішення;
- випадками порушення трудової дисципліни під час проходження практики.

Контроль виконання студентами завдань практики здійснюється керівником практики від університету та керівником від бази практики. Для цього керівники практики проводять оперативний, поточний та підсумковий контроль.

Оперативний контроль проводиться безперервно протягом всієї практики; оперативний контроль передбачає збір інформації про виконання студентом кожного конкретного завдання, передбаченого планом проходження

практики, дотримання вимог трудової та навчальної дисципліни, правил безпеки. Результати оперативного контролю повинні своєчасно доводитися до відому студентів. Важлива інформація може фіксуватися керівником у письмовій формі. Загалом, метою оперативного контролю є оперативне реагування на можливі відхилення практиканта від програми та надання допомоги у своєчасному виправленні помилок.

Поточний контроль проводиться наприкінці виконання того чи іншого розділу програми практики, для прикладу, проведення спортивного змагання, етапу наукового дослідження, ін. Мета поточного контролю – оцінити якість виконаної частини програми та допомогти практикантам провести об'єктивний аналіз її результатів, акцентувавши увагу на позитивних результатах та допущених помилках. З висновками поточного контролю та оцінкою роботи керівники практики повинні одразу ознайомити практикантів.

Підсумковий контроль проводиться по завершенню практики з метою оцінки ефективності виконання програми. Оцінювання ефективності виконання програми практики проводиться у формі диференційованого заліку. Диференційований залік з виробничої переддипломної практики за спеціальністю проводяться комісією, призначеною завідувачем кафедри, до складу якої обов'язково входять 3 особи. Обов'язковими членами комісії є керівник практики від університету та завідувач кафедри. Під час проведення заліку студент-практикант у присутності своєї навчальної групи доповідає про виконану роботу та відповідає на питання членів комісії. При оцінюванні результатів проходження практики враховується відгук керівника від бази, оцінює усний звіт студента про виконану під час практики роботу та перевіряється якість підготовки документів, передбачених планом практики.

До диференційованого заліку з виробничої переддипломної практики за спеціальністю допускаються студенти, які виконали наступні вимоги:

- надали щоденник практики;
- надали позитивну характеристику про проходження практики, підписану відповідальним від бази та затверджену юридичною особою від бази практики (підпис затверджено печаткою);
- надали для перевірки конспекти проведених під час проходження практики занять чи тренувань та письмового матеріалу про виконання завдань практики (копії журналів тренувань, протоколів спортивних змагань, відомостей проведених тестувань, копії наказів та розпоряджень, документів обліку, тощо);

– не отримали серйозних зауважень про порушення трудової дисципліни.

Результати складання диференційованого заліку з захисту виробничої переддипломної практики за спеціальністю оцінюються у відповідності до вимог «Положення про порядок та методику проведення семестрових (курскових) екзаменів і заліків в Ужгородському національному університеті» затвердженого наказом ректора ДВНЗ «УжНУ» №698/01-17 від 08.05.2015 р. Оцінювання проводиться в трьох шкалах оцінок: рейтинговій, ECTS та національній (Таблиця 7.7.1.)

Відповідно до зазначеного Положення, диференційованим заліком вважається форма підсумкового (семестрового) контролю, що полягає в оцінці засвоєння студентом навчального матеріалу з дисципліни, де не передбачено складання екзамену. Диференційованим заліком оцінюються результати захисту виробничої переддипломної практики за спеціальністю.

Залік з виробничої переддипломної практики за спеціальністю виставляється з урахуванням виконаної студентом роботи та на підставі звіту. Оцінка з диференційованого заліку виставляється на підставі результатів захисту студентом звіту перед спеціальною комісією, визначеною кафедрою, за участю керівників практики. В комісії повинно бути не менше трьох осіб.

Таблиця 7.7.1.

Шкали оцінювання: рейтингова, ECTS та національна

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Оцінки за залік з виробничої переддипломної практики за спеціальністю заносяться до екзаменаційних відомостей і залікових книжок студентів.

Студенти, які не з'явилися на залік з практики, за рішенням декана складають його у визначений графіком час. Студентам, які одержали з практики оцінку «незадовільно», може призначатися повторне проходження практики або повторний залік у термін, визначений деканом факультету.

Повторний залік з практики складається з дозволу декана факультету в присутності комісії з трьох осіб, до складу якої обов'язково входять керівник практики від університету і завідувач кафедри.

7.8. Перелік звітних документів для заліку з виробничої переддипломної практики за спеціальністю

До заліку з захисту практики студенти готують такі звітні документи: щоденник практики; відгук керівника від бази практики; копії первинних письмових матеріалів; документи проведення спортивних заходів під час виробничої переддипломної практики за спеціальністю; звіт про педагогічну практику та його презентацію (Рис. 7.8.1).

- 1 • Щоденник практики
- 2 • Відгук керівника від бази практики
- 3 • Копії первинних письмових матеріалів
- 4 • Документи проведення спортивних заходів під час виробничої переддипломної практики за спеціальністю
- 5 • Звіт про педагогічну практику та його презентаці

Рис. 7.8.1. Перелік звітних документів для заліку з виробничої переддипломної практики за спеціальністю.

1. Щоденник практики.

Щоденник практики є звітним документом, має визначенні кафедрою структуру і зміст. У щоденнику студент-практикант у довільній формі занотовує виконану ним роботу. Щоденник ведеться кожним студентом

особисто.

2. Відгук керівника від бази практики.

У відгуку керівник від бази практики дає стислу характеристику та оцінку роботи студента з висновками і пропозиціями.

3. Копії первинних письмових матеріалів.

Студенти представляють копії первинних письмових матеріалів (керівних, організаційних та облікових документів) – розгорнутий план-конспект залікового навчально-тренувального заняття і плани-конспекти проведених навчально-тренувальних занять, план конспект виховного заходу (конспект бесіди, сценарій або положення про проведення змагань), протоколи, відомості, інші копії документів, передбачених програмою практики.

4. Документи проведення спортивних заходів під час практики.

Студенти готують такі копії документів: Положення про проведення змагань з виду спорту; Наказ на проведення спортивних змагань; протоколи змагань; Наказ з підведення підсумків змагань; заявка на участь команди у змаганнях; графік проведення змагань.

5. Звіт про практику та його презентація.

У звіті на титульному аркуші вказується назва ВНЗ, факультету, кафедри, вид практики, прізвище, ім'я по батькові студента, який проходив практику; посади, наукові ступені і вчені звання керівників практикою від ВНЗ та бази.

В основній частині, яка складається з трьох розділів, вказуються: основні відомості про роботу практиканта; результати практики; результати власних наукових досліджень.

У розділі «Основні відомості про роботу практиканта»: зазначаються мета і завдання практики, план і терміни її проходження, методи роботи студента практиканта.

У розділі «Результати практики»: кількість опрацьованої наукової літератури, нормативних документів, посібників; докладний зміст діяльності студента під час проходження практики, зі вказівками на зміст конкретних завдань, проведених заходів, а також на долю участі студента в їх проведенні, на повноту виконання індивідуального плану практику.

У розділі «Результати власних досліджень»: подаються результати досліджень, висновки та рекомендації щодо підсумків дослідницької роботи, а також практичні рекомендації щодо використання результатів наукових досліджень у практичній роботі.

7.9. Критерії оцінювання студентів-практикантів

В таблиці 7.9.1. представлені складові рейтингового оцінювання залікового модульного контролю. До складових рейтингового оцінювання залікового модульного контролю належать: оцінка за щоденник практики; відгук керівника від бази практики; оцінка первинних письмових матеріалів; оцінка документів проведених спортивних заходів під час виробничої тренерської практики; оцінка за презентацію звіту.

Таблиця 7.9.1.

Складові рейтингового оцінювання залікового модульного контролю

Показники	Бали
1. Оцінка за щоденник практики	0-20
2. Відгук керівника від бази практики	0-20
3. Оцінка первинних письмових матеріалів	0-20
4. Оцінка документів проведених спортивних заходів під час практики	0-20
5. Оцінка за презентацію звіту	0-20
Залікова рейтингова оцінка	0-100

Критерії оцінювання якості оформлення щоденника з виробничої переддипломної практики за спеціальністю

18-20 балів - щоденник з практики за профілем майбутньої спеціальності оформлений у відповідності до всіх вимог, його зміст повністю відображає результати виконання завдань практики;

15-17 балів - щоденник оформлений у відповідності до вимог, його зміст достатньо повно відображає результати виконання основних завдань практики;

12-14 балів - щоденник оформлений у відповідності до вимог, але його зміст не достатньо відображає результати виконання основних завдань практики;

0-11 балів - щоденник наближено відображає результати виконання основних завдань практики, або він не наданий для перевірки та оцінювання.

Критерії оцінювання відгуку керівника від бази практики

18-20 балів - відгуку керівника від бази практики містить позитивну характеристику роботи студента та високу оцінку його професійним якостям;

15-17 балів - відгуку керівника від бази практики містить загалом позитивну характеристику роботи студента та задовільну оцінку його професійним якостям;

12-14 балів - відгуку керівника від бази містить загалом позитивну характеристику роботи студента з зазначенням окремих недоліків та посередню оцінку його професійним якостям;

0-11 балів - відгуку керівника від бази практики містить негативну характеристику студента з зазначенням недоліків в його роботі та незадовільну оцінку його професійним якостям.

Критерії оцінювання первинних письмових матеріалів

18-20 балів - представлено копії первинних письмових матеріалів в повному об'ємі; документи оформлені відповідно до вимог стандартів державного діловодства;

15-17 балів - представлено копії первинних письмових матеріалів в повному об'ємі; документи оформлені відповідно до вимог стандартів державного діловодства але містять деякі неточності;

12-14 балів - представлено копії первинних письмових матеріалів в повному об'ємі; документи оформлені не у відповідності до вимог стандартів державного діловодства але містять деякі неточності;

0-11 балів - представлено не всі копії первинних письмових матеріалів; документи оформлені з значними відхиленнями від вимог стандартів державного діловодства; або документів не було представлено.

Критерії оцінювання документів проведених спортивних заходів під час виробничої переддипломної практики за спеціальністю

18-20 балів - представлено копії документів проведених спортивних заходів в повному об'ємі; документи оформлені відповідно до державних стандартів та правил проведення спортивних змагань;

15-17 балів - представлено копії документів проведених спортивних заходів в повному об'ємі; документи оформлені відповідно до державних стандартів та правил проведення спортивних змагань але деякі з них містять неточності;

12-14 балів - представлено копії документів проведених спортивних заходів в повному об'ємі; оформлення документів не відповідає встановленим стандартам та правилам проведення спортивних змагань;

0-11 балів - представлено не всі копії документів проведених спортивних заходів; оформлення документів не відповідає встановленим стандартам та

правилам проведення спортивних змагань; або документів не було представлено.

Критерії оцінювання презентації звіту з педагогічної практики в школі представлені в таблиці 7.9.2.

Таблиця 7.9.2.

Критерії оцінювання презентації звіту з виробничої переддипломної практики за спеціальністю

Оцінка	Критерії оцінювання
Відмінно (18-20 балів)	Студент у повному обсязі доповів про виконання програми практики та зачитав схвальний відгук керівника від бази практики. Під час захисту виявив всебічні, глибокі теоретичні та методологічні знання побудови навчально-тренувального процесу та вміння вирішувати типові завдання професійної діяльності викладача (тренера з обраного виду спорту). Виявив методичні вміння і навички складання та оформлення робочої документації.
Добре (15-17 балів)	Студент у повному обсязі доповів про виконання програми практики та зачитав схвальний відгук керівника від бази практики. Під час захисту виявив достатньо глибокі знання побудови навчально-тренувального процесу, вміння вирішувати типові завдання професійної діяльності викладача (тренера з обраного виду спорту). Виявив достатні вміння і навички складання та оформлення робочої документації.
Задовільно (12-14 балів)	Студент не впевнено доповів про виконання програми практики та зачитав схвальний відгук керівника від бази практики. Під час захисту виявив не достатньо глибокі знання з основ побудови навчально-тренувального процесу та задовільну здатність вирішувати типові завдання професійної діяльності викладача (тренера з обраного виду спорту).
Незадовільно (0-11 балів)	Студент не виконав програму практики.

Для оцінки презентації звіту з виробничої переддипломної практики за спеціальністю використовується двадцятибальна шкали оцінювання. Загальна оцінка, яку може отримати студент за презентацію свого звіту під час заліку з захисту практики, не перевищує 20 балів.

7.10. Методика оцінювання роботи студентів в період виробничої переддипломної практики за спеціальністю

Методика оцінювання планів-конспектів уроків чи навчально-тренувальних занять:

5 балів виставляється студенту-практиканту в тому випадку, якщо він при складанні плану-конспекту заняття з фізичного виховання (тренувального заняття) передбачив таке:

1) записав завдання заняття з фізичного виховання (тренувального заняття), враховуючи вікові особливості та рівень підготовленості студентів;

2) зазначив пріоритетний розвиток фізичних якостей для заняття з фізичного виховання (тренувального заняття) та оптимальний об'єм фізичного навантаження;

3) вказав адекватні методи фізичного виховання студентів (спортсменів);

4) передбачив місця проведення заняття з фізичного виховання (тренувального заняття), необхідне обладнання та конкретні засоби навчання для окремого заняття;

5) в плані-конспекті заняття з фізичного виховання (тренувального заняття) зазначив його розділи, засоби і тривалість кожного розділу заняття;

6) описав детально зміст заняття з фізичного виховання (тренувального заняття);

7) передбачив нестандартні педагогічні ситуації, які можуть виникати під час проведення заняття з фізичного виховання (тренувального заняття), можливі ускладнення та шляхи їх вирішення;

8) надав список наукової, методичної літератури, яка була використана під час написання плану-конспекту заняття з фізичного виховання (тренувального заняття).

4 бали виставляється студенту-практиканту в тому випадку, якщо він при складанні плану-конспекту заняття з фізичного виховання (тренувального заняття) передбачив таке:

1) записав завдання заняття з фізичного виховання (тренувального заняття), враховуючи вікові особливості студентів;

- 2) зазначив пріоритетний розвиток фізичних якостей для заняття з фізичного виховання (тренувального заняття);
- 3) вказав методи фізичного виховання студентів (спортсменів);
- 4) передбачив місця виконання спортивних вправ, необхідне обладнання та конкретні засоби навчання;
- 5) в плані-конспекті заняття з фізичного виховання (тренувального заняття) зазначив його розділи, засоби і тривалість кожного розділу тренувального заняття;
- 6) описав достатньо детально зміст заняття з фізичного виховання (тренувального заняття).
- 7) надав список наукової, методичної літератури, яка була використана під час написання плану-конспекту.

3 бали виставляється студенту-практиканту в тому випадку, якщо він при складанні плану-конспекту заняття з фізичного виховання (тренувального заняття) передбачив таке:

- 1) записав завдання заняття з фізичного виховання (тренувального заняття);
- 2) зазначив пріоритетний розвиток фізичних якостей під час заняття з фізичного виховання (тренувального заняття);
- 3) вказав методи фізичного виховання студентів (спортсменів);
- 4) в плані-конспекті заняття з фізичного виховання (тренувального заняття) зазначив його розділи, засоби і тривалість кожного розділу тренувального заняття;
- 5) описав не достатньо детально зміст заняття з фізичного виховання (тренувального заняття).
- 6) надав список наукової, методичної літератури, яка була використана під час написання плану-конспекту.

2 бали виставляється студенту-практиканту в тому випадку, якщо він при складанні плану-конспекту заняття з фізичного виховання (тренувального заняття) передбачив таке:

- 1) не записав завдання заняття з фізичного виховання (тренувального заняття) в повному об'ємі;
- 2) не зазначив пріоритетний розвиток фізичних якостей для заняття з фізичного виховання (тренувального заняття);
- 3) в плані-конспекті заняття з фізичного виховання (тренувального заняття) зазначив його розділи, засоби і тривалість кожного розділу заняття;
- 4) описав не достатньо зміст заняття з фізичного виховання (тренувального заняття).

5) не надав список наукової, методичної літератури, яка була використана під час написання плану-конспекту.

1 бал виставляється студенту-практиканту в тому випадку, якщо він при складанні плану-конспекту заняття з фізичного виховання (тренувального заняття) фізичної культури передбачив таке:

1) не записав завдання заняття з фізичного виховання (тренувального заняття);

2) не зазначив пріоритетний розвиток фізичних якостей під час заняття з фізичного виховання (тренувального заняття);

3) в плані-конспекті заняття з фізичного виховання (тренувального заняття) зазначив його розділи, засоби і тривалість кожного розділу заняття, але припустився помилок;

4) описав не достатньо зміст заняття з фізичного виховання (тренувального заняття).

5) не надав список наукової, методичної літератури, яка була використана під час написання плану-конспекту.

0 балів виставляється студенту-практиканту в тому випадку, якщо він не підготував плану-конспекту заняття з фізичного виховання (тренувального заняття).

Методика оцінювання проведення студентами-практикантами заняття з фізичного виховання (тренувального заняття):

5 балів виставляється студенту, якщо заняття з фізичного виховання (тренувальне заняття) або його частини проведено на високому організаційно-методичному рівні; на занятті (тренуванні) обґрунтовано висувались і ефективно розв'язувались освітні, оздоровчі та виховні завдання; раціонально застосовувались новітні методи навчання та прийоми мотивації студентів (спортсменів) з урахуванням їх вікових і особистісних характеристик; підтримувалась на належному рівні навчальна дисципліна; було проявлено творчу ініціативність у використанні дидактичного матеріалу; проведено на належному рівні підсумки заняття з фізичного виховання (тренувального заняття);

4 бали - виставляється студенту, якщо заняття з фізичного виховання (тренувальне заняття) або його частини проведено на організаційно-методичному рівні; на занятті (тренуванні) доводились і ефективно розв'язувались освітні, оздоровчі та виховні завдання; раціонально

застосовувались методи навчання та прийоми мотивації студентів (спортсменів) з урахуванням їх вікових і особистісних характеристик; підтримувалась на належному рівні навчальна дисципліна; було проявлено ініціативність у використанні дидактичного матеріалу; проведено на належному рівні підсумки заняття з фізичного виховання (тренувального заняття);

3 бали - виставляється студенту, якщо заняття з фізичного виховання (тренувальне заняття) або його частини проведено на задовільному організаційно-методичному рівні; на занятті (тренуванні) доводились і розв'язувались освітні, оздоровчі та виховні завдання; застосовувались сучасні методи навчання студентів (спортсменів) з урахуванням їх вікових і особистісних характеристик; підтримувалась на належному рівні навчальна дисципліна; було проявлено ініціативність у використанні дидактичного матеріалу; проведено підсумки заняття;

2 бали - виставляється студенту, якщо заняття з фізичного виховання (тренувальне заняття) або його частини проведено на задовільному організаційно-методичному рівні; на занятті (тренуванні) не ефективно розв'язувались освітні, оздоровчі та виховні завдання; застосовувались методи навчання студентів (спортсменів) без урахуванням їх вікових і особистісних характеристик; навчальна дисципліна підтримувалась не на належному рівні; не було проявлено ініціативність у використанні дидактичного матеріалу; проведено підсумки заняття;

1 бал - виставляється студенту, якщо заняття з фізичного виховання (тренувальне заняття) або його частини проведені на недостатньому організаційно-методичному рівні;

0 балів - виставляється студенту, якщо заняття з фізичного виховання (тренувальне заняття) або його частини не були проведені.

7.11. Взірці документів для заліку з захисту виробничої переддипломної практики за спеціальністю

Документ А.

ХАРАКТЕРИСТИКА

на студента-практиканта _____
(прізвище, ім'я та по батькові)

Студента ___-го курсу факультету здоров'я та фізичного виховання ДВНЗ «УжНУ», який проходив виробничу переддипломну практику за спеціальністю на базі _____
в період з _____ до _____ 201__ року

Загальні дані про студента-практиканта, його теоретичну, методичну та практичну підготовку:

- мотивація студента-практиканта до практики, його навчальна дисципліна, сумлінність, ініціативність, активність і самостійність в роботі;
- наявність знань, умінь і навичок при складанні навчальної документації, планування всіх форм роботи, звітних документів;
- педагогічні навички в проведенні навчально-тренувальних занять, уміння організувати самостійну роботу;
- вміння оцінювати й врахувати рівень фізичного розвитку і фізичної підготовленості вікові та індивідуальні особливості;
- організаційні здібності, вміння підготувати і провести спортивні заходи, проводити виховну і агітаційно-пропагандистську роботу;
- схильність до наукової, аналітичної діяльності; володіння сучасними методами наукових досліджень, знання інтернет технологій;
- уміння використовувати у педагогічній роботі сучасні наукові досягнення, знання наукової літератури, спеціалізованих періодичних видань; вміння оцінити сучасний стан розвитку сфери спортивного тренування;
- вміння студента-практиканта критично оцінити проведену роботу, врахувати і виправити допущені помилки;
- інші особисті якості та властивості, проявлені в період практики, які характеризують його професійну підготовку і майбутню навчально-тренувальну діяльність.

Студент (ка) _____ обсяг програми виробничої переддипломної практики за спеціальністю виконав (ла) повністю і вчасно. По завершенню навчання здатен(на) обіймати посаду тренера з _____ виду спорту.

Оцінка за тренерську практику: _____.

Підписи:

Керівник
(печатка)

(підпис) (прізвище, ініціали)

Тренер-керівник бази практики

(підпис) (прізвище, ініціали)

**План-конспект
навчально-тренувального заняття № __**

Тема: _____

Мета: _____

Група _____

Дата проведення «__» _____ 201_ р.

Місце проведення: _____

Завдання : 1. _____

2. _____

3. _____

Інвентар та обладнання : _____

Оцінка за конспект: _____

Оцінка за проведення: _____

№	Зміст	Дозування (хв.)	Організаційно методичні вказівки
I.	Підготовча частина		
1.1.	_____		
1.2.	_____		
II.	Основна частина		
2.1.	_____		
2.2.	_____		
2.3.	_____		
III.	Заключна частина		
3.1.	_____		
3.2.	_____		

Список використаної літератури

1.

2.

3.

Студент-практикант _____

Підпис

(_____)

Прізвище, ініціали

Індивідуальний план роботи з виробничої переддипломної практики за спеціальністю

студента 2-го курсу магістратури ФЗФВ ДВНЗ «УжНУ»

_____ (прізвище, ім'я, по-батькові)

в період з « ____ » _____ до « ____ » _____ 201__

м. Ужгород

Види роботи	Термін виконання	Відмітка про виконання
1. Організаційна робота. 1.1 1.2.....		
2. Навчально-тренувальна робота. 2.1 2.2.....		
3. Виховна робота. 3.1 3.2.....		
4. Профорієнтаційна робота. 4.1 4.2.....		
5. Адміністративно-господарська та фінансова діяльність. 5.1 5.2.....		
6. Методична робота 6.1 6.2....		

Студент-практикант _____

Підпис

(_____)

Прізвище, ініціали

**Варіант аналізу плану-конспекту заняття з фізичного виховання
(тренувального заняття)**

Аналіз завдань заняття з фізичного виховання (тренувального заняття):

- а) відповідність заняття з фізичного виховання (тренувального заняття) робочому плану вчителя (тренера), умовам проведення;
- б) правильність формулювання завдань заняття з фізичного виховання (тренувального заняття);
- в) відповідність оформлення плану-конспекту заняття з фізичного виховання (тренувального заняття) рекомендованій формі.

Аналіз графи "Зміст":

- а) проводиться правильність запису вправ (термінологія);
- б) визначається відповідність якості та кількості вправ у підготовчій частині заняття з фізичного виховання (тренувального заняття) до сформульованих завдань, їх відповідність руховим можливостям студентів (спортсменів), чи забезпечують ці вправи загальну функціональну готовність до виконання основної частини навчально-тренувального заняття;
- в) в основній частині проводиться аналіз змісту та якості вибраних вправ, наявність основних і допоміжних вправ, чи забезпечують вони вирішення завдань заняття з фізичного виховання (тренувального заняття);
- г) у заключній частині конспекту проводиться аналіз того, чи забезпечують застосовані засоби відновлення організму.

Аналіз графи "Дозування":

- а) доцільність дозування фізичного навантаження згідно з методичними рекомендаціями щодо розвитку рухових якостей;
- б) методична доцільність розподілу часу на вирішення завдань заняття з фізичного виховання (тренувального заняття).

Аналіз графи "Організаційні і методичні вказівки":

- а) визначається наявність та доцільність записів про методи організації студентів (спортсменів);
- б) визначається доцільність використання засобів (фізичних вправ) заняття з фізичного виховання чи тренування;
- в) визначається доцільність інтервалів відпочинку,;
- г) визначається характер виконання фізичних вправ (темп, швидкість, амплітуда) та ін.

**Варіант аналізу проведеного студентом заняття з фізичного виховання
(тренувального заняття)**

Аналіз проведення заняття з фізичного виховання (тренувального заняття) передбачає оцінювання реалізації оздоровчих, освітніх та виховних завдань.

Аналіз вирішення освітніх завдань включає:

- а) загальну ефективність виконання освітніх завдань в навчально-тренувальному процесі;
- б) відповідність застосованих на навчально-тренувальному занятті засобів тренування до зазначених у конспекті засобів;
- в) відповідність застосованих методів навчання фізичній готовності та стану здоров'я студентів (спортсменів);
- г) якість демонстрації вправ та супровідних пояснень;
- д) знання спеціальної (спортивної) термінології;
- е) використання допоміжних та підготовчих вправ, методика страхування, надання допомоги.

Аналіз вирішення оздоровчих завдань включає:

- а) відповідність дозування фізичного навантаження віковим та психологічним можливостям студентів (спортсменів);
- б) наявність диференційованого підходу в процесі заняття з фізичного виховання (тренування) з урахуванням рівня фізичного розвитку, фізичної підготовленості та стану здоров'я студентів (спортсменів);
- в) тривалість інтервалів відпочинку під час повторного виконання вправ та їх методична виправданість;
- г) відповідність інвентарю та обладнання, що використовується на тренуванні, віковим особливостям контингенту;
- д) надання індивідуальних рухових завдань студентам (спортсменам) для самостійної роботи.

Аналіз вирішення виховних завдань включає:

- а) оцінка діяльності практиканта стосовно виховання у студентів (спортсменів) почуття колективізму, товариської допомоги, самостійності, критичного ставлення до своїх успіхів і невдач;
- б) дотримання вимог навчальної (трудової) дисципліни;
- в) рівень вимогливості та об'єктивність ухвалення дисциплінарних рішень.

ЗВІТ

 прізвище, ім'я, по батькові

 про проходження виробничої переддипломної практики за спеціальністю в
 період з _____ по _____ 20 ____ р.

м. Ужгород

№ з/п	Зміст виконаних робіт	Результат
<i>I. Організаційна робота</i>		
1.	Участь в зборах, семінарських заняттях, конференціях (загальна кількість)	
2.	Знайомство з спортивною базою та працівниками кафедри, ДЮСШ, СДЮСШОР (список приміщень, інвентарю, обладнання, список працівників, контактні телефони)	
3.	Проведення бесіди з керівником бази практики, завідувачем кафедри, викладачем, старшим тренером, тренерами (кількість бесід)	
4.	Вивчено нормативних документів та документів планування навчально-тренувального процесу (список вивчених документів)	
5.	Прийнято участь у підготовці документів планування навчально-тренувального процесу (список підготовлених документів)	
<i>II. Навчально-тренувальна робота</i>		
6.	Підготовлено поурочних робочих планів (кількість планів)	
7.	Складено планів-конспектів навчально-тренувальних занять (кількість планів-конспектів)	
8.	Проведено спостережень відкритих навчально-тренувальних занять (кількість занять)	
9.	Проведено педагогічний аналіз навчально-тренувального заняття (кількість занять)	
10.	Проведено навчально-тренувальних занять в ролі помічника чи асистента(кількість занять)	
11.	Проведено навчально-тренувальних занять в ролі тренера чи викладача (кількість занять)	
12.	Проведено тестування фізичної підготовленості студентів чи спортсменів (кількість осіб)	

III. Виховна робота		
13.	Надано допомогу в проведенні фізкультурно-оздоровчих та рекреаційних заходів (кількість заходів)	
14.	Проведено індивідуальних бесід з студентами чи спортсменами (кількість бесід)	
IV. Профорієнтаційна робота		
15.	Проведено опитування чи анкетування з виявлення інтересів до занять спортом в ЗОШ (кількість класів)	
16.	Залучення нових учнів ЗОШ до занять з виду спорту (кількість учнів)	
17.	Підготовлено та розповсюджено наочної інформації про факультет здоров'я та фізичного виховання (кількість опублікованих в ЗМІ повідомлень, інтерв'ю)	
18.	Зустрічі з випускниками ЗОШ та проведені бесіди про ФЗФВ (кількість виступів перед випускниками ЗОШ)	
V. Адміністративно-господарська та фінансова діяльність		
19.	Ознайомлено з порядком складання фінансових звітів про проведення спортивних заходів (+ або -)	
20.	Ознайомлено з технологією придбання спортивної форми, інвентарю, обладнання, його списання (+ або -)	
21.	Ознайомлено з методикою складання угоди на оренду спортивної бази (+ або -)	
22.	Ознайомлено з порядком підготовки спортивних команд до відряджень (+ або -)	
VI. Методична та наукова робота		
23.	Вивчено методичних документів з організації педагогічної чи тренерської роботи (назви документів)	
24.	Вивчено методичних посібників з питань організації, проведення та управління навчально-тренувальним процесом і тренерською діяльністю (назви методичних посібників)	
25.	Участь у роботі засідання кафедри, тренерської ради, федерації з виду спорту	
26.	Узагальнення та аналіз даних тестування фізичної підготовленості, показників здоров'я, антропометрії (назви тестів, основні результати висновки)	

Студент-практикант _____

Підпис

(_____)

Прізвище, ініціали

ЗАТВЕРДЖУЮ
начальник управління
молоді та спорту
Закарпатської ОДА
_____ В.Й.Ерфан
“ _____ ” січня 2019 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ
директор
Ужгородської ДЮСШ
_____ А.І. Млинарський
“ _____ ” січня 2019 р.

ПОЛОЖЕННЯ

про проведення змагань з легкої атлетики на першість Закарпатської області до Дня працівника фізичної культури

1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ

1.1. Спортивні командно-особистісні змагання з легкої атлетики серед збірних команд міст і районів Закарпатської області проводяться за планом Ужгородської ДЮСШ з метою відзначення Дня працівника фізичної культури.

1.2. Головні завдання змагань:

- привернути увагу громадян до занять спортом;
- сприяти загартуванню та оздоровленню школярів та студентської молоді засобами фізичної культури і спорту;
- популяризувати серед громадян міста Ужгорода та населення Закарпаття здоровий спосіб життя.

3. МІСЦЕ І ТЕРМІНИ ПРОВЕДЕННЯ

2.1. Змагання з легкої атлетики проводитимуться на базі спортивного комплексу «Юність» (Ужгород, вул. _____ (тел. (031-22) 61-29-78) 8 січня 2019 р. Початок змагань: 10.00 годині.

4. КЕРІВНИЦТВО ТА ФІНАНСУВАННЯ

3.1. Безпосереднє керівництво змаганнями здійснюється Управлінням молоді та спорту Закарпатської ОДА.

3.2. Управління у справах фізичної культури і спорту Закарпатської ОДА несе витрати на придбання одного кубка, 18 грамот для переможців, оплату харчування суддів та медичне обслуговування змагань, придбання протоколів.

3.3. Управління у справах фізичної культури і спорту при МОН України надає для проведення змагань бігові доріжки стадіону «Авангард», роздягальні для учасників та забезпечує гучномовною апаратурою.

3.4. Проїзд, розміщення та харчування учасників за рахунок відряджуючої організації.

4. УМОВИ ПРОВЕДЕННЯ ЗМАГАНЬ

4.1. Командно-особистісні змагання з легкої атлетики на першість Закарпатської області проводимуться за правилами змагань; для I дорослого розряду, КМС та МС до оцінок надаються коефіцієнти відповідно 1,1, 1,2 та 1,3.

4.2 Змагання серед чоловіків проводимуться на 6 видів легкої атлетики; серед жінок - з 4 видів легкої атлетики.

5. ВИМОГИ ДО КОМАНД ТА УЧАСНИКІВ

5.1. До участі у змаганнях допускаються збірні команди міст і районів Закарпатської області. До складу команд входять школярі старших класів віком від 16 до 18 років, які включені до заявки на участь, підписаної директором ДЮСШ, мають при собі відповідні посвідчення про належність до спортивної школи;

5.3. Склад команди згідно заявки - до 6 чоловік (3 жінки та 3 чоловіка). Заліковими у командній першості є по чотири кращих результати з кожного виду легкої атлетики.

6. ПОРЯДОК ВИЗНАЧЕННЯ ПЕРЕМОЖЦІВ

6.1. Місця серед команд визначатимуться за максимальною сумою балів, отриманих всіма заліковими учасниками з врахуванням коефіцієнтів.

6.2. Особистісна першість визначатиметься в кожному із заявлених видів легкої атлетики у фінальних змаганнях з естафети 4x100 м.

7. ПІДВЕДЕННЯ ПІДСУМКІВ ТА НАГОРОДЖЕННЯ

7.1 Нагородження трьох команд переможців кубками, медалями і грамотами проводять організатори змагань одразу після закінчення змагань.

7.2. Нагородження переможців особистої першості в кожному розряді медалями, грамотами, цінними призами проводиться по закінченню фінальних змагань.

ВЗІРЕЦЬ НАКАЗУ НА УЧАСТЬ СПОРТИВНОЇ КОМАНДИ У ЗМАГАННЯХ
З ЛЕГКОЇ АТЛЕТИКИ

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

НАКАЗ

17.01.2019 р.

м. Ужгород

№ 19-Р

Про організацію та участь спортивної команди ДВНЗ «УжНУ» у чемпіонаті міста Ужгорода з легкої атлетики

У відповідності з Планом-календарем 2019 року федерації легкої атлетики міста Ужгорода , а також для широкого залучення студентів університету до участі у спортивних змаганнях

НАКАЗУЮ

1. Організувати збірну команду УжНУ з легкої атлетики у складі 6 студентів і прийняти участь у чемпіонаті міста з цього виду змагань.
2. Відповідальним за організацію заходу призначити завідувача кафедри фізичного виховання І.Маріонду; старшим команди – викладача кафедри фізичного виховання і спорту Ф. Яровського.
3. Лікарю О. Желізняк забезпечити медичне обслуговування гравців під час змагань.
4. Для організованого виїзду учасників до місць змагань виділити автотранспорт.
5. Головному бухгалтеру передбачити кошторис розходів на оплату суддівства, транспорту, придбання спортивної екіпіровки, прання та поладження спортивної форми, нагороди кращим гравцям.
6. Контроль за виконання наказу покласти на проректора з виховної роботи.

Ректор

Смоланка

Наказ підготував І.Маріонда

Навч. частина, бухгалтерія, каф. фіз. виховання і спорту, деканати

**ВЗІРЕЦЬ ЛИСТА-ЗАЯВКИ НА УЧАСТЬ У ЗМАГАННЯХ З ЛЕГКОЇ
АТЛЕТИКИ**

Затверджую
Директор ДЮСШ міста Ужгорода
І.С.Каменяш
“ _____ ” квітня 2019 року

Лист-заявка
на участь спортивної команди ДЮСШ в чемпіонаті міста Ужгорода з
легкої атлетики

№ п. п	Прізвище та ім'я	Рік народження	Спорт. розряд	Примітки	Допуск лікаря
1	Шкура Валерій	1980	1		<i>допущений</i>
2	Габор Микола	1980	1		<i>допущений</i>
3	Мовнар Мар'ян	1979	2		<i>допущений</i>
4	Шпак Вікторія	1980	3		<i>допущена</i>
5	Горзов Вікторія	1980	3		<i>допущена</i>
6	Дворник Мар'яна	1980	3		<i>допущена</i>

Представник команди _____
Капітан команди _____
Лікар _____

О. Бабанін
В. Шкура
О. Желізняк

**ПЕРЕЛІК ОСНОВНИХ ДОКУМЕНТІВ
ДЛЯ ПРОВЕДЕННЯ СПОРТИВНИХ ЗМАГАНЬ**

1. Положення про проведення змагань
2. Наказ на проведення змагань
3. Оголошення про змагання
4. Програма змагань
5. Графік проведення змагань
6. Склад суддівських бригад
7. Пам'ятки суддям з витягом із правил суддівства змагань
8. Листи-заявки на участь команд у змаганнях
9. Робочі протоколи по видам багатоборства
10. Зведений протокол змагань особистої та командної першості;
11. Звіт головного судді про змагання.
12. Підсумковий наказ про проведені змагання.
13. Прес-реліз з повідомленням про результати змагань для засобів масової інформації
14. *(інші документи готуються за необхідністю)*

ДОГОВІР №__

про проведення практики студентів

факультету _____

Державного вищого навчального закладу «Ужгородський національний
університет»

«__» _____ 20__ р.

Місто Ужгород

Ми, що нижче підписалися, з однієї сторони, факультет

Державного вищого навчального закладу «Ужгородський національний університет» в особі декана факультету _____ що діє на підставі Положення про факультет Державного вищого навчального закладу «Ужгородський національний університет», і, з другої сторони (назва підприємства, організації, установи) (надалі - База практики) в особі _____, діючого на підставі (посада, прізвище та ініціали) _____ (далі - сторони), уклали між собою договір: (статут підприємства, розпорядження, доручення)

1. База практики зобов'язується:

1.1. Прийняти студентів (список додається у направленні) на проходження практики згідно з графіком навчального процесу:

№ з/п	Напрямок підготовки/ спеціальність	Курс	Вид практики	Кількість студентів	Термін практики (початок - кінець)

1.2. Призначити наказом кваліфікованих фахівців для керівництва практикою.

1.3. Створити належні умови для виконання студентами програми практики, не допускати їх використання до виконання робіт, що не відповідають програмі практики та майбутньому фаху.

1.4. Забезпечити студентам умови безпечної праці на конкретному робочому місці. Проводити обов'язкові інструктажі з охорони праці: вступний та на робочому місці. У разі потреби навчати студентів-практикантів безпечних методів праці.

1.5. Надати студентам можливість користуватися матеріально-технічними засобами та інформаційними ресурсами, необхідними для виконання програми практики.

1.6. Забезпечити облік виходів на роботу студентів-практикантів. Про всі порушення трудової дисципліни, внутрішнього розпорядку та про інші порушення повідомляти вищий навчальний заклад.

1.7. Після закінчення практики надати характеристику на кожного студента-практиканта, в котрій відобразити виконання програми практики, якість підготовленого ним звіту тощо.

1.8. Надавати студентам можливість збору усієї необхідної інформації для написання курсових та дипломних робіт (проектів) за результатами діяльності підприємства, що відповідають програмі практики і не становлять комерційної таємниці.

2. Вищий навчальний заклад зобов'язується:

2.1. До початку практики надати Базі практики для погодження витяг з робочої програми практики, а не пізніше ніж за тиждень - список студентів, яких направляють на практику.

2.2. Призначити керівниками практики кваліфікованих викладачів.

2.3. Забезпечити дотримання студентами трудової дисципліни і правил внутрішнього трудового розпорядку. Брати участь у розслідуванні комісією Базі практики нещасних випадків, якщо вони сталися зі студентами під час проходження практики.

2.4. Не розголошувати використану студентами інформацію про діяльність Базі практики.

3. Відповідальність сторін за невиконання договору:

3.1. Сторони відповідають за невиконання покладених на них обов'язків щодо організації і проведення практики згідно із законодавством про працю в Україні.

3.2. Усі суперечки, що виникають між сторонами за договором, вирішуються у встановленому порядку.

3.3. Договір набуває сили після його підписання сторонами і діє до кінця практики згідно з календарним планом.

3.4. Договір складено у двох примірниках: один для Базі практики, один для Університету.

Юридичні адреси та підписи сторін

Державний вищий навчальний
заклад
«Ужгородський національний
університет»
Адреса: 88000, м. Ужгород, вул.
Підгірна, 46

(підпис) (посада, прізвище та ініціали)

М.П

« ___ » _____ 20__ р.

База практики:

Адреса: _____

(підпис) (прізвище та ініціали)

М.П « ___ » _____ 20__ р.

7.12. Перелік контрольних питань для заліку з захисту виробничої переддипломної практики за спеціальністю

1. Назвати вимоги до спеціаліста з фізичного виховання, тренера з виду спорту.
2. Розкрити зміст діяльності тренера з виду спорту на етапі спеціальної підготовки у тренувальному процесі.
3. Розкрити суть спортивних змагань та змагальної діяльності в обраному виді спорту.
4. Назвати основні документи, необхідні для підготовки і проведення спортивних змагань з виду спорту.
5. Пояснити, з яких розділів складається заявка на участь у змаганнях і порядок її оформлення.
6. Оформити відповідну документацію для відрядження команди (спортсменів) для участі у змаганнях або навчально-тренувальних зборах.
7. Оформити документи звіту про відрядження команди чи окремих спортсменів на змагання або навчально-тренувальні збори.
8. Назвати функціональні обов'язки представника команди на спортивних змаганнях.
9. Скласти перелік інвентарю та обладнання, необхідних для проведення навчально-тренувального процесу.
10. Назвати методи визначення рівня функціональної підготовленості спортсменів групи, закріпленої за студентом-практикантом.
11. Назвати контрольні вправи і тести, що застосовуються при відборі учнів для занять з виду спорту.
12. Скласти форму індивідуального щоденника тренувального процесу спортсмена, пояснити порядок його ведення та аналізу даних.
13. Розкрити схему положення про змагання з виду спорту міського чи районного рівня та зміст його розділів.
14. Розкрити методику планування (побудови) тренувального процесу у макроциклі з обраного виду спорту для спортсменів-розрядників.
15. Розкрити методику планування (побудови) тренувального процесу в мезоциклі з обраного виду спорту для спортсменів-розрядників.
16. Дати характеристику основної документації обліку роботи тренера.
17. Назвати мету, завдання, засоби, методи і принципи тренувального процесу з обраного виду спорту.
18. Назвати необхідні документи для оформлення спортивних розрядів та звань.
19. Розкрити схему проведення семінару з підготовки суддів з виду спорту.

20. Розкрити сутність і зміст структури підготовки спортсмена (фізична, технічна, тактична, психічна, теоретична).
21. Розкрити теоретичні, методичні та організаційні основи планування, обліку, організації та контролю навчально-тренувального процесу.
22. Пояснити, як і з якою метою робиться педагогічний аналіз навчально-тренувального заняття.
23. Назвати розділи кошторису на проведення навчально-тренувальних зборів чи участі у змаганнях.
24. Пояснити, як скласти відомість на видачу талонів на харчування та добових учасникам на навчально-тренувальних зборах чи у відрядженні.
25. Охарактеризувати порядок придбання, видачі та списання спортивного одягу та інвентарю.
26. Охарактеризувати структуру плану-конспекту навчально-тренувального заняття.
27. Розкрити основні напрями роботи головної суддівської колегії спортивного змагання з виду спорту.
28. Охарактеризувати навчальну програму з виду спорту для ДЮСШ.
29. Охарактеризувати навчальну програму з виду спорту для ШВСМ.
30. Дати практичні рекомендації до показників навантаження одного тренувального заняття юних спортсменів.
31. Дати характеристику перспективного, поточного і оперативного планування тренувального процесу з обраного виду спорту.
32. Дати характеристику етапного, поточного і оперативного контролю тренувального процесу з обраного виду спорту.
33. Охарактеризувати етап початкової підготовки у побудові тренувального процесу.
34. Охарактеризувати етап попередньої базової підготовки в побудові тренувального процесу.
35. Охарактеризувати етап спеціалізованої базової підготовки в побудові тренувального процесу.
36. Розкрити функціональні обов'язки тренера на спортивних змаганнях з виду спорту.
37. Назвати всі документи планування навчально-тренувального процесу в ДЮСШ чи інших спортивних організаціях.
38. Назвати вимоги до викладача фізичного виховання ЗВО.
39. Розкрити зміст діяльності викладача фізичного виховання ЗВО.
40. Назвати основні документи, необхідні для підготовки і проведення занять з фізичного виховання з студентами.

7.13. Список рекомендованих нормативних документів та літератури

Нормативні документи:

1. Перелік документів, що регламентують організацію навчально-виховного процесу і позанавчальної роботи з фізичного виховання у вищих закладах освіти I, II, III та IV рівнів акредитації (на 1 травня 1999 року). – К.: Інститут змісту і методів навчання МОН України, 1999. – 12 с.2.
2. Закон України «Про фізичну культуру і спорт», від 24 грудня 1993 року № 3809- XII. – ст. 1-5, 41.
3. Цільова комплексна програма «Фізичне виховання – здоров'я нації». / Указ Президента України 01.09.1998 р. № 963\98.
4. Головні напрями фізкультурно-оздоровчої та спортивної діяльності в Україні \ Міносвіти України, Держкомспорт України. –1999-2001 роки.
5. Положення про державні тести і нормативи оцінки фізичної підготовленості населення України / Постанова Кабінету Міністрів України від 15 січня 1996 р. № 80.
6. Наказ МОН України № 188 від 25.05.1998 р. «Державні вимоги до системи фізичного виховання дітей, учнівської та студентської молоді». – К.: МОН України, 1988. – 20 с.
7. Концептуальні засади подальшого розвитку фізичної культури і спорту в Україні / Проект державного комітету з фізичної культури і спорту в Україні - К, 1997.–16 с.
8. Про стан та перспективи розвитку фізичного виховання в системі освіти України. – Рішення колегії МОН України від 25.02. 1997 р., прот. № 7/6-3.
9. Про координацію роботи з фізичного виховання і спорту в навчально-виховних закладах галузі. – Рішення колегії МОН України від 25.02. 1998 р., прот. № 2/9-19.
10. Закон України «Про фізичну культуру і спорт» (1993, 2002).
11. Державна програма розвитку фізичної культури і спорту в Україні (1994).
12. Цільова комплексна програма «Фізичне виховання - здоров'я нації» (1998).
13. Концепція фізичного виховання в системі освіти України (1997).
14. Державні тести і нормативи оцінки фізичної підготовленості населення України (1997).
15. Національна доктрина розвитку фізичної культури і спорту (2005).
16. Указ Президента України від 04.07.2005 р. № 4013 «Про невідкладні заходи щодо забезпечення функціонування та розвитку освіти в Україні».

17. Рішення колегії Міністерства освіти України від 25.02.1998 р., протокол № 2/9-19 «Про координацію роботи з фізичного виховання і спорту в навчально-виховних закладах галузі».

18. Наказ Міністерства освіти і науки України від 22.03.2002 р. «Про утворення фізкультурно-спортивних клубів та їх осередків у вищих, середніх і професійно-технічних навчальних закладах».

19. Наказ Міністерства освіти і науки України від 02.08.2005 р. № 458 «Про затвердження Положення про організацію фізичного виховання і масового спорту в дошкільних, загальноосвітніх та професійно-технічних навчальних закладах України».

20. Наказ Міністерства освіти і науки України від 11.01.2006 р. № 4 «Про затвердження Положення про організацію фізичного виховання і масового спорту у вищих навчальних закладах».

21. Наказ Міністерства освіти і науки України № 93 від 08.04.1993 «Про затвердження Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України». К: МОН України. – 16 с.

22. Положення про порядок та методику проведення семестрових (курсівих) екзаменів і заліків в Ужгородському національному університеті, затверджене наказом ректора ДВНЗ «УжНУ» № 698/01-17 від 08.05.2015 р. - Ужгород–35 с.

23. Положення про практику студентів державного вищого навчального закладу «Ужгородський національний університет», введене в дію Наказом ректора ДВНЗ «УжНУ» № 388/01-17 від 24.02.2017 року. -

Методична та наукова література

1. Амосов М. М. Роздуми про здоров'я. – К.: Здоров'я, 1990. – 168 с.
2. Андрющенко Л. Б., Цуцаева М. В. Проблемы формирования здоровья молодежи//Здоровье. Интеллект: биоинформационные оздоровительные технологии: Материалы 1-й Международной научно-практич. конф. – Волгоград, 2001. – С. 30-34.
3. Аэробика. Теория и методика проведения занятий / Под ред. Е. Б. Мякинченко и М. П. Шестакова. – М.: СпортАкадемПресс, 2002. – 304 с.
4. Борисенко А. Ф., Цвек С. Ф. Руховий режим учнів початкових класів: Посібник для вчителя. – 2-е вид., перероб. і доп. – К.: Радянська школа, 1989. – 192 с.
5. Булич Э. Г. Здоровье человека: биологическая основа жизнедеятельности и двигательная активность в ее стимуляции/ Булич Э. Г., Мурахов И. – К.: Олимпийская литература, 2003. – 419 с.

6. Виленский М. Я., Беляева В. А. Физическая культура в самовоспитании личности будущего учителя. – М.: МГПИ, 1987. – 123 с.
7. Вовк В. М. Шляхи вдосконалення фізичного виховання студентів. Монографія. – Луганськ: вид-во СУДУ, 2002. – 176 с.
8. Волков Л. В. Теория спортивного отбора: способности, одаренность, талант. – К.: Вежа, 1997. – 128 с.
9. Волков Л. В. Теория и методика детского и юношеского спорта. – К.: Олимпийская литература, 2002. – 292 с.
10. Вяткин Б. А. Роль темперамента в спортивной деятельности. – М.: Физкультура и спорт, 1978. – 174 с.
11. Гасюк І. Л. Програмування оздоровчої спрямованості уроків фізичної культури для дівчат 11-14 років різних соматотипів: Автореф. дис... канд. наук з фіз. виховання і спорту. – Львів, 2003. – 23 с.
12. Гаценко В.П. Тренерська практика в вищому навчальному закладі / Гаценко В. П., Слаутіна Н. В.; Черкас. нац. ун-т ім. Б. Хмельницького, Навч.-наук. ін-т фіз. культури, спорту і здоров'я, Каф. теорії і методики фіз. виховання. - Черкаси : [Вид. від. ЧНУ ім. Б. Хмельницького], 2010. - 44 с.
13. Гимнастика и методика преподавания: Учебник для ин-тов физ. культуры / Под общей ред. В. М. Смолевского. - Изд. 3-е, перер. и доп. М.: «Физкультура и спорт», 1987. – с. 336., ил.
14. Данилко М. Т. Формування готовності до професійної діяльності майбутніх учителів фізичної культури. – Луцьк: "Волинська обласна друкарня", 2003. – 234 с.
15. Деркач А. А., Исаев А. А. Педагогическое мастерство тренера / Предисл. Н. В. Кузьминой, А. Ц. Пуни, А. В. Тарасова. – М.: "Физкультура и спорт", 1987. – 375 с.
16. Добринський В. Г. Рейтингова оцінка фізичної підготовленості підлітків як засіб підвищення мотивації до систематичних занять фізичною культурою: Автореф. дис... канд. наук з фіз. виховання і спорту: 24.00.02 / Волинський державний університет ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2000. – 22 с.
17. Дубровский В. И. Спортивная медицина. – 2-е изд., доп. – М.: Гуманитарный издательский центр ВЛАДОС, 2002. – 512 с.
18. Елагина Н. Л., Богданов Г. П. Дифференцированный подход к девочкам-подросткам при развитии их двигательных качеств//Тезисы IV Всесоюзной конференции «Физическое воспитание и школьная гигиена». – Часть 1. – М., 1991. – С. 64.
19. Иващенко Л. Я., Круцевич Т. Ю. Методика физкультурно-оздоровительных занятий. – К.: УГУФВС, 1994. - 126 с.
20. Ишмухаметов М. Г. Дифференцированное физическое воспитание школьников с учетом экологических особенностей региона: Монография. – М.:

- Научно-издательский центр «Теория и практика физической культуры и спорта», 2005. – 234 с.
21. Кривошеева Г. Культура здоров'я особистості як соціально-педагогічна проблема // Шлях освіти. - № 1. – 2001. – С. 35-37.
 22. Круцевич Т. Ю., Воробьев М. И. Контроль в физическом воспитании детей, подростков и юношей. – К.: Олимпийская литература, 2005. – 196 с.
 23. Круцевич Т. Ю., Воробьев М. И. Контроль в физическом воспитании детей, подростков и юношей. – К.: ТОВ "Поліграф-Експрес", 2005. – 196с.
 24. Лікувальна фізична культура: Підручник / В. С. Соколовський, Н. О. Романова, О. Г. Юшковська. – Одеса: Одеський державний медичний університет, 2005. – 234 с.
 25. Лікувальна фізкультура та спортивна медицина / За ред. В. В. Клапчука, Г. Р. Дзяка. – К.: Здоров'я, 1995. – 310 с.
 26. Лисицкая Т. С., Ростовцева М. Ю., Ширковец Е. А. Ритмическая гимнастика: методика и физиологическое воздействие // Гимнастика. – М., 1985. – Выпуск 1. – С. 24-29.
 27. Лиходед В. С., Клопов В. Р. и др. Физическое здоровье современных школьников // Педагогічні та психологічні аспекти фізичної культури і спорту // IX Міжнародний науковий конгрес "Олімпійський спорт і спорт для всіх". Тези доповідей. – К., 2005.– С. 158.
 28. Лубышева Л. И. Физическая и спортивная культура; содержание, взаимосвязи и диссоциации // Теория и практика физической культуры. – 2002. – № 3. – С. 11-12.
 29. Лянной Ю., Кравченко А. Рухливі ігри як засіб фізичної реабілітації учнів в загальноосвітній школі // Фізичне виховання у школі. – 1999.- № 2 (74639) – с. 23-25.
 30. Матвеев Л.П. Основы общей теории спорта и системы подготовки спортсменов. К.: Олимпийская литература, 1999. – 318 с.
 31. Минаев В. Н., Шиян Б. М. Основы методики физического воспитания школьников. – М.: Просвещение, 1989. – 222 с.
 32. Нестерова Т. В., Овчинникова Н. А. Теория и методика преподавания аэробики. – К.: УГУФВС, 1998. – 33 с.
 33. Новосельский В. Ф. Методика урока физической культуры в старших классах. – К.: Радянська школа, 1989. – 128 с.
 34. Основы теории физического воспитания. Посібник для студентів фак.фіз. виховання пед ін-тів/За ред. М.Є.Догадіна. К.: «Рад. школа», 1967.-289 с.
 35. Педагогика: Учебник для ин-тов физ. культуры / Под общей ред.

В.В.Белоусовой и И.Н.Решетень. - Изд. 2-е, испр. и доп. М.: «Физкультура и спорт», 1986. – с. 288.

36. Петровский В. В. Физическая работоспособность детей школьного возраста при выполнении упражнений различного характера/ Петровский В. В., Жураковский В. И., Полищук В. Д. и др. // Вопросы дифференцированного физического воспитания детей и подростков. – К.: КГИФК, 1981. – С. 21-24.

37. В. Н. Платонов. Общая теория подготовки спортсменов в олимпийском спорте. К.: Олимпийская литература, 1997. – 583 с.

38. Раченкова Л. И., Баталов В. И., Паутова О. М., Сенько Л. М. Дифференцированный подход к организации занятий физической культурой первоклассников // Тезисы IV Всесоюзной конференции "Физическое воспитание и школьная гигиена". – Часть II. – М., 1991. – С. 102.

39. Спортивная метрология. Учебник для ин-тов физ. культуры. / Под ред. В.М. Зациорского. – М.: «Физкультура и спорт», 1982. – 256 с

40. Теоретические и практические основы физического обучения и воспитания студентов: Учебник для высших учебных заведений предпринимательства и права / И. С. Барчуков, Е. А. Пеньковский и др. – М: Госком. вуз, 1996. – 287 с.

41. Теория и методика физического воспитания / Под ред. Т. Ю. Круцевич. – В 2 т. – К.: Олимпийская литература, 2003. – Т. 1, 2.

42. Тупайло Г. Методичний поради́к для занять з тягарями (важкою атлетикою) у таборах активної реабілітації для осіб, котрі пересуваються у кріслі-візку за методикою REKRYTERINGS GRUPPEN (Швеція) – Львів: ЛДІФК, 1998. – 14 с.

43. Управление физической культурой и спортом: Учебник для ин-тов физ. культуры / Переверзин И.И., Бугров Н.Н., Вилькин Я.Р. и др. - М.: «Физкультура и спорт», 1987. – с. 336., ил.

44. Физкультурно-оздоровительная работа в школе: Пособие для учителей / Под ред. А. М. Шлемина. – М.: Просвещение, 1988. – 254 с.

45. Хоули Эдвард Т., Френкс Б. Дон (Howley Edward T., Franks B. Don). Оздоровительный фитнес (Health Fitness. Instructor's Handbook). – К.: Олімпійська література, 2000. – 368 с.

ВИСНОВКИ ТА РЕКОМЕНДАЦІЇ

В навчальному посібнику «Наскрізна програма практик в системі підготовки магістрів фізичної культури і спорту» представлені зміст і послідовність педагогічної та виробничих практик, передбачених освітньо-професійною програмою з підготовки магістрів за спеціальністю 8.017 Фізична культура і спорт. Загалом за період навчання в магістратурі передбачено проведення таких практик: виробничої тренерської практики з обраного виду спорту та педагогічної практики у ВНЗ, а також виробничої переддипломної практики за спеціальністю. Завданнями практик є формування компетентностей, необхідних для виконання посадових обов'язків викладача ЗВО та тренера з обраного виду спорту.

Наскрізна програма практик розробляється науково-педагогічними працівниками випускових кафедр і включає програми всіх етапів практичної підготовки студентів з вказаного освітньо-кваліфікаційного рівня/ступеня вищої освіти відповідно до навчального плану та визначених інтегральних і професійних компетентностей.

На кожній ланці підготовки програми практик мають рекомендації щодо видів та форм перевірки рівня знань, умінь, навичок, яких студенти мають набути за період їх проходження. Ці вимоги об'єднуються в наскрізній програмі - основному навчально-методичному документі практики.

Зміст наскрізної програми практик відповідає Положенню про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України, затвердженому наказом МОН України № 93 від 08.04.1993 р., Положенню про порядок та методику проведення семестрових (курсівих) екзаменів і заліків в Ужгородському національному університеті, затвердженому наказом ректора ДВНЗ «УжНУ» № 698/01-17 від 08.05.2015 р., наказам і рішенням колегії Міністерства освіти і науки України, навчальному плану і освітній програмі спеціальності. На основі наскрізної програми розробляються робочі програми відповідних видів практики.

Наскрізна і робочі програми практики затверджуються деканом факультету встановленому порядку. Керівник виробничої практики університету та керівники практик від факультетів і кафедр, можуть додатково розробляти інші методичні документи, що сприятимуть проведенню практик на належному рівні.

Додаток 1а

КЕРІВНИКУ

НАПРАВЛЕННЯ НА ПРАКТИКУ
(є підставою для зарахування на практику)

Згідно з договором від „___” _____ 20__ року № ____,
який укладено з _____

_____ (повне найменування підприємства, організації, установи)

направляємо на практику студентів _____ курсу, які навчаються за напрямом
підготовки (спеціальністю): _____

Назва практики _____

Строки практики:

з «___» _____ 20__ року

по «___» _____ 20__ року

Керівник практики від кафедри _____

_____ (посада, прізвище, ім'я, по батькові)

ПРИЗВИЩА, ІМЕНА ТА ПО БАТЬКОВІ СТУДЕНТІВ

М.П. Декан факультету _____
(підпис) (прізвище та ініціали)

НАПРАВЛЕННЯ НА ПРАКТИКУ

Студент _____
(прізвище, ім'я, по батькові)

прибув на підприємство, організацію, установу

Печатка підприємства, організації, установи “ _____ ” _____ 20__ року

(підпис) _____
(посада, прізвище та ініціали відповідальної особи)

Вибув з підприємства, організації, установи

Печатка підприємства, організації, установи “ _____ ” _____ 20__ року

(підпис) _____
(посада, прізвище та ініціали відповідальної особи)

Відгук осіб, які перевірили проходження практики

Керівники практики:

від вищого навчального закладу _____ (підпис) _____ (прізвище та ініціали)

від підприємства, організації _____ (підпис) _____ (прізвище та ініціали)
установи

Відгук і оцінка роботи студента на практиці

(назва підприємства, організації, установи)

Керівник практики від підприємства, організації, установи

(підпис)

(посада, прізвище та ініціали відповідальної особи)

Печатка

« _____ » _____ року.

Календарний графік проходження практики

№	Назва роботи	Тижні проходження практики								Відмітка про виконання
		1	2	3	4	5	6	7	8	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11

Керівники практики:

від вищого навчального закладу _____
 (підпис) _____ (прізвище та ініціали)

від підприємства, організації _____
 установи (підпис) _____ (прізвище та ініціали)

Бухгалтерії університету «Оплатити»

Проректор _____

«__» _____ 20__ р.

ВІДОМІСТЬ

На оплату працівникам ЗОШ №_____ м. Ужгород за керівництво практикою студентів _____ курсу _____ факультету ДВНЗ «Ужгородський національний університет», що проводилась

з «__» _____ 20__ р. по «__» _____ 20__ р. відповідно до наказу по університету від «__» _____ 20__ р. №_____

Практику проходило _____ студентів згідно з наказом по школі від «__» _____ 20__ року №_____

№	Прізвище, ім'я по батькові, рік народження домашня адреса контактний телефон	Паспортні дані (серія, номер, ким і коли виданий) ідентифікац. номер	Освіта, посада та категорія	Належить оплатити			Номер карткового рахунку, якщо є відкритий рахунок в Приват Банку
				Директору (заст.)	Вчителю (виклада)	Всього годин	

Директор школи _____ (_____) Всього годин _____

МП

Факультетський керівник _____ (_____)

Навчально-методичне видання

ТОВТ В.А. МАРІОНДА І. І., СИВОХОП Е. М.

**НАСКРІЗНА ПРОГРАМА
ПРАКТИК СТУДЕНТІВ В СИСТЕМІ ПІДГОТОВКИ
МАГІСТРІВ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ І СПОРТУ**

НАВЧАЛЬНИЙ ПОСІБНИК

Підписано до друку 28.06.2019
Формат 60x84/8. Гарнітура Times New Roman.
Папір офсетний. Друк офсетний. Облік.-вид. арк. 4,4.
Наклад 300 прим. Замовлення № 72.

Віддруковано з готового оригінал макета на ТОВ "РiК-У"
88000, м. Ужгород, вул. Гагаріна, 36
Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до Державного реєстру
видавців, виготівників і розповсюджувачів видавничої продукції.
Серія ДК 5040 від 21 січня 2016 року.